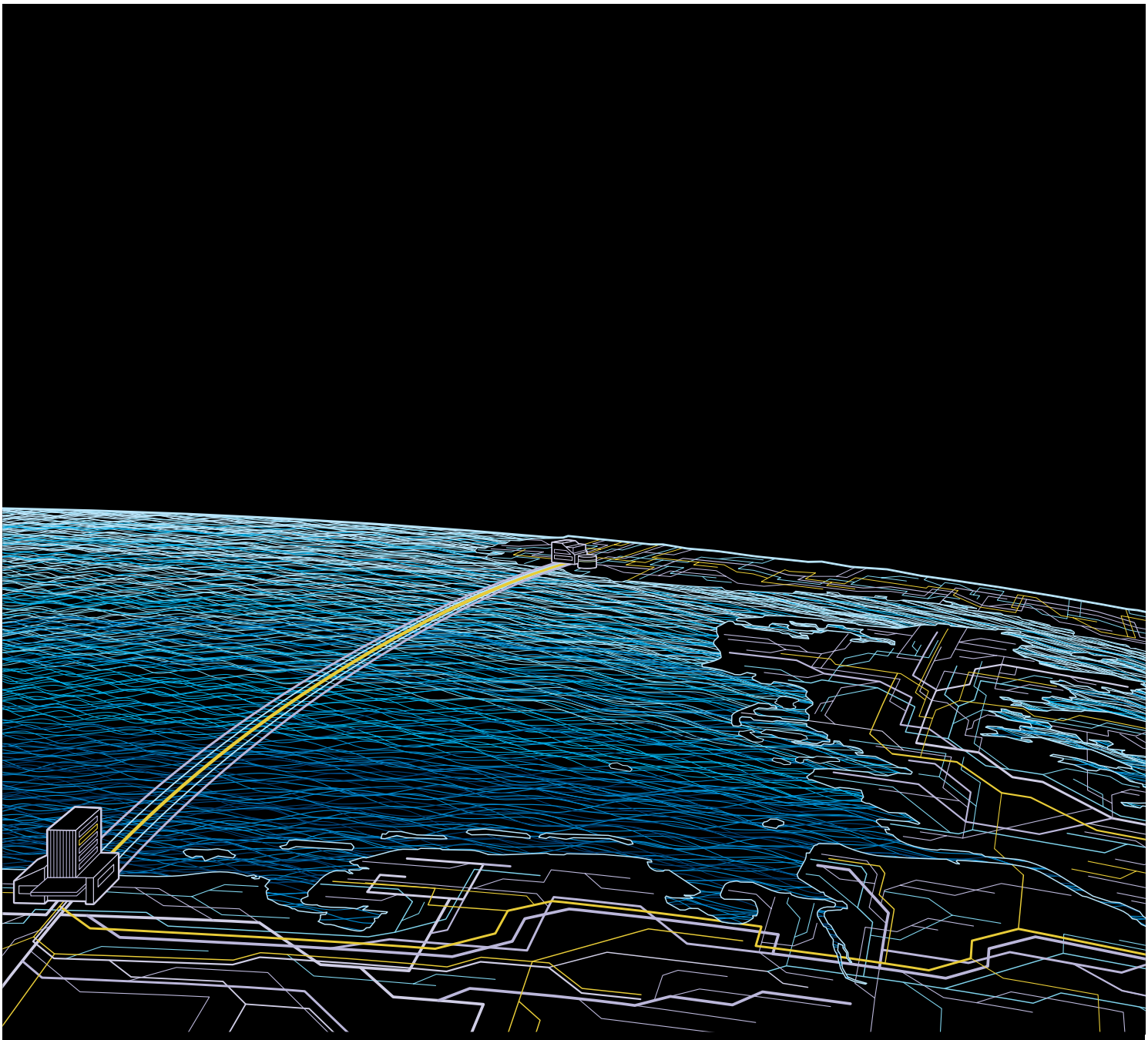

Möjligheter i en föränderlig värld
ABB-koncernens årsredovisning 2008

Power and productivity
for a better world™

Om ABB

ABB är ett av världens ledande kraft- och automationsföretag. Vi tillhandahåller lösningar för säker, energieffektiv generering, överföring och distribution av elektricitet, och lösningar som ökar produktiviteten i industrianläggningar, fastigheter och hos kraftbolag.

Vår portfölj omfattar allt från strömbrytare till robotar som lackerar bilar eller packar livsmedel, och från stora elektriska transformatorer till system som styr hela kraftnät och fabriker.

Vi hjälper våra kunder att möta utmaningar med minsta möjliga miljöpåverkan. Därför står ABB för ”Power and productivity for a better world”.

Innehållsförteckning

2 Brev från ordföranden och koncernchefen

6 Viktiga händelser och sammanfattning av koncernens resultat

8 Högre effektivitet i en värld som förändras

18 Strategiska drivkrafter
20 Styrka på tillväxtmarknader
22 Ett åtagande om kvalitet
24 Vår växande serviceverksamhet
26 Forskning och utveckling
28 Långsiktig utveckling

30 Drivkrafter för hållbar utveckling
31 Minska vår miljöpåverkan
32 Hälsa och säkerhet i arbetet
33 Leverantörskedjan
34 Mänskliga rättigheter
35 Förbättrad livskvalitet

36 Gästintervju

38 ABB:s koncernledning

39 Region- och landschefer

41 Ägarstyrning

59 Finansiell sammanfattning

Hubertus von Grünberg, styrelseordförande

Joe Hogan, koncernchef

Brev från ordföranden och koncernchefen

Bästa aktieägare,

Det ekonomiska klimatet förändrades anmärkningsvärt snabbt under det senaste året. I början av 2008 kom tecken på försvagad aktivitet på vissa marknader, vilket utvecklades till en global konjunkturnedgång vid slutet av året efter att finansmarknaden hade kollapsat.

2008 blev därför ett kontrasternas år för ABB.

Våra finansiella resultat 2008 var mycket starka. Intäkterna ökade med 20 procent till rekordhöga 34,9 miljarder dollar, till följd av vår fortsatta tillväxt och genomförande av vår starka orderstock. Resultatet före räntenetto och skatter nådde 4,6 miljarder dollar – även det rekordhögt – och EBIT-marginalen uppgick till 13 procent. Nettovinsten var den näst högsta i företagets historia, även efter de reservationer som gjordes i fjärde kvartalet.

ABB har systematiskt stärkt sin balansräkning, globala närvaro och sina interna processer

Som nykomlingar i ABB sedan mindre än två år har vi båda slagits av det engagemang och den lojalitet som finns bland våra medarbetare. De förtjänar vårt varma tack för enastående prestationer under 2008.

Vi gick in i 2009 med en orderstock på 23,8 miljarder dollar, vilket tryggar intäkter och resultat för hela året. Tillväxttakten i orderingången minskade dock markant mot slutet av förra året, något som talar för tuffare tider framöver.

Alla har förvånats över hur snabb och kraftig nedgången i ekonomin har varit, men få företag är så väl positionerade som ABB för att möta denna situation. På senare år har ABB systematiskt stärkt sin balansräkning, globala närvaro och sina interna processer.

Vi strävar efter att införa bästa arbetssätt i alla processer i vår verksamhet över hela världen, från kvalitetskontroll och tillverkningsprocesser till medarbetarutveckling. Vår strategi på medellång sikt som presenterades i september 2007 är fortfarande relevant och i den här rapporten för vi fram kärninnehållet i denna strategi, som gör ABB så motståndskraftigt.

I dagens situation är ABB:s förmåga att generera fritt kassaflöde för att ytterligare stärka vår balansräkning särskilt viktig. Med ett rekordhögt kassaflöde från rörelsen på 4 miljarder dollar under 2008 och netto likvida medel på 5,4 miljarder dollar är vi inte beroende av kreditorer för att finansiera vår verksamhet. Det betyder att vi har kontroll över vår egen utveckling.

ABB:s verkliga styrka ligger dock i mindre gripbara egenskaper. Det finns en kampanda i det här företaget som har visat sig i en stark kreativitet, innovationsförmåga och förändringsvilja i ABB, och dess föregångare, ända sedan 1883.

Vår teknikportfölj är ett tydligt exempel. Innovation, lyhördhet och snabbrörlighet har präglat vår forskning och utveckling genom åren. ABB har inte bara uppfunnit eller varit först med många kraft- och automationstekniker, utan också lyckats behålla sitt tekniska ledarskap på dessa områden, ofta under flera decennier.

ABB har inte bara varit först inom många teknikområden, dessutom har vi behållit ledarskapet

Ett exempel är ABB:s teknik för överföring av högspänd likström (HVDC). Efter att ABB byggde världens första luftburna HVDC-ledning 1952, för att öka effektiviteten i kraftöverföring, introducerade företaget markförlagd HVDC-överföring på 1990-talet. Idag, mer än ett decennium senare, levererar ABB sin HVDC-teknik till världens längsta och kraftfullaste likströmslänk i Kina.

ABB:s lansering av gasisolerade ställverk 1967 innebar att transformatorstationerna kunde minskas i storlek med upp till 90 procent. Under 2008 driftsatte ABB en kompakt ställverkslösning för en spänning av 1,1 miljon volt, eller 1 100 kV – den högsta som uppnåtts hittills – baserad på denna teknik.

Frekvensomriktarteknik, som ökar energieffektiviteten i processer drivna av elmotorer, är en annan innovation från ABB. Sedan 1960-talet har ABB varit pionjär inom utvecklingen av allt mindre, smartare och mer lättanvända drivsystem. Tillämpad på exempelvis vindturbiner innebär tekniken att en generator med ojämnt varvtal kan anslutas till ett kraftnät med fast frekvens. ABB:s ständiga innovationsprocess har ökat vårt försprång på denna marknad.

ABB utvecklade också den första kommersiella eldrivna industriroboten 1974 och förra året, 2008, lanserade vi den första produkten som tillåter människor och industrirobotar att arbeta säkert sida vid sida. Denna innovation kommer att revolutionera användningen av robotar i industriell tillverkning och ge sänkta kostnader och ökad flexibilitet.

Entreprenörsanda inom forskning och utveckling

Vi måste fortsätta vårt ständiga innovationsarbete och odla entreprenörsandan i våra forsknings- och utvecklingsprogram för att säkerställa vår förmåga att hela tiden förekomma och vara i fas med våra kunders krav.

Vår förmåga att snabbt ställa om kursen efter hur vindarna blåser är också ett kännetecken för ABB. Ledarna för Asea och Brown Boveri insåg för 20 år sedan att deras företagsstrukturer behövde förnyas och bildade istället ABB som en av de första stora gränsöverskridande företagsfusionerna. Verksamheten kom därmed i bättre position att konkurrera på världsmarknaden allt eftersom denna förändrades från att domineras av ett fåtal stora industriländer till en sann global marknad, där ledande tillväxtekonomier också har stort inflytande. Idag kommer nästan 50 procent av vår orderingång från tillväxtekonomier.

ABB:s kris under 2002 och 2003 innebar samtidigt en möjlighet att på nytt anpassa företaget till hur världen förändras. Beslutet att fokusera på våra kärntekniker kraft och automation byggde på den helt korrekta bedömningen att världens energibehov skulle öka kraftigt och att den globala konkurrensen skulle tvinga industrier att höja produktiviteten.

Medan andra övergav sina kraftverksamheter som förlegade delar från den ”gamla” ekonomin satsade ABB istället på utveckling av ny kraftteknik som tar elektrotek-

nisk industri in i en framtid med minimerade koldioxidutsläpp. Vår satsning på energieffektiva produkter och system är bra för både samhället och våra affärer.

Vi har länge varit medvetna om att även andra än rent finansiella frågor – från våra åtaganden inom samhälle, miljö och mänskliga rättigheter till vår omsorg om våra medarbetare – har stor betydelse för våra finansiella resultat och vårt anseende. Under 2008 bakade vi in fler icke-finansiella kriterier i våra processer för alla affärsbeslut – inklusive hur vi väljer leverantörer. Hållbarhet rapporteras nu i den gemensamma årsredovisningen tillsammans med finans- och verksamhetsöversikt, för att betona att vårt åtagande om ansvarsfullt företagande är en kärnfråga för ABB.

Anpassning till ändrade marknadsförhållanden

I rådande konjunktur måste ABB återigen visa sin förmåga att anpassa sig till förändrade marknadsförhållanden och utvecklas utifrån vårt starka tekniska ledarskap, som givit oss ett tydligt försprång på alla våra marknader.

Vi kommer att fortsätta öka vår globala närvaro och på bästa sätt dra nytta av möjligheter och expertis på lokal nivå för att öka effektiviteten i våra verksamheter och förstå våra kunders behov. Och vi kommer att utnyttja vår storlek och erfarenhet på global nivå för att uppfylla dessa behov så effektivt som möjligt.

Våra kunder söker lösningar för att minska sina kostnader och förbättra sin prestanda. Vi fortsätter därför att bredda vårt utbud av service. ABB:s servicelösningar täcker hela bredden av kraft- och automationsexpertis, från underhåll av enskilda produkter till hantering av elektrisk utrustning eller automationssystem i hela anläggningar, så att kunderna kan fokusera på sin kärnverksamhet.

ABB fortsätter att ge kunder möjlighet att minska sina kostnader, öka effektiviteten och minska sin miljöpåverkan

Vi fortsätter också att förbättra vår egen verksamhet, både tillverkningsprocesser och administration. Projekt för att rationalisera funktionerna inom finans, HR och informationsteknik pågår och kommer att börja ge besparingar under 2009. Särskilda team arbetar också med att ytterligare öka effektiviteten och kvaliteten i våra fabriker, vilket höjer produktiviteten, sänker kostnaderna och minskar leveranstiden till våra kunder.

Kvalitetsambitioner

I vår strävan efter kvalitet måste vi lägga särskild kraft på att förbättra våra resultat inom hälsa och säkerhet. Vi har inte alltid levt upp till förväntningarna på detta område men vi kommer att fortsätta skärpa processerna och rutinerna i hela ABB för att stärka vår företagskultur med avseende på arbetsmiljö. Vi tolererar överhuvudtaget inga genvägar, särskilt inte sådana som äventyrar människors hälsa och säkerhet.

På samma sätt gäller undantagslöst vår uppförandekod och policy för nolltolerans i fråga om affärsetik och affärsmetoder för sund konkurrens. Dessa regler kommuniceras brett och återkommande i hela företaget. Under 2008 fick 45 personer avsluta sin anställning i samband med överträdelser mot reglerna. Vi arbetar för att hundraprocentig efterlevnad av dessa regler ska vara en hörnsten i ABB:s globala företagskultur.

Teknisk innovation är avgörande för vår fortsatta konkurrenskraft. Vårt åtagande inom forskning och utveckling står därför fast. Vi fortsätter att utveckla lösningar för nya applikationer utifrån vårt starka fundament av befintlig teknik, såväl som att sträva efter nya teknikgenombrott för att möta framtidens utmaningar. Genom vår egen forskning samt våra samarbeten med kunder och ledande universitet världen över kommer vi att fortsätta hjälpa våra kunder att minska kostnader och energianvändning, öka produktivitet och flexibilitet samt förbättra säkerhet och tillförlitlighet i sin kraftförsörjning.

Innan kreditmarknaderna fungerar normalt igen är det svårt att uttala sig om 2009 men vi agerar snabbt för att anpassa oss till situationen. I syfte att minska vår kostnadsbas med 1,3 miljarder dollar till slutet av 2010 ökar vi takten i vissa redan pla-

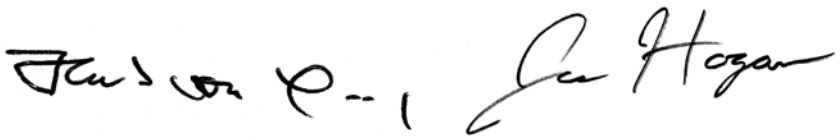
nerade åtgärder för att öka den operativa prestandan, sänka kostnaderna för inköp, bredda vår globala närvaro samt minska våra administrativa kostnader.

Det är vår övertygelse att den långsiktiga utvecklingen som driver fram efterfrågan på kraft- och automationslösningar kommer att bestå.

Tillväxtekonomier kommer att behöva bygga ut sina kraftnät under många år framöver, samtidigt som mogna ekonomier i Nordamerika och Europa måste förnya sina föråldrade kraftnät. Varje land måste dessutom tackla klimatförändringarna innan de ökande utsläppen från fossila bränslen hindrar den ekonomiska utveckling som energianvändningen medger.

Den intensiva konkurrensen på den globala marknaden fortsätter att tvinga företag att bli allt effektivare. Många enkla besparingar har redan realiserats och industrier söker nya sätt att höja sin produktivitet ännu mer. Svaret ligger i effektiv och driftsäker automationsutrustning och system för anläggningsoptimering i realtid, i kombination med goda kunskaper om tillverkningsprocesser.

ABB har ett rykte om sig att hantera förändringar med stor skicklighet. Samtidigt som vi nu förbereder oss för en utmanande period är vi övertygade om att ABB är med när det vänder och hjälper våra kunder att minska kostnaderna, öka effektiviteten och minska miljöpåverkan – och därmed bidra till ett framtidssamhälle med en hållbar utveckling.

Hubertus von Grünberg
Ordförande, ABB Ltd

Joe Hogan
Koncernchef, ABB Ltd

Viktiga händelser och sammanfattning av koncernens resultat

Viktiga händelser 2008

ABB rapporterar rekordhöga intäkter, resultat före räntenetto och skatter (EBIT) samt kassaflöde från rörelsen. ABB:s mål för 2011 ligger fast.

Orderingången för helåret ökade med 11 procent till 38,3 miljarder dollar till följd av efterfrågan på utrustning för att uppgradera kraftnät och förbättra energieffektivitet.

EBIT-marginalen – EBIT i procent av intäkterna – var 13 procent och avkastningen på sysselsatt kapital (ROCE) var 30,8 procent.

Styrelsen föreslår en oförändrad utdelning med 0,48 CHF per aktie.

Det tvååriga programmet för att minska energianvändningen med 5 procent per tillverkad enhet förnyades. Energianalyser resulterade i förbättringar vid 23 enheter, vilka tillsammans svarar för 45 procent av ABB:s energianvändning.

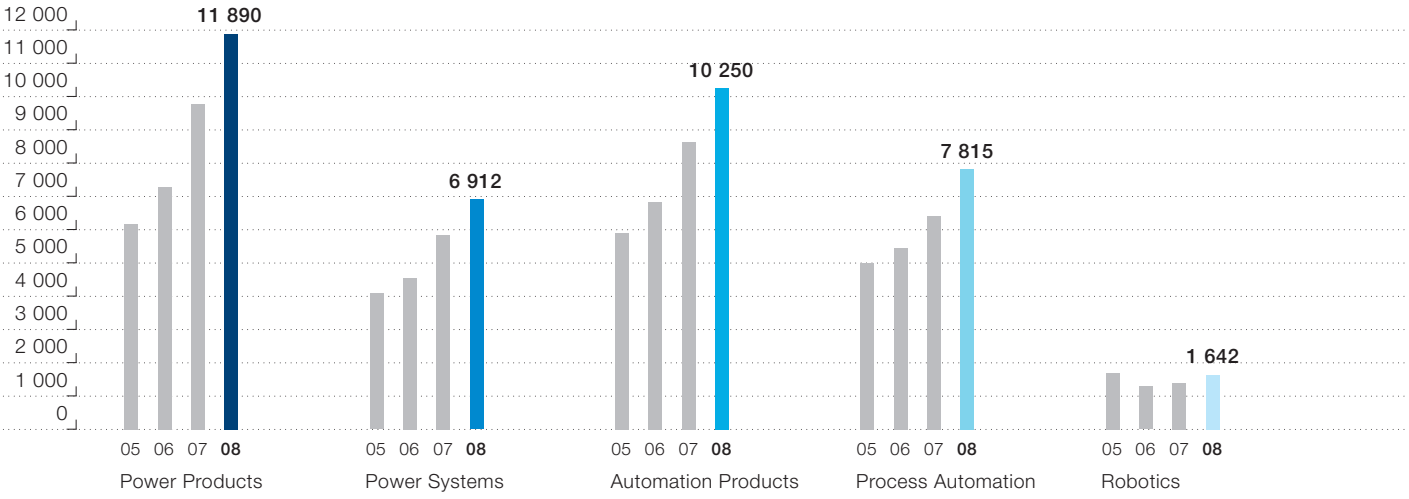
Investeringar i forskning och utveckling ökade med 5,9 procent under 2008, med fokus på energieffektivitet och teknikgenombrott.

Beslutsprocessen i verksamheten stärktes med ytterligare kriterier med avseende på arbetsmiljö, säkerhet, samhälle och mänskliga rättigheter.

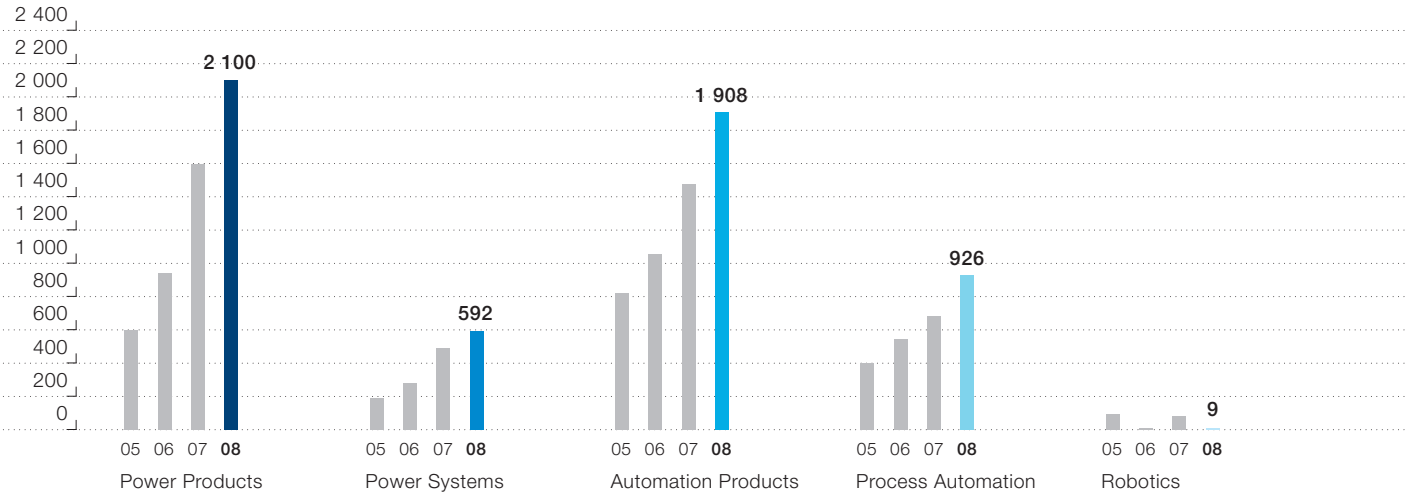
Totalt ABB-koncernen (miljoner dollar om inte annat anges)

	2008	2007
Orderingång	38 282	34 348
Intäkter	34 912	29 183
EBIT	4 552	4 023
i % av intäkter	13,0%	13,8%
Nettovinst	3 118	3 757
Grundläggande vinst per aktie (dollar)	1,36	1,66
Utdelning per aktie (CHF), (förslag)	0,48	0,48
Kassaflöde från rörelsen	3 958	3 054
Fritt kassaflöde	2 888	2 429
i % av nettovinst	93%	65%
Avkastning på sysselsatt kapital	31%	35%
Antal anställda	120 000	112 000

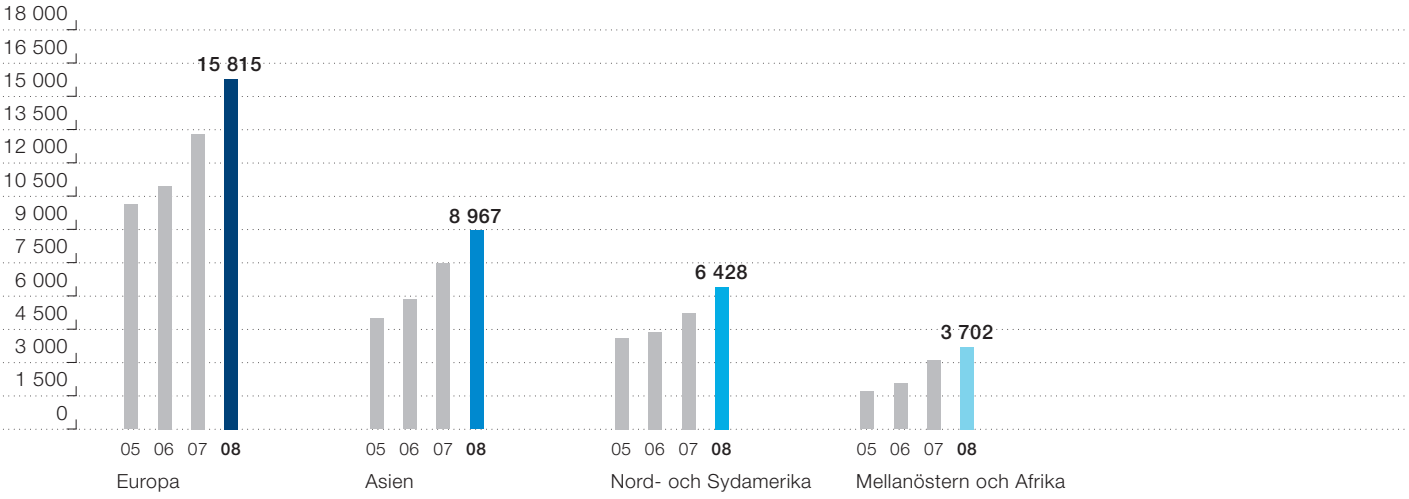
Intäkter per division (miljoner dollar)

EBIT per division (miljoner dollar)

Intäkter per region (miljoner dollar)

”Mindre än 3 procent av vårt vatten är drickbart – varje droppe räknas”

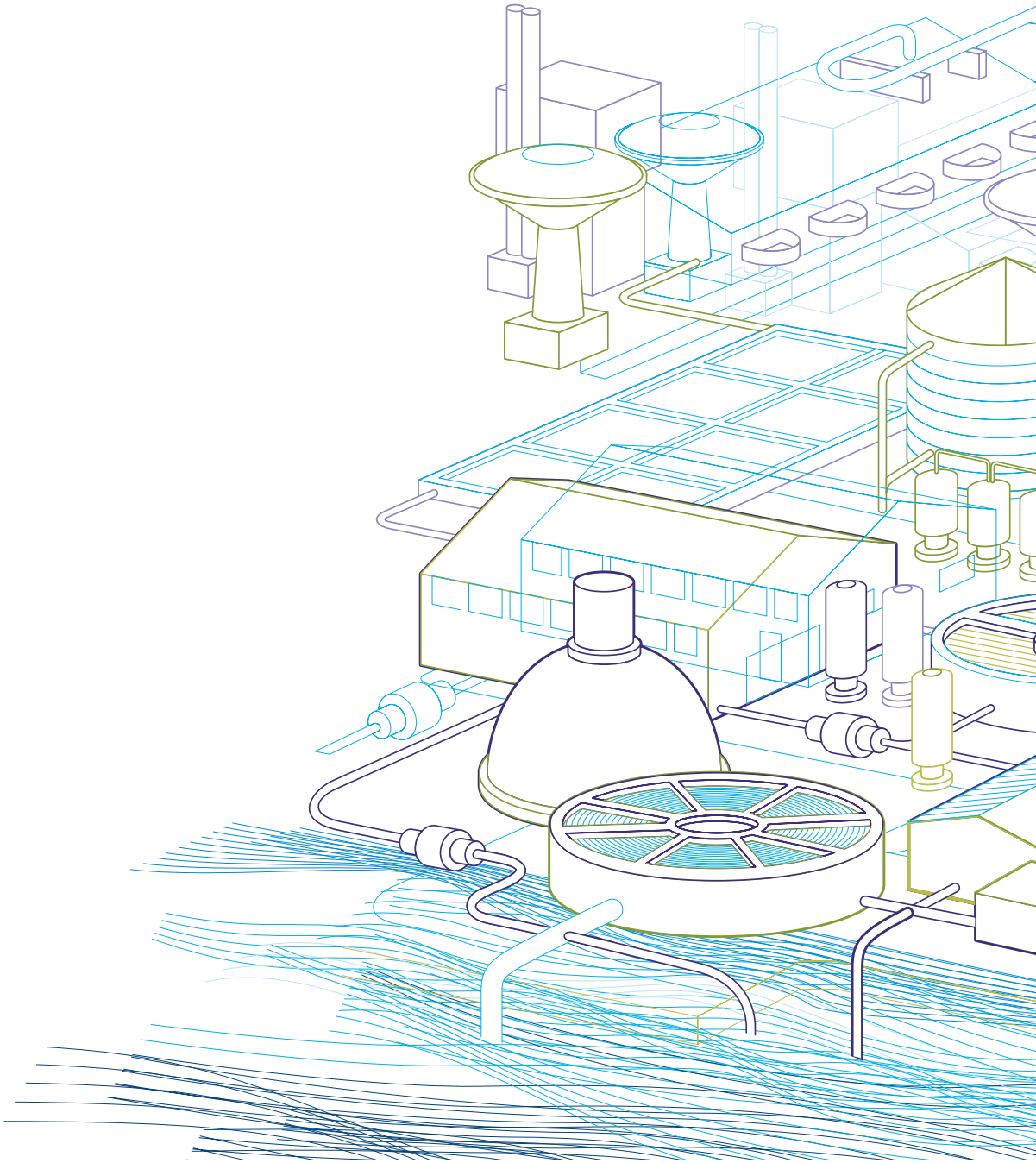
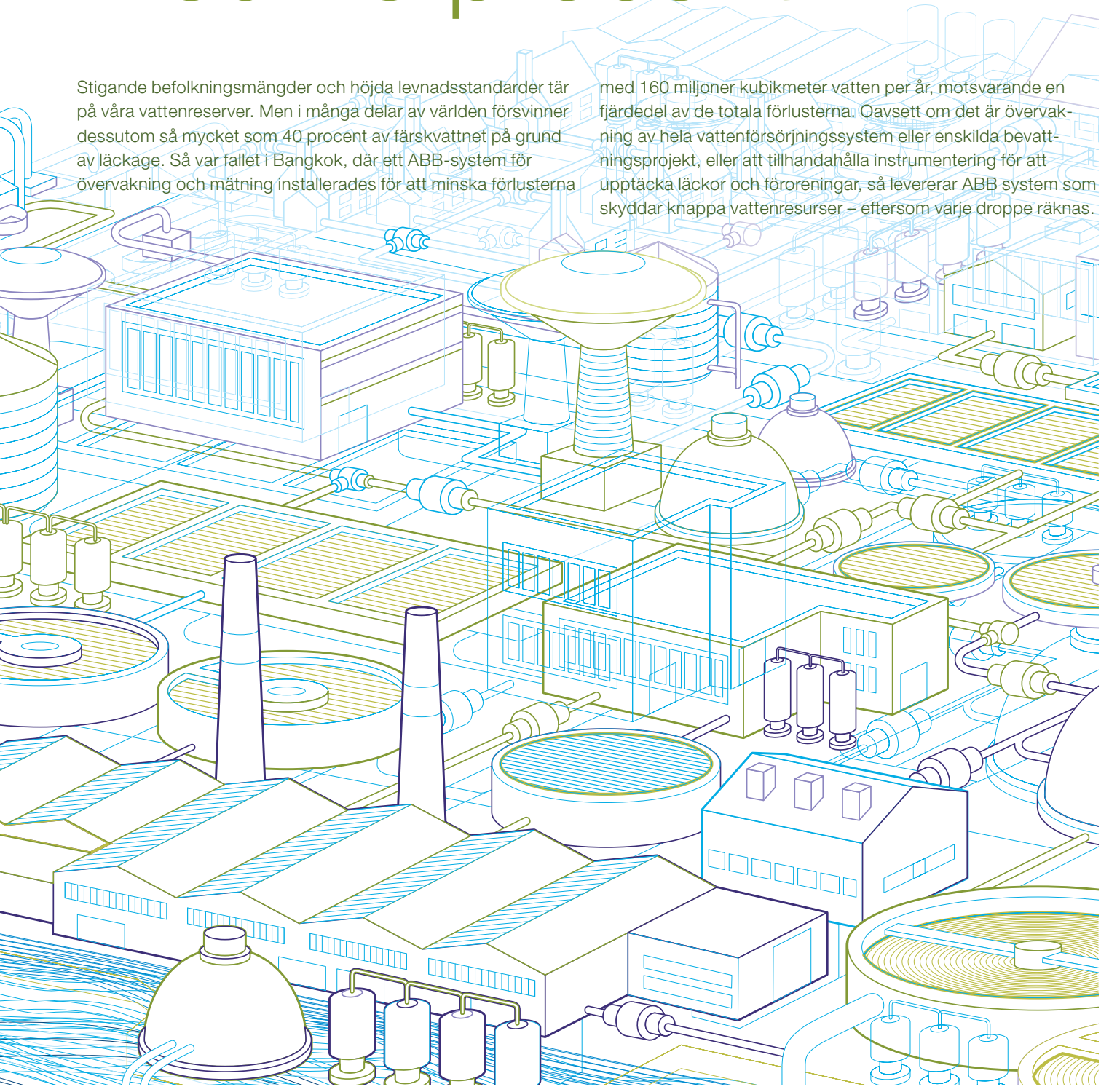
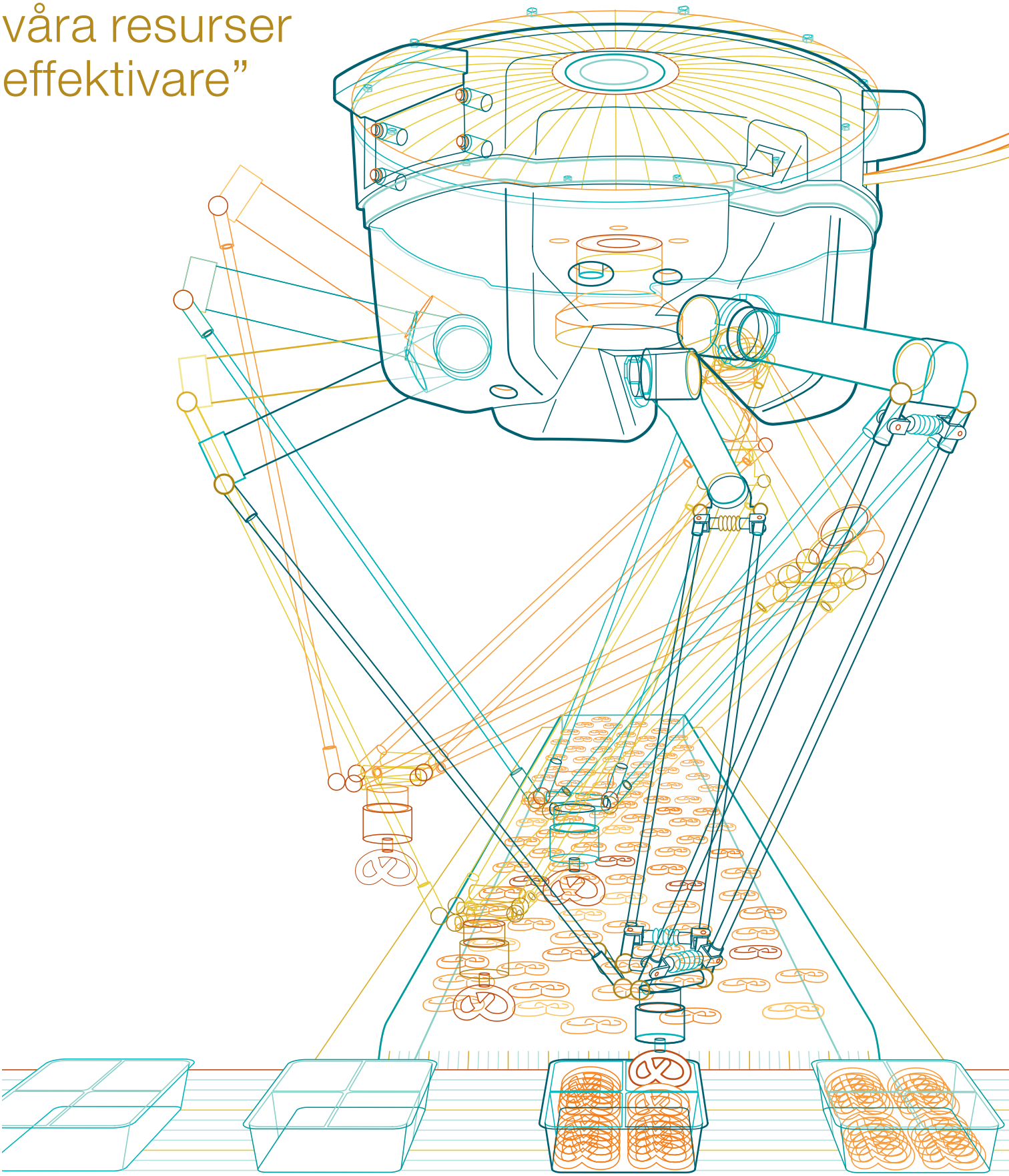

ABB:s system och programvaror kan minska vattenläckage med 25 procent

Stigande befolkningsmängder och höjda levnadsstandarder tär på våra vattenreserver. Men i många delar av världen försvinner dessutom så mycket som 40 procent av färskvattnet på grund av läckage. Så var fallet i Bangkok, där ett ABB-system för övervakning och mätning installerades för att minska förlusterna med 160 miljoner kubikmeter vatten per år, motsvarande en fjärdedel av de totala förlusterna. Oavsett om det är övervakning av hela vattenförsörjningssystem eller enskilda bevattningsprojekt, eller att tillhandahålla instrumentering för att upptäcka läckor och föroreningar, så levererar ABB system som skyddar knappa vattenresurser – eftersom varje droppe räknas.

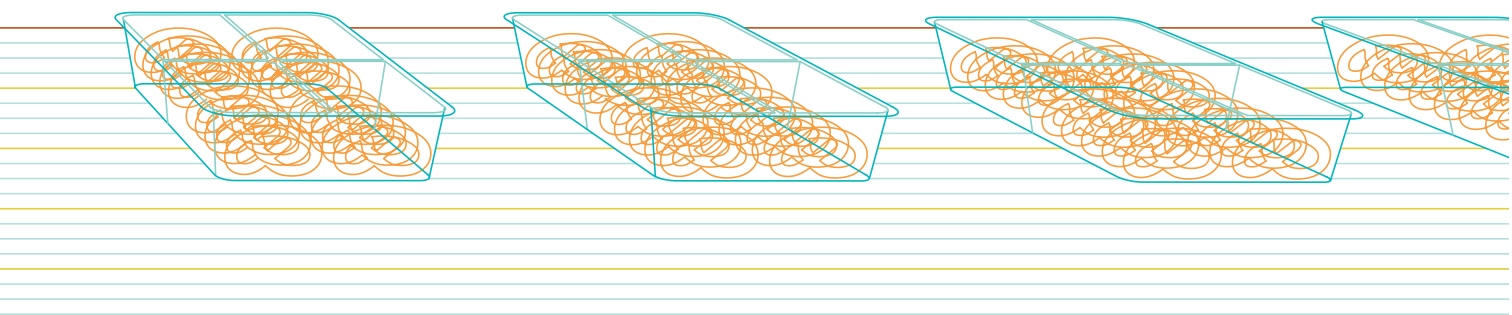

”Maskiner kan hjälpa oss att använda våra resurser effektivare”

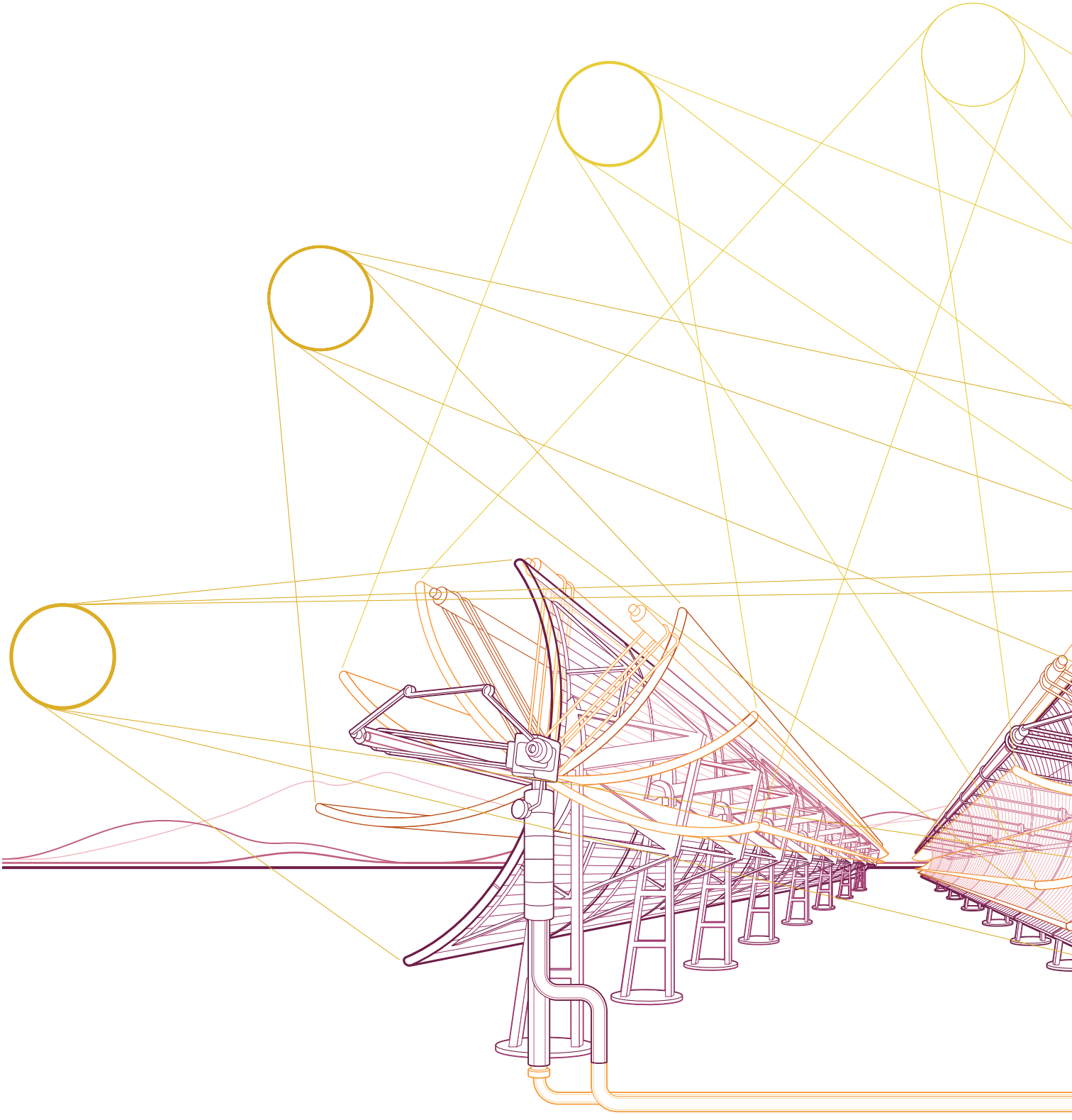

Våra robotar höjer produktiviteten och kan minska spill med 80 procent

ABB:s snabba FlexPicker robotar hjälpte Roland Murten AG, ett schweiziskt brödföretag, att minska antalet pretzels som bröts sönder under paketeringen med 80 procent, till endast 23 av 1 000 st. Och eftersom det nu behövs färre bakade pretzels för att fylla samma antal förpackningar har energikostnaderna för tillverkningen gått ned med 12 procent. I många industrier, från livsmedelstillverkning till metallproduktion höjer ABB:s robotar företagens produktivitet genom ökad precision, driftsäkerhet och flexibilitet – vilket i sin tur minskar spill och bidrar till effektivare användning av världens resurser.

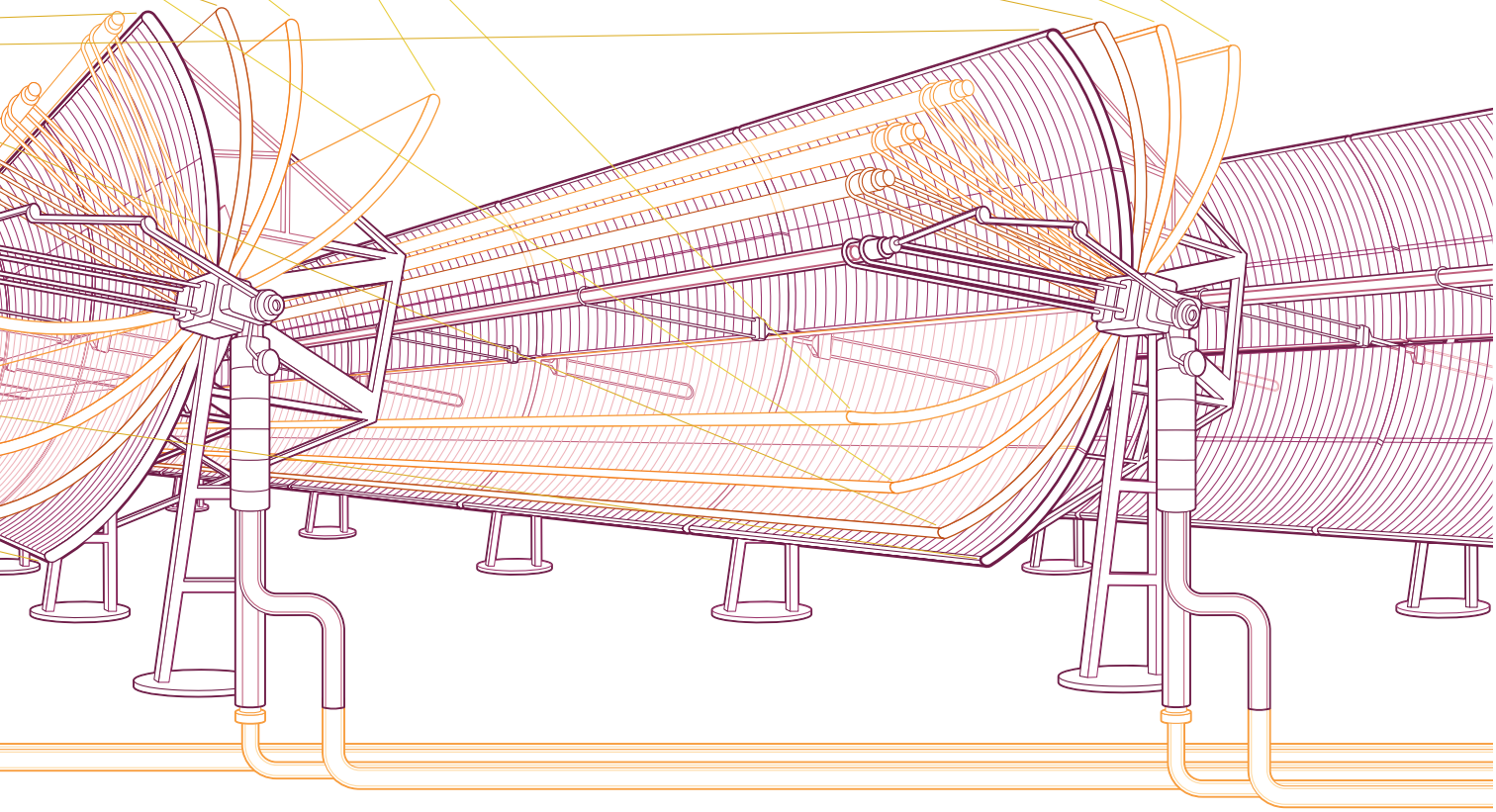

”Solen är så kraftfull – vi borde låta den arbeta mer för oss”

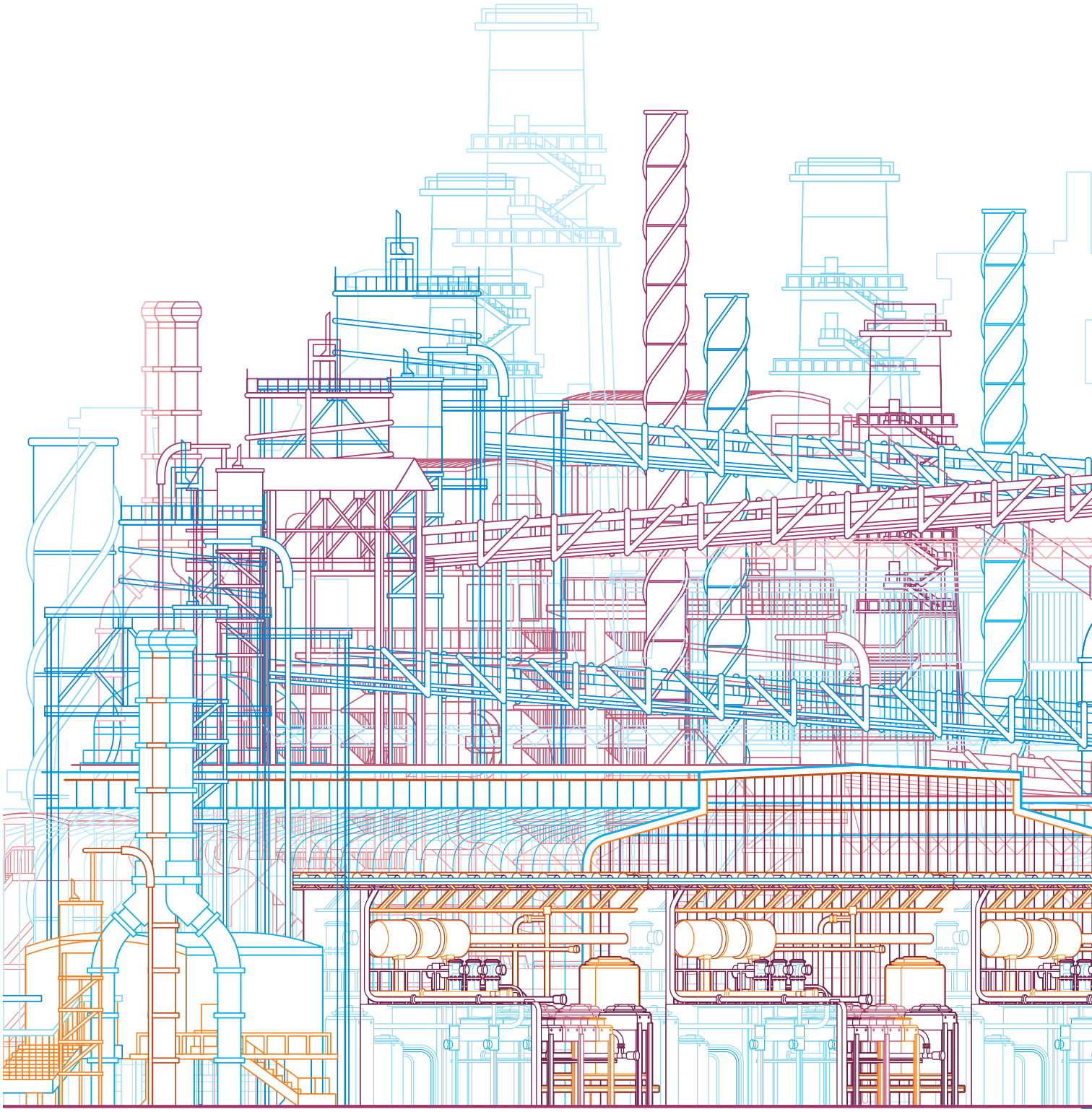

Våra system ger maximal effektivitet i produktion av solkraft

Andasol I förser 50 000 spanska hushåll med ren el. Det är det största kraftverket i Europa som använder speglar för att fånga solenergi och ABB:s kraft- och automationsutrustning styr energiproduktionsprocessen och hjälper till att ansluta elen till elnätet. Som världens största tillverkare av styrsystem för kraftverk bidrar ABB till att maximera effektiviteten i alla typer av kraftanläggningar. För vi söker alltid efter nya sätt att använda moder jords potential.

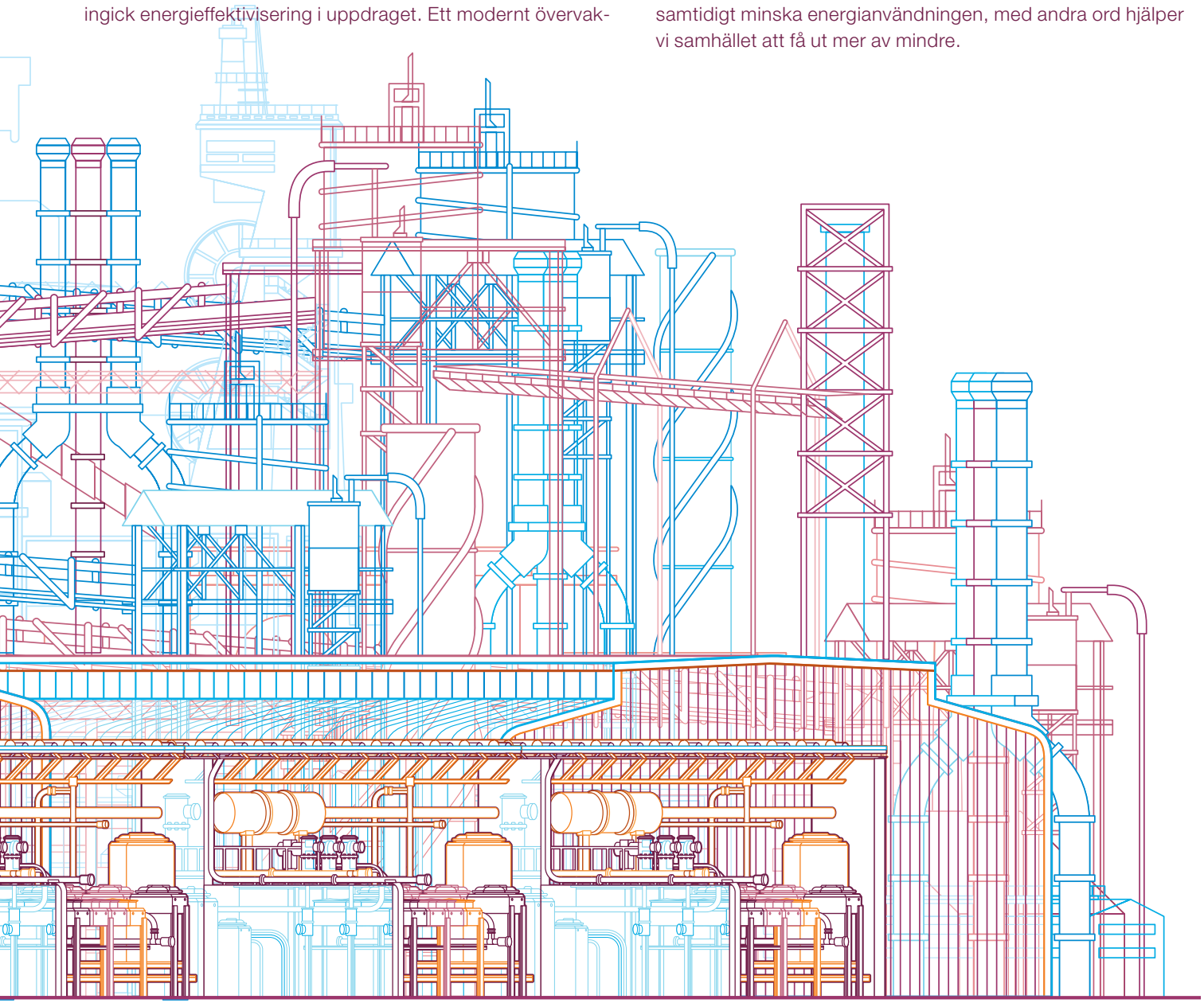

”Låt oss anstränga oss mest där effekten blir störst”

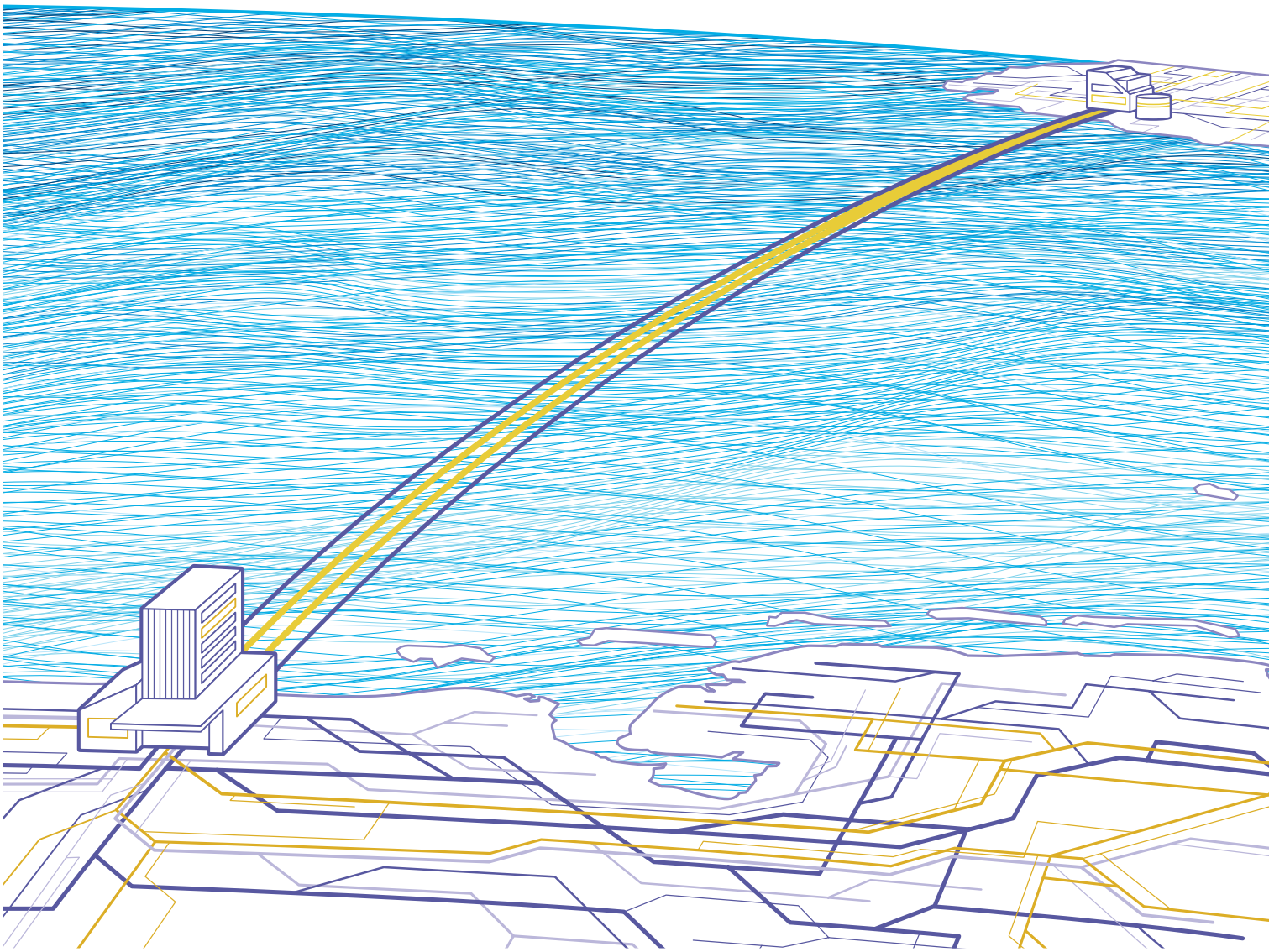

Minskade energiförluster med 46 procent gör aluminiumproduktionen mer effektiv

Nära en tredjedel av den globala efterfrågan på energi kommer från tillverkningsindustri, främst från aluminiumindustri, kemisk industri, järn- och stålverk samt cementindustri. När ABB hjälpte Dubai Aluminium att öka sin produktionskapacitet ingick energieffektivisering i uppdraget. Ett modernt övervakningssystem och högeffektiv kraftutrustning minskade energiförlusterna med 46 procent och sparade 2,2 miljoner dollar per år. Vartefter högre levnadsstandarder ökar efterfrågan bidrar ABB:s teknik till att höja produktiviteten och samtidigt minska energianvändningen, med andra ord hjälper vi samhället att få ut mer av mindre.

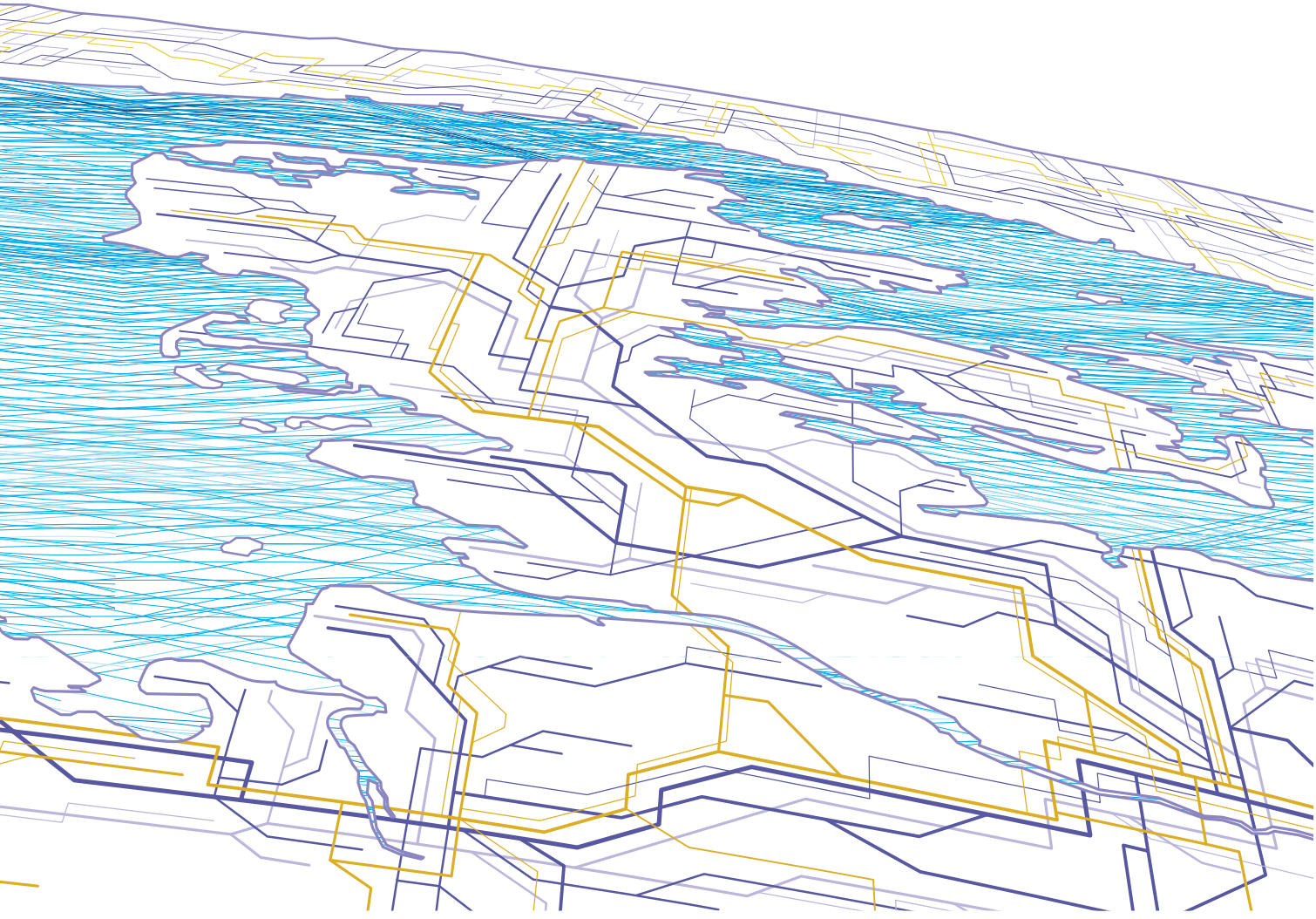

”Kan förnybar energi verkligen transporteras så långt?”

Världens längsta sjö-kabel sparar varje år 1,7 miljoner ton koldioxidutsläpp

Förnybara energikällor ligger ofta långt ifrån befolkningstäta områden och energin måste transporteras som elektricitet. Eftersom energiförlusterna ökar med avståndet kan avlägsen kraftgenerering endast bli lönsam om överförföringen kan ske effektivt. ABB:s energieffektiva teknik förbinder Norge och Nederländerna så att de båda länderna kan handla elenergi med varandra. Den ökade effektiviteten i nätet, tillsammans med högre utnyttjande av Norges rena vattenkraft, sparar koldioxid-utsläpp med 1,7 miljoner ton per år. Under jord eller på havsbot-ten – vi vet att det är värt resan.

Rätt strategi för en tuffare omvärld

Inriktningen på kraft och automation är fortfarande rätt strategi för ABB, trots den ekonomiska avmattningen. Vissa nya projekt kommer visserligen att försenas till följd av konjunkturnedgången men samtidigt behöver många företag investera i förbättrad produktivitet och energieffektivet i befintliga anläggningar för att pressa sina kostnader. Många statliga stimulanspaket fokuserar dessutom på infrastrukturinvesteringar, till exempel flexibla och tillförlitliga kraftnät som lägger grunden för hållbar ekonomisk tillväxt när konjunkturen vänder.

Att verka på rätt marknader är en viktig fördel, men vilka specifika styrkor har ABB?

Vi har en exceptionellt stark balansräkning och en företagskultur som präglas av anpassbarhet och flexibilitet. Dessa inkluderar ABB:s starka närvaro på världens tillväxtmarknader, som för närvarande är motorerna i den globala ekonomin, samt ett fokus på kvalitet och effektivitet i våra tillverkningsprocesser och leveranskedjor såväl som i all övrig verksamhet. Andra styrkor är ABB:s växande serviceverksamhet, vår framgångsrika organisation för forskning och utveckling samt vårt fokus på marknader med stark, långsiktig utvecklingspotential.

På följande sidor förklaras några viktiga särdrag i den strategi som ABB har följt och som gör oss motståndskraftiga även i tuffare tider.

Styrka på tillväxtmarknader
Större diversifiering och lägre kostnader

En balanserad global närvaro

Centralt i ABB:s strategi under senare år har varit att utöka verksamheten i nya regioner för att bli mindre beroende av variationer i efterfrågan på enskilda marknader och att sänka kostnader. I denna process har vi skapat en stark förankring på många marknader och haft en särskilt stark tillväxt i snabbväxande ekonomier, såsom Kina, Indien, Brasilien och Mellanöstern, genom projekt som bidragit till deras utveckling.

Andelen ABB-medarbetare i tillväxtekonomier steg till 44 procent 2008 från 30 procent 2002. ABB har också stärkt banden till leverantörer i dessa länder under senare år, och andelen inköp från lågkostnadsländer är nu cirka 38 procent jämfört med 26 procent 2006.

Även om tillväxtmarknaderna upplever en avmattning jämfört med de mycket höga tillväxttakterna under senare år är det huvudsakligen dessa länder som kommer att stå för tillväxten i världsekonomin när lågkonjunkturen slår mot mogna marknader 2009.

Kina är nu vår största marknad, med intäkter på 4,1 miljarder dollar under 2008 och runt 14 000 medarbetare. Därefter kommer USA och Tyskland.

Den regionala diversifieringen bidrar till att minska våra affärsrisker i enskilda regioner och samtidigt lägga grunden för framtida tillväxt. ABB bygger en framgångsrik global verksamhet genom att anpassa resurser och kompetensområden, såsom inköp, tillverkning, ingenjörsvetenskap och medarbetare, efter den konkurrens och andra utmaningar vi möter på våra marknader. Detta säkerställer att ABB står väl rustat att ta tillvara affärsmöjligheter var de än dyker upp.

Lysa upp OS i Beijing

Ljussättning var en del av magin i öppnings- och avslutningsceremonierna i Kinas första OS, och ljusshowerna gjorde huvudarenan Fågelboet (Bird's Nest) till en symbol för hela evenemanget.

Bakom scenen var det ett intelligent fastighetssystem från ABB som hanterade hela ljussättningen, inklusive strålkastarljusen, och övervakade alla strömkretsar.

ABB levererade samma teknik till simstadion Vattenkuben och flera andra arenor. ABB:s intelligenta fastighetssystem förenar, i ett enda system, alla reglerfunktioner för belysning, persienner, värme, ventilation och luftkonditionering samt övervakning och energireglering.

Systemet vann nyligen pris för bästa prestanda med avseende på energieffektivitet och miljöhänsyn från regeringen i Singapore och ASEAN (Association of Southeast Asian Nations).

Sammanlagt levererade ABB produkter, system och kompetens inom kraft och automation till mer än 30 olika projekt i samband med OS i Beijing, inklusive ett dussintal idrottsanläggningar samt den nya flygplatsterminalen. Som stöd för projekten organiserade ABB ett team av runt 60 ingenjörer, varav många fanns på plats inne på arenorna under själva spelen.

Med 27 företag – samriskföretag och helägda företag – samt ett sälj- och servicenätverk som täcker 60 städer i Kina var ABB med sin beprövade teknik en ovärderlig lokal partner.

Ett åtagande om kvalitet
Att höja nivån på allt vi gör

Framgång föder framgång
Framgångsrika människor väljer att arbeta för framgångsrika företag. Därför fokuserar ABB på kvalitet i allt vi gör. Nedan ges exempel på vårt arbete för ständiga kvalitetsförbättringar i leveranskedjan, den operativa verksamheten och HR-verksamheten.

Med årliga inköp av komponenter och råmaterial för 18 miljarder dollar är leveranskedjan ett viktigt förbättringsområde. Betydande resultat har uppnåtts genom att samordna inköpen i olika verksamheter och länder, till exempel att standardisera vissa komponenter så att större volymer kan beställas från färre leverantörer.

Rutiner har införts för att ytterligare förbättra kvaliteten och säkerställa att bästa arbetssätt för kvalitetskontroll som utvecklats på en plats vidareförs och tillämpas på andra platser. På samma sätt arbetar vi för att uppnå högsta driftskvalitet i våra fabriker. Med hjälp av systematisk analys av orderflöden, fabriksflöden, materialtillgång och andra variabler kan vi undanröja flaskhalsar och korta leveranstider.

Vårt arbete när det gäller att anställa, leda och utveckla våra medarbetare siktar på att vara i världsklass. ABB sätter starkt fokus på personlig utveckling och mäter hur väl vi lyckas genom tre huvudsakliga parametrar: personalomsättning (lägre än genomsnittet i vår bransch i de flesta länder), andel interna förflyttningar samt hur våra ersättarplaner används (vårt mål är att öka antalet internt tillsatta poster).

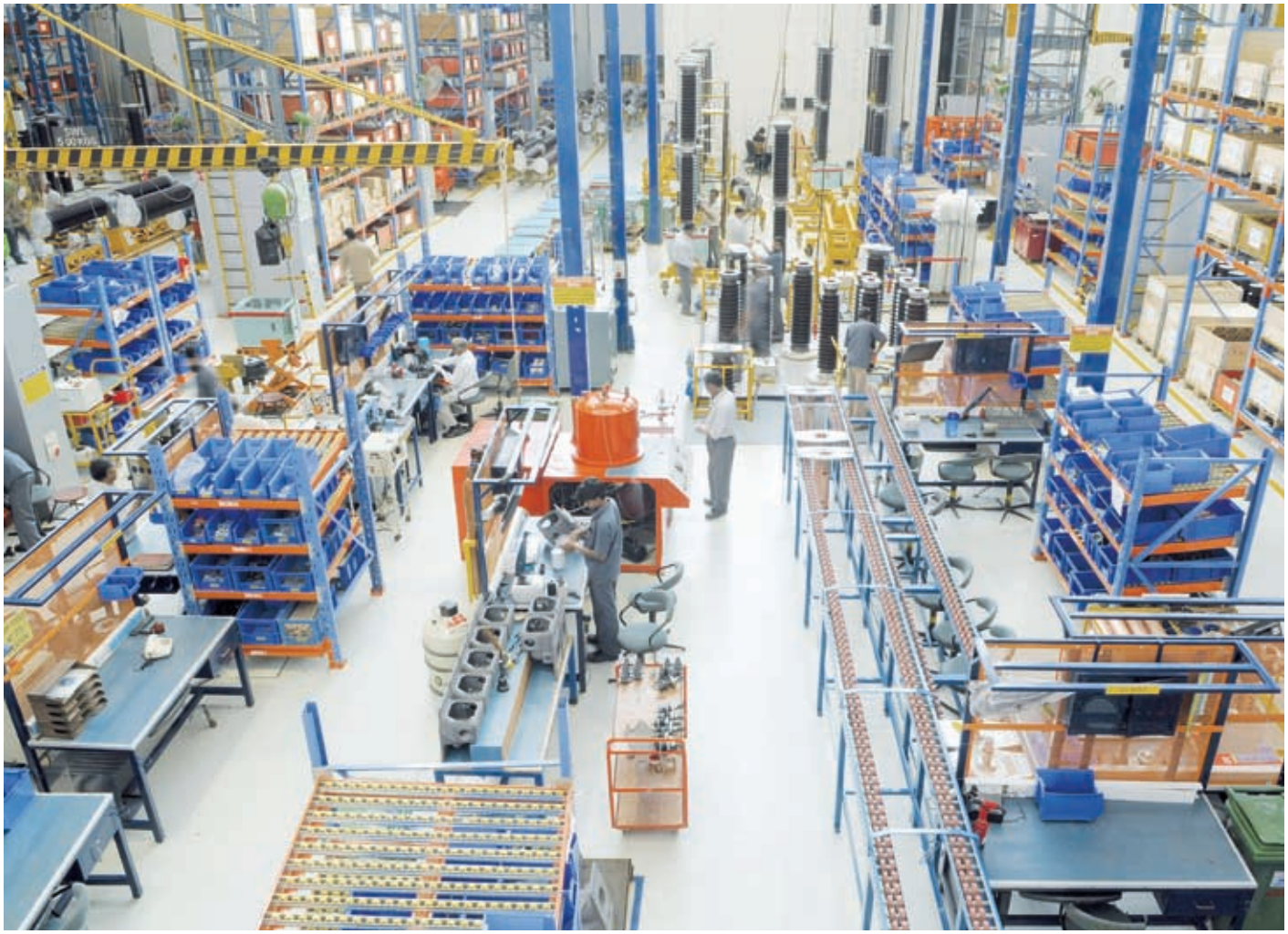
Dessa ansträngningar bidrar till att stärka ABB:s kvalitetsprofil. Men vi måste också trygga företagets rykte i frågor rörande affärsetik. Noggranna rutiner har införts och kontinuerliga utbildningsinsatser görs för att säkerställa att varje medarbetare vet vilka regler som gäller.

Ökad produktivitet genom verksamhetsutveckling
Indiens snabbväxande ekonomi, samt den indiska statens åtagande att ge hela befolkningen tillgång till elektricitet år 2012, har skapat en stark efterfrågan på kraft- och automationsteknik. För att kunna möta landets ökade efterfrågan har ABB:s fabriksanläggningar för högspänningsprodukter i Vadodara sett över sina processer.

Tillsammans med medlemmar i ABB:s globala expertteam för verksamhetsutveckling lyckades fabriken effektivisera produktionen och leveransprocesserna. Improduktiv tid undanröjdes med hjälp av verktyg för lean manufacturing, till exempel värdeflödesanalyser som analyserar material- och informationsflöden längs med hela tillverkningsprocessen, samt Kaizen, en metod för kvalitetsförbättringar som innebär att processer analyseras dagligen i syfte att införa en ”kultur” av ständiga förbättringar. Produktiviteten i fabrikerna har hittills höjts med mellan 23 och 59 procent i de fyra produktionslinorna.

Även varulagerhanteringen effektiviserades med ett antal olika system, från tydliga visuella signaler till automatisk hantering, vilket har minskat varulagret med så mycket som 17 procent. Produktkvaliteten har förbättrats och fler kunder får punktliga leveranser tack vare en omorganisering av arbetsplatser och produktionsflöden.

Fabrikerna är nu redo att möta den förväntade efterfrågon från marknaden fram till 2012 och hjälpa Indien att nå sina utvecklingsmål.

Vår växande serviceverksamhet
Att förse kunder med ABB:s expertis

En öppen affärspotential

ABB:s enorma installerade bas av produkter och system, tillsammans med vår tekniska expertis och processkunnande, ger en naturlig tillväxtmöjlighet. Ett förstklassigt serviceerbjudande bidrar dessutom till att särskilja ABB från lågpriskonkurrenter, särskilt på tillväxtmarknader, och kan vara en nyckelfaktor i kundernas val av leverantör på alla marknader.

Det ger också stabila intäktsföden, vilket kan bidra till att jämna ut variationer i andra delar av verksamheten. Som en del av koncernstrategin för perioden 2007–2011 presenterade ABB en ny omfattande servicestrategi. Intäkterna från försäljning av service och tjänster steg med 19 procent under 2008 (16 procent i lokala valutor).

Strategin fastställer tre områden inom ABB:s kärnverksamheter kraft- och automationsteknik, som visar särskilt stark affärspotential: livscykelservice, fullservice och konsulttjänster.

ABB:s livscykelservice tar sikte på hela ABB:s befintliga och nyligen installerade bas av produkter och system. Serviceutbudet omfattar allt inom reservdelar, support, underhåll, konsulttjänster, på- och ombyggnader samt utbildning.

ABB Fullservice erbjuder kunderna långsiktiga, prestationsbaserade kontrakt för underhåll och förbättrad prestanda och vänder sig till industrier vars processer ABB har särskilda expertkunskaper i.

Genom att bygga in konsulttjänster i vårt produkt- och systemerbjudande kan ABB dra ännu mer nytta av sin omfattande expertis på områden som energieffektivitet, produktivitet, driftsäkerhet och anläggningssäkerhet, samtidigt som vi därigenom differentierar oss från rena produkt- och systemleverantörer.

Den här strategin innebär att vi tillhandahåller tjänster som ger mervärden till kunderna, samtidigt som ABB får möjlighet att betjäna en större marknad.

Shell väljer ABB:s servicelösningar

Ett banbrytande servicekontrakt med Shell i Norge innebär att ABB levererar service och support till två att Shells främsta Nordsjöanläggningar: Draugen olje- och gasplattform samt processanläggningen för naturgas från det enorma Ormen Lange-fältet.

Moderna olje- och gasföretag förlitar sig idag på avancerade tekniska system för att effektivisera produktionen, sänka kostnaderna, öka säkerheten och förlänga brukbarhetstiden för sina tillgångar. Servicelösningen ABB Service Environment tar effektivt hand om komplexa och integrerade system.

För Norske Shells räkning övervakar ABB all traditionell service och support såväl som den dagliga driften av säkerhets- och automationssystemen. ABB ansvarar också för ISO-processer, utbildning, verktyg, simulator och elektriska installationer samt tredjepartsleverantörer.

ABB:s experter kan övervaka Ormen Lange från kontor i Oslo, Bergen och Stord, och därigenom spara kostnader och öka säkerheten. ABB:s lösning inkluderar också strategier för att anpassa processer och produktion allteftersom fälten utvecklas.

När Ormen Lange är i full drift kommer det att försörja Storbritannien med 20 procent av landets naturgasbehov via världens längsta pipeline (1 200 km), övervakad av ABB:s säkerhetssystem ABB Safeguard.

Leveranserna till gasprocessanläggningen omfattade energieffektiva drivsystem och elektrifiering samt ett av ABB:s hittills största levererade automationssystem, baserat på plattformen System 800xA.

Forskning och utveckling
Satsning på innovation ger tekniskt försprång

Att möta samhällets utmaningar

Samhället står inför stora utmaningar i samband med sinande naturresurser och klimatförändringar. För att vi ska kunna bidra till lösningar på problemen krävs nya tekniska genombrott, vilket är ett av huvudmålen för ABB:s forskning och utveckling. Lika viktiga på kort sikt är dock de betydande resultat som kan uppnås genom att anpassa och utveckla befintlig teknik.

Teknikutvecklingen på senare tid inom exempelvis kraftöverföring har tillfört nya dimensioner till konventionella produkter och system som möjliggör kostnadseffektiva lösningar på världens ökande behov av elkraft (se praktikfall).

Stegvisa förbättringar har också medfört nya fördelar för användare av vårt styrsystem 800xA. Under 2008 förbättrades systemets kontroll- och säkerhetscertifikat ytterligare, vilket gör att kunder kan skräddarsy sina säkerhetssystem efter specifika processkrav, exempelvis med avseende på energi- eller kostnadseffektivitet, och samtidigt spara processer, arbetskraft och miljö.

Genom åren har ABB inte bara varit pionjär för en stor del av dagens kraft- och automationsteknik, utan också behållit sitt tekniska ledarskap på dessa områden genom uthålliga investeringar i forskning och utveckling.

Vår forsknings- och utvecklingsstrategi utgår från våra kunders behov att förbättra sin prestanda och minimera sina kostnader, med andra ord att öka energieffektiviteten, minska avfallet och tillhandahålla tillförlitlig elkraft, både kvantitativt och kvalitativt.

2008 investerade vi 1,2 miljarder dollar i det utvecklingsarbete som våra 6 000 forskare och utvecklare bedriver för att ta fram morgondagens kraft- och automationslösningar – investeringar som ska hjälpa oss att behålla vårt tekniska ledarskap och möta våra kunders behov och förväntningar.

En miljon volt till Kina

Allteftersom världens städer växer och efterfrågan på elektricitet ökar har högeffektiva överföringssystem blivit en nödvändighet. I exempelvis Kina skulle det inte vara försvarbart att ansluta de energihungrande städerna i öst med den avlägsna vattenkraften i väst med konventionell teknik, eftersom alltför stora energiförluster skulle uppstå under den tusentals kilometer långa överföringen.

En lösning är att låta kraftöverföringen ske på extremt höga spänningsnivåer, vilket minskar överföringsförlusterna dramatiskt. Det är den här kunskapen som ABB:s ingenjörer och forskare har använt.

Kinas vision om ett överföringsnät för ultrahög spänning kom ett steg närmare verkligheten i december 2008, då ABB och den kinesiska samarbetspartnern Xian Shiky demonstrerade det första gasisolerade ställverket på mer än en miljon volt. Installationen är en del av ett pilotprojekt för överföring av växelström vid 1 100 kV, en överföring som minskar förlusterna med så mycket som 75 procent jämfört med en kraftlinje med halva spänningen.

ABB har också utvecklat överföring med ultrahög likspänning och framgångsrikt testat en transformator för 800kV under 2008. ABB levererar den här tekniken till världens längsta och kapacitetsmässigt största kraftlänk som är 2 000 km lång och förbinder Shanghai med kraftverk i centrala Kina. Dessa tekniska landvinningar inom växel- och likströmsteknik markerar början på en ny era inom kraftöverföring.

ABB

Långsiktiga trender
Att möta energibehoven och samtidigt minska miljöpåverkan

Stark efterfrågan på elektricitet
Efterfrågan på energi kommer att stiga så mycket som 45 procent fram till 2030 och på elektricitet nästan dubbelt så mycket, enligt internationella energirådet IEA. På kort sikt kan tillväxttakten dämpas under den ekonomiska avmattningen, men den kommer att öka igen. Trycket på naturresurserna kommer att bestå och behovet att reducera avfall och minska miljöpåverkan kommer att öka.

Samtidigt försöker många regeringar minska sina länders beroende av bränsleimport genom att utveckla alternativa energikällor. Dessutom finns stora behov av att ersätta föråldrad kraftinfrastruktur, särskilt i länder i Nordamerika och Europa. För industrins del skapar lågkonjunkturen ökad global konkurrens och ett behov att höja produktiviteten.

Att förbättra energieffektiviteten kvarstår som det mest kostnadseffektiva sättet att minska utsläpp och kostnader. Förnybar energi har ett brett stöd bland regeringar och på många håll anpassas nu kraftnäten för att fungera för sådana energikällor.

Styrkan i denna utveckling är tydlig i USA, där investeringar på minst 880 miljarder dollar behövs för att enbart upprätthålla tillförlitlig eldistribution från 2010 till 2030. Detta enligt en rapport förra året från Edison Electric Institute. Trots att USA befinner sig mitt i en orolig ekonomisk tid ökade ABB:s orderingång från den amerikanska elkraftsindustrin under 2008.

ABB är väl positionerat för att dra nytta av dessa trender, med produkter, system och tjänster som hjälper kunder att få ut så mycket som möjligt av sina tillgångar genom ökad energieffektivitet, höjd industriell produktivitet, ökad kapacitet och tillförlitlighet inom överföring och distribution samt optimerad produktion av förnybar energi.

Ökad kapacitet i befintlig infrastruktur
Allegheny Power, ett energiföretag i nordöstra USA, behövde öka säkerheten i elleveranserna till sina 1,5 miljoner kunder i den tättbefolkade regionen Pennsylvania-New Jersey-Maryland och samtidigt möta en ökande efterfrågan.

ABB:s lösning var att öka kapaciteten i det befintliga nätet och därigenom minska kostnaderna för och miljöpåverkan från kraftöverföringen, jämfört med det tidskrävande alternativet att bygga ny kraftinfrastruktur.

Tekniken som användes ingår i gruppen lösningar kallad FACTS (Flexible Alternating Current Transmission Systems) som utökar kapaciteten, flexibiliteten, tillförlitligheten och säkerheten i kraftöverföringssystem. Den ger operatörer möjlighet att öka effektiviteten och kapaciteten i befintliga nät och samtidigt bibehålla eller förbättra de säkerhetsmarginaler som krävs för ett stabilt elnät.

ABB har mer än 500 FACTS-installationer i drift eller under byggnation över hela världen. Avtalet med Allegheny, det största hittills i sitt slag, och ABB:s enorma installerade bas av produkter och tjänster bekräftar vår ställning som världens ledande leverantör av kraftöverföringsteknik.

Hållbar utveckling är centralt för vår framgång

ABB:s arbete med hållbar utveckling syftar till att uppnå ekonomiska, sociala och miljömässiga fördelar för alla våra intressenter.

ABB har sju prioriterade områden för sitt hållbarhetsarbete. Två av dem – produkter och system som ökar energieffektivitet och motverkar klimatförändringar samt hållbar produktinnovation – beskrivs i andra delar av rapporten. På följande sidor fokuserar vi på de fem prioriterade områdena miljöledning, hälsa och säkerhet, krav på leverantörer, mänskliga rättigheter samt hjälparbete i samhällen där ABB har fabriker och kontor.

ABB:s rapportering följer tillämpliga riktlinjer enligt GRI (Global Reporting Initiative). En fullständig rapport enligt GRI, inklusive en tabell med de viktigaste miljöindikatorerna, verifierad av det opartiska organet Det Norske Veritas, kan laddas ned från www.abb.com/sustainability.

Rapporteringen innefattar alla tillverkningsenheter, det vill säga runt 350 anläggningar i de 48 länder där ABB har tillverkning i väsentlig omfattning. Icke tillverkande enheter är också inkluderade även om dessa bara har begränsad inverkan på miljön. ABB:s globala nätverk av mer än 400 samordnare är ansvariga för övervakning och rapportering.

Minska vår miljöpåverkan
Lägre energianvändning och utsläpp vid fabriker och kontor

Förbättra vår egen prestanda

ABB strävar ständigt efter att minimera miljöpåverkan från våra tillverkningsprocesser, fabriker, verkstäder och kontor. Företaget har ett rullande tvåårigt globalt program för att minska energianvändningen med 5 procent per tillverkad enhet.

Våra koncernmål är att: minska användningen av energi och material; effektivisera transporterna av varor; minska miljöpåverkan från affärsresor; fasa ut farliga material och ämnen; konstruera miljöeffektiva och återvinningsbara produkter samt förbättra miljöresultaten i leverantörsledet. Mycket kan åstadkommas genom att sprida bästa arbetssätt. Ett exempel är de vattenbaserade målningssystem som tagits fram vid en fabrik och spridits till motsvarande applikationer runt om i världen i syfte att minska utsläpp av lösningsmedel.

Arbetet för att förbättra miljöprestanda inkluderar också konstruktionsfasen för nya produkter och processer. Utvecklingsingenjörer förses med utbildning och verktyg för att genomföra livscykelanalyser (LCA) i syfte att kartlägga produkternas alla miljöeffekter över hela livscykeln.

Runt 400 samordnare driver ABB:s hållbarhetsarbete vid sammanlagt 350 anläggningar i världen. De säkerställer att alla tillverkningsenheter följer de internationella standarderna för miljöledning respektive arbetsmiljöledning, ISO 14001 och OHSAS 18001. Nära samarbeten med externa organisationer och universitet hjälper också ABB att formulera effektiva program i hållbarhetsfrågor som stöd för företagets förbättringsinsatser.

Minskad miljöpåverkan i Kina

I Kina har ABB:s arbete för att minska miljöpåverkan givit betydande besparingar.

Ett projekt för att identifiera och fasa ut farliga ämnen, som inleddes 2007, fann att dessa förekom i 18 olika processer i koncernens 27 bolag i Kina. Idag är det bara tre ämnen kvar och användningen av dessa kommer att upphöra 2009.

Som en del av ansträngningarna att minimera utsläpp av flyktiga lösningsmedel ersattes under 2008 gamla målningssystem med vattenbaserade system i den fabrik som hade högst utsläpp. Det nya systemet testas för närvarande i två ytterligare fabriker. Resultatet är att utsläpp per tillverkad enhet har sjunkit med 15 procent i de tre fabrikerna jämfört med 2007.

En tredje prioritering har varit att spara energi i de fabriker som har högst energianvändning. Bland annat har motorer utrustats med ABB:s moderna frekvensomriktare, vilket har givit energibesparingar på minst 30 procent.

Hälsa och säkerhet i arbetet
Utbildning av medarbetare och entreprenörer är viktig

Förbättrad säkerhet
ABB strävar efter att förbättra prestanda och rutiner inom hälsa och säkerhet bland medarbetare och entreprenörer över hela världen. Intensiva utbildningsprogram för de viktigaste länderna, verksamheterna och cheferna har genomförts under 2008.

Trots detta omkom sammanlagt 10 personer under 2008 i samband med ABB:s verksamhet. Två medarbetare och fyra entreprenörer omkom i arbetsplatsolyckor och fyra omkom under resor i arbetet. Denna siffra kan jämföras med 22 dödsfall under 2007.

Koncernen har fokuserat på tre områden med höga olyckstal för svåra olyckor – arbete på hög höjd, arbete med spänningssatt utrustning samt resor i arbetet. Exempelvis genomförde ABB två omfattande utbildningsprogram för att förhindra arbetsplatsolyckor i verksamheterna för transformatorer och transformatorstationer. Vi har också fokuserat särskilt på Indien, där årets alla fyra dödsfall avseende entreprenörer inträffade, samt på en koncernomfattande trafiksäkerhetskampanj.

Därutöver har ABB uppdaterat och kommunicerat koncernens arbetsmiljöpolicy under året för att påminna om hur viktiga principerna och rutinerna för hälsa och säkerhet är för vår verksamhet. Detta kommunicerades till ABB:s 16 000 högsta chefer över hela världen under en obligatorisk utbildning via internet. Utbildningen översattes till sex språk och arbetsmiljöpolicyn till 28 språk.

Säkerhetsutbildning till entreprenörer
Ett viktigt fokus för ABB i Indien de senaste tre åren har varit att arbeta tillsammans med entreprenörer och deras team för att väsentligt förbättra hälso- och säkerhetsprestandan i projekten. Entreprenörer är ofta inblandade i mer riskfyllda projektuppgifter, särskilt inom verkstadsarbete, höghöjdsarbete och elektrifieringsarbete på landsbygden.

ABB har öppnat ett utbildningscenter i Jaipur, där mer än 2 000 entreprenörsanställda har utbildats i säkerhetsrutiner och risker. Deltagarna får demonstrerat för sig hur säkerhetsrutiner ska tillämpas vid olika arbetsuppgifter och får sedan utföra dessa under handledning. Om de bedöms klara uppgifterna får de genomföra prov för att slutföra certifieringsprocessen.

ABB bedriver även säkerhetsutbildning för chefer och förmän hos entreprenörsföretagen för att säkerställa en grundlig förståelse för ABB:s krav på säkerhet och korrekt agerande. Entreprenörer som inte lever upp till dessa krav riskerar att sägas upp.

Leverantörskedjan
ABB har höga krav på hållbar utveckling

Använda bästa arbetssätt

ABB-koncernen köper komponenter och råmaterial för 18 miljarder dollar om året från tusentals leverantörer i 100 länder. Kostnader, kvalitet och leveranssäkerhet – såväl som krav gällande hållbar utveckling – är ABB:s främsta kriterier för val av leverantörer.

Alla större leverantörer åläggs att utvärdera sin prestanda med hjälp av ett formulär från ABB. De måste bland annat identifiera de miljöaspekter samt hälso- och säkerhetsrisker som finns i samband med sina leveranser till ABB, inklusive underleverantörers roll. Leverantörer som har infört ISO 14001 samt OHSAS 18001 eller motsvarande arbetsmiljöledningssystem gynnas.

Utvalda leverantörer granskas med avseende på bland annat hälsa och säkerhet, samt risker inom miljö och mänskliga rättigheter. Vid behov tillhandahåller ABB utbildning för att leverantörerna ska uppfylla och upprätthålla ABB:s standard inom hållbar utveckling. Utsedda huvudleverantörer granskas regelbundet med avseende på deras efterlevnad av standarden.

ABB:s mål är att öka antalet revisioner med 10 procent från 2007 till 2012. På vissa större marknader, såsom Kina och Indien, har ABB startat revisionsprojekt för att samla information om lokala regler och rutiner samt fastställa detaljerade handlingsplaner. En viktig förutsättning för att lyckas är en fortsatt dialog med alla intressenter.

Underleverantörer i Mexiko

Mexiko erbjuder en strategisk fördel för ABB:s verksamhet i Nordamerika tack vare närheten, de låga kostnaderna och den väl utbyggda infrastrukturen för transporter. I San Luis Potosí, Monterrey, har ABB byggt sitt första center för tillverkning och teknik (Manufacturing and Engineering Campus), där koncernens alla fem divisioner delar teknik, infrastruktur och bästa arbetssätt.

I april 2008 anordnade ABB en konferens vid centret med cirka 240 potentiella mexikanska leverantörer och runt 40 höga inköpschefer från ABB. Deltagarna knöt kontakter och diskuterade gemensamma intressen såväl som krav och kriterier för samarbete.

ABB var mycket tydlig med sin policy att gynna leverantörer som följer samma ledningssystem och standarder som ABB, speciellt inom miljö, mänskliga rättigheter samt hälsa och säkerhet. För de leverantörer som valdes ut för vidare samarbete, har särskilda program för bevakning och revision införts.

Mänskliga rättigheter
Kraftförsörjning bidrar till utbildning, hälsa och bostäder

Risker och möjligheter
Genom sin verksamhet runt om i världen möter ABB utmaningar i fråga om mänskliga rättigheter. Att ha kunskap och agera för att förhindra och motverka brott mot dessa är nödvändigt för att möta utmaningarna och säkerställa ABB:s efterlevnad. ABB:s arbete inom det här området gör framsteg och koncernen har fått en större förståelse för de ansvar, möjligheter och risker som föreligger.

Sedan 2008 beaktas frågor om mänskliga rättigheter i beslutsprocessen för alla större affärs- och verksamhetsbeslut i koncernen, såsom i riskbedömningen av alla stora projekt, utvärderingen av potentiella och nuvarande leverantörer och i checklistan inför potentiella förvärv.

ABB strävar efter att vara en god kraft på de orter där vi verkar och för samhället i stort. En del av vår kärnverksamhet – kraftförsörjning – innebär i sig möjlighet för människor att få bättre tillgång till sådana mänskliga rättigheter som hälsovård, utbildning och bostäder. Trots det genomförs ändå en noggrann bedömning av fördelar och nackdelar i varje projekt.

Utöver ansträngningarna att förbättra våra egna resultat stödjer ABB aktivt internationella organisationer, till exempel UN Global Compact och Business Leaders Initiative on Human Rights, för att stärka företagets insikter om mänskliga rättigheter och bästa arbetssätt på dessa områden.

Hur elektricitet förändrar livet
ABB:s projekt för elektrifiering av landsbygd, Access to Electricity, gör framsteg i både ekonomiska, sociala och miljömässiga termer i avlägsna samhällen i olika delar av världen. Även inom området mänskliga rättigheter bidrar dessa projekt.

Ett exempel är ett ökenområde i den indiska delstaten Rajasthan. Där har ABB installerat elektricitet från solkraft till 1 100 hushåll i sju byar sedan 2006, i ett gemensamt projekt med byborna, en ideell organisation och delstatens styre. Med elbelysning kan exempelvis mattvävarna och skräddarna i byarna undvika arbete under dagens värsta hetta och istället arbeta tidiga morgnar och kvällstid, vilket har ökat deras produktivitet med 100 respektive 30 procent på två år. Antalet barn som går i skolan har också fördubblats tack vare möjligheten att bedriva studier efter mörkrets infall.

Andra hälsoeffekter är att användningen av fotogen vid matlagning har minskat, vilket innebär minskade hälsoproblem med lungor och ögon.

Förbättrad livskvalitet
Där vi verkar kan vi göra skillnad

Stöd till det lokala samhället
ABB arbetar för att höja livskvaliteten och vara en attraktiv arbetsgivare i de samhällen där vi har verksamhet. Under 2008 bidrog ABB-bolag i 35 länder till olika samhällsprojekt, inklusive totalt 6,5 miljoner dollar i ekonomiska bidrag och sammanlagt nästan 2 200 arbetsdagar i ideellt arbete av ABB-medarbetare.

Projekt har startats för att hjälpa fattiga i Brasilien, Kanada, Kina, Indien och Sydafrika. I Storbritannien och USA driver ABB-medarbetare välgörenhetskampanjer för cancerforskning. I Tyskland använde 150 medarbetare en del av sin semestertid sommaren 2008 för att ideellt assistera handikappade deltagare vid Special Summer Olympics i Karlsruhe.

Många insatser handlar om utbildning. ABB:s stiftelse Jürgen Dormann Foundation for Engineering Education delade ut stipendier till universitetsstuderande i Polen under 2008 och nästa år kommer studenter från andra länder att stödjas. I Schweiz har ABB ett program kallat ”Andra chansen” där ungdomar som har avbrutit en lärlingsutbildning erbjuds en ettårig utbildning för att ta sig in på arbetsmarknaden igen.

ABB mottog ett antal utmärkelser under 2008. I Förenade arabemiraten toppade ABB huvudkategorin i Arabia Corporate Social Responsibility Awards som delades ut för första gången, och i Saudiarabien framröstades ABB som ”bästa industriföretag att arbeta för”.

Hjälpa ungdomar till en bättre framtid
Som en del av ABB:s åtagande att hjälpa lokala samhällen driver ABB i Brasilien ett program för att hjälpa ungdomar från fattiga familjer att studera och förbereda sig för yrkesarbete.

ABB:s fabriker i Guarulhos och Osasco utanför Sao Paulo driver programmet ”Barn med en framtid full av hopp” som tar emot cirka 200 underprivilegierade barn i åldrarna 7-16 år på eftermiddagen varje vardag. Här erbjuds de kompletterande skolundervisning, mat, hälso- och tandvård samt yrkesträning och hjälp att söka arbete.

Nästan 100 ungdomar har slutfört programmet och cirka 40 av dem har fått arbete, medan 17 söker jobb och många andra fortsätter att studera eller får hjälp till andra yrkesförberedelser.

Skolorna ligger på fabriksområdet. Barnen äter lunch i personalmatsalen och delar anläggningar för sport och rekreation med de anställda, vilket upplevs som motiverande för både barnen och ABB:s medarbetare.

Gästintervju

Ökande energibehov och klimatförändringar är två motstridiga utmaningar som kräver vår omedelbara uppmärksamhet, säger Professor Ernest Moniz.

Ernest Moniz är professor i fysik vid Massachusetts Institute of Technology och direktör för MIT Energy Initiative, ett program vid MIT som arbetar med omvandlingen av det globala energisystemet för att möta framtidens utmaningar. Ernest Moniz tjänstgjorde som Under Secretary vid det amerikanska energidepartementet 1997–2001. ABB och MIT Energy Initiative ingick ett forskningssamarbete 2008.

ABB: Vad ser du som de viktigaste globala utmaningarna på energiområdet?
Prof. Moniz: Det finns tre stora utmaningar som tillsammans skapar en extrem situation. En gäller frågan om världens utbud och efterfrågan på energi. Vi kan få en avmattning de närmaste åren, men det är bara en temporär reaktion på den globala lågkonjunkturen. På sikt ökar energibehovet kraftigt, med tillväxtekonomierna som främsta drivkrafter. Efterfrågan på elektricitet är den snabbast växande komponenten, som i grova drag väntas tredubblas mellan 2000 och 2050. Men vi ska komma ihåg att denna ökning inte representerar mycket mer än att höja majoriteten av världens beräknade befolkning på 9 miljarder människor år 2050 till en elkonsumtion per capita som OECD idag definierar som en relativt låg nivå. Det finns med andra ord en mycket reell drivkraft för tillväxt.

Den andra utmaningen är enligt min mening, riskerna med avseende på energisäkerhet, inklusive beroendet av några få olje- och gasleverantörer och oron för ökad spridning av kärnkraft. Dessa frågor upplevs som akuta, inte minst i västvärlden. Den tredje stora utmaningen handlar om riskerna förknippade med klimatförändringarna, den mest dramatiska som jag ser det eftersom vi har ett globalt energisystem som är beroende av fossila bränslen till ungefär 85 procent. Så när vi kräver minskad användning av kol i ett system som främst bygger på kol så talar vi uppenbarligen om mycket dramatiska förändringar. Och varför skapar dessa tre utmaningar en extrem situation? Jo, eftersom svaren på hur man möter dessa är delvis motstridiga.

Vad är fel med strategin att fortsätta som förut enligt ”business as usual” och anpassa sig först när det blir nödvändigt?
De frågor vi har kvar att besvara för att förstå klimateffekterna utgör en stark motivering för att begränsa växthusgaserna redan nu, så långt som det är rationellt möjligt. Vi står inför ett tänkbart orosmoln att få betydligt större och icke-linjära förändringar i klimatet som kan få katastrofartade följder. Vi måste därför bekämpa klimatförändringarna så gott vi någonsin kan, och utifrån var vi står idag går det inte att undvika omfattande förändringsåtgärder.

Är utmaningarna i stort sett desamma för mogna ekonomier som för tillväxtekonomier?
Den uppenbara gemensamma utmaningen är klimatförändringarna eftersom de påverkar hela klotet. Effekterna är dock olika till sin natur i olika regioner. Öknarna växer i Kina och Mellanöstern lider av svåra vattenproblem. Himalaya upplever en mycket dramatisk minskning av snö och ismassa på sina glaciärer, och vi glömmer lätt att de svåra översvämningarna från Ganges till Mekongdeltat förvärras av dessa effekter. Föreställ dig vad det skulle betyda för den dryga miljard människor som bor och lever i dessa områden om översvämningarna kunde begränsas. Det finns faktiskt möjligheter. Utvecklingsländerna kommer att släpa efter de mogna marknaderna i åtgärder mot klimatförändringar, men tillväxttakten i deras

energiinfrastruktur kommer att vara mycket högre, vilket innebär större möjligheter att införa ny teknik. Men vi måste se till att dessa länder har råd med ny teknik. Förändringar tar lång tid, men om dessa samhällen utvecklar sin energiinfrastruktur med hjälp av gammal teknik skapar vi ännu större problem för framtiden.

Så vad anser du vara de bästa strategierna för att möta dessa utmaningar?

Först och främst att öka energieffektiviteten i bostadshus och kommersiella fastigheter – här finns det snabba vinster att göra.

Att göra elsektorn oberoende av kol blir sannolikt en annan stor utmaning inom en relativt nära framtid. Det finns en mångfald av möjligheter, varav en är att helt enkelt övergå från kolintensiva till mindre kolintensiva bränslen, från kol till naturgas exempelvis. Möjlighet finns också att fånga in och ta hand om koldioxiden från kolkraftverk. Tekniken måste ännu bevisas fungera i kommersiella applikationer men är ett intressant alternativ. Sedan finns förstås en stor potential i utbyggnaden av kärnkraft som, vid sidan av vattenkraft, är den största icke-fossila energikällan idag med cirka en sjättedel av världens elproduktion. I några utvalda regioner har vattenkraft fortfarande viss potential. Vidare finns andra förnybara energikällor såsom vindkraft, som börjar ge ett betydande bidrag till rimliga kostnader i bra lägen, och solkraft som snabbt blir billigare och billigare och som har en mycket stor potential. Effektivare eldistribution är också en viktig möjlighet. Det finns alltså ett stort antal teknikinriktningar att arbeta vidare med på kraftområdet. Det stora problemet handlar egentligen om att komma igång.

Politik har uppenbarligen stor betydelse för alla dessa strategier, men hur kan regeringar bidra utan att det innebär förfördelning av viss teknik framför annan?

Rent principiellt är det ganska enkelt, även om det har visat sig vara politiskt relativt svårt. För det första ska en politik som ska stimulera mindre kolanvändning göra just det och inte lägga sig i teknikvalet. För det andra måste teknikutvecklingen hållas neutral, där det är möjligt. Val måste göras när pilotprojekten finansieras men vi måste mycket mer aggressivt finansiera olika projekt som leder i riktning mot minskad kolanvändning.

Är handel med utsläppsrätter, som många marknader tycks gå emot, tillräckligt neutralt för att uppnå målet om minskad kolanvändning.

Ett system med utsläppsrättshandel är i princip neutralt om det verkligen omfattar hela ekonomin, även i de fall där utsläppsrätter auktioneras ut. Om ett effektivt utformat system samlar in alla intäkter och sedan returnerar dem till invånarna i form av inkomstskatt, vinstskatt, bidrag etc. borde BNP inte drabbas nämnvärt trots ökade konsumentpriser. Det skulle dock slå väldigt olika mot enskilda regioner och industrier, vilket oundvikligen tvingar det politiska systemet till kompensationer. Vilket i sin tur leder bort från kärnfrågan om kolneutralitet och det ekonomiskt mest effektiva systemet, och istället fokuserar på de politiska frågor som alla system brottas med.

Varför har efterfrågan på el stigit så mycket snabbare än efterfrågan på energi generellt.

El är oerhört enkelt och rent att använda. Du slår på strömbrytaren och får energi utan att själv behöva hantera någon förbränning. El är också en mycket stark indikator för levnadsstandard och livskvalitet. Därför är pressen enorm på modernisering av samhällen med hjälp av elektricitet. Jag menar inte att vi ska ha total elektrifiering men jag tror att det finns en stark drivkraft i detta som bidrar till den snabba tillväxten. Det fanns skäl till varför U.S. National Academy of Engineering betecknade elektrifieringen som den största tekniska landvinningen på 1900-talet.

Om efterfrågan på el fortsätter att öka kraftigt, klarar vår infrastruktur detta?

Helt klart är vår infrastruktur otillräcklig för framtiden. I USA har vi i princip ett 50 år gammalt system med många brister, men det är på detta område som jag tror en ny generation energiteknik kan göra skillnad. Till exempel kan kraftnät för högspänd likström, som jämnar ut variationerna i kraftflöden från förnybar energi, integreras med elnät på en mycket mer sofistikerad nivå. Detta ökar tillförlitligheten och effektiviteten i distributionen. Den teknik som behövs för detta finns i princip redan. Visst finns det utrymme för ytterligare forskning och utveckling, men ärligt talat så har vi teknik idag som, om den tillämpades i seriösa program för detta syfte, skulle kunna förändra energisystemet dramatiskt över en 10-årsperiod. I USA har den nya regeringen sagt att detta har hög prioritet och jag hoppas att man verkligen menar det, och sätter igång.

Det leder in på en annan fråga. Vilken effekt tror du att lågkonjunkturen får på infrastruktursektorn?

Lågkonjunkturen har redan dragit ned priser och efterfrågan på energi. Frågan är om detta får oss att upprepa våra misstag från 1980-talet och återgå till ”business as usual”, och därmed än en gång försena det jobb som måste göras. Jag tror vi kan undvika mycket av det den här gången, främst eftersom hela världen, inklusive USA, är påverkad av klimatförändringarna. Stora stimulanspaket sjösätts i USA, Europa, Kina och Indien, och som väntat fokuserar de på att bevara och skapa jobb kortsiktigt. I alla dessa länder pågår en diskussion om att väsentliga delar av dessa stimulansprogram bör gå till utbyggnad och ombyggnad av energiinfrastrukturen; och det är mycket bra. Om det görs rätt kommer det att vara en god investering som kan bidra både till jobb och till våra energi-, säkerhets- och klimatmål.

Till sist, om du skulle göra karriär inom energisektorn idag, vilket område skulle du välja?

Först och främst skulle jag börja med en gedigen grund inom vetenskaplig forskning och/eller ingenjörsvetenskap. Jag tror en sådan är avgörande för att kunna påverka systemet, och inte bara i tekniska avseenden. Starka, tekniskt förankrade analyser i brytningen mellan energiteknik och politik behövs för att ha möjlighet till ett positivt inflytande på systemet. Sådana analyser är därför ett viktigt fokus för vårt MIT Energy Initiative.

ABB:s koncernledning

Från vänster:
Gary Steel, Ansvarig för Human Resources
Bernhard Jucker, divisionschef Power Products
Veli-Matti Reinikkala, divisionschef Process Automation
Anders Jonsson, divisionschef Robotics
Joe Hogan, Koncernchef
Peter Leupp, divisionschef Power Systems
Michel Demaré, Ekonomi- och finanschef och ansvarig för Global Markets
Ulrich Spiesshofer, Ansvarig för Corporate Development
Diane de Saint Victor, Chefsjurist
Tom Sjökvist, divisionschef Automation Products

Region- och landschefer

Nordamerika	Enrique Santacana
Kanada	Sandy Taylor
Mexiko	Armando Basave
Panama/El Salvador	Guillermo Rodriguez
USA	Enrique Santacana

Sydamerika	Sérgio Gomes
Argentina, Bolivia, Paraguay, Uruguay	Mauricio Rossi
Brasilien	Sérgio Gomes
Chile	José Paiva
Colombia, Ecuador	Ramón Monrás
Peru	Enrique Rohde
Venezuela, Aruba (NL)	Daniel Galicia

Nordeuropa	Sten Jakobsson
Azerbadjan	Celal Sendil
Baltikum	Bo Henriksson
Danmark	Claus Madsen
Finland	Mikko Niinivaara
Kazakstan	Pawel Lojszczyk
Norge	Rune Finne
Ryssland	Anatolyi Popov
Sverige	Sten Jakobsson
England, Irland	Trevor Gregory

Centraleuropa	Peter Smits
Österrike	Rudolf Petsche
Benelux	Alfons Goos
Tjeckien	Barbara Frei
Tyskland	Peter Smits
Ungern	Rikard Jonsson
Polen	Miroslaw Gryszka
Rumänien, Bulgarien	Peter Simon
Slovakien	Andrej Tóth
Slovenien	Matjaz Mancek
Schweiz	Jasmin Staiblin
Ukraina	Jaroslav Vesely

Medelhavet	Hanspeter Fässler
Algeriet	Luigi Valfre
Kroatien	Darko Eisenhuth
Grekland	Apostolos Petropoulos
Israel	Ronen Aharon
Italien, Frankrike	Hanspeter Fässler
Marocko, Tunisien	Maroun Zakhour
Portugal	João Gomes
Serbien	Aleksandar Cosic
Spanien	Carlos Marcos
Turkiet	Burhan Gundem

Mellanöstern och Afrika	Frank Duggan
Angola	José Coelho
Botswana	Nikola Stojanovic
Kamerun, Senegal	Pierre Njigui
Egypten	Bassim Youssef
Iran	Masis Matian
Elfenbenskusten	Magloire Elogne
Jordanien, Libanon	Hisham Othman
Kenya, Etiopien, Tanzania, Uganda	Martin De Grijp
Kuwait	Thomas Jivung
Namibia	Hagen Seiler
Nigeria	Anders Lundgren
Oman	Hans Edstrom
Qatar	Johan de Villiers
Saudiarabien, Bahrain	Mahmoud Shaban
Sydafrika	Carlos Pone
Förenade arabemiraten	Frank Duggan
Zambia	Russell Harawa
Zimbabwe	Charles Shamu

Nordasien	Brice Koch
Kina, Hongkong	Brice Koch
Japan	Tony Zeitoun
Sydkorea	Yun-Sok Han
Taiwan	Eric Kan

Sydasien	BoonKiat Sim
Australien, Papua Nya Guinea	John Gaskell
Indien	Biplab Majumder
Indonesien	Hemant Sharma
Malaysia	BoonKiat Sim
Mauritius	Ajay Vij
Nya Zeeland	Grant Gillard
Pakistan, Afghanistan	Farhat Ali
Filippinerna	Nitin Desai
Singapore	James Foo
Thailand	Chaiyot Piyawannarat
Vietnam	Gary Marler

Ägarstyrning
Innehållsförteckning

42 Principer

43 Koncernstruktur och aktieägare

45 Kapitalstruktur

46 Aktieägares rättigheter

47 Styrelse

49 Koncernledning

50 Ersättningar

55 Delägarprogram för medarbetare

56 Styrelsens och koncernledningens innehav av ABB-aktier

58 Skyldighet att göra ett offentligt uppköpserbjudande

58 Avgångsvederlag till chefer vid ”change of control”

58 Revisorer

58 Informationspolicy

58 Ytterligare information om ägarstyrning

1. Principer

1.1 Allmänna principer

ABB utfäster sig att tillämpa ägarstyrning (corporate governance) enligt striktaste internationella standard och stödjer de allmänna principerna i Swiss Code of Best Practice for Corporate Governance samt gällande principer på de kapitalmarknader där bolagets aktier är börsnoterade och handlas.

Utöver bestämmelserna i Swiss Code of Obligations fastläggs ABB:s viktigaste principer och regler för ägarstyrning i ABB:s bolagsordning, föreskrifter för ABB Ltd:s styrelse, föreskrifter för ABB:s styrelsekommittéer, och ABB:s uppförandekod (ABB Code of Conduct). Det åligger ABB:s styrelse (styrelsen) att återkommande granska och revidera eller föreslå ändringar av dessa dokument, för att avspegla senaste utveckling och praxis samt säkerställa att de överensstämmer med tillämpliga lagar och förordningar.

Detta avsnitt i årsredovisningen är baserat på Directive on Information Relating to Corporate Governance, som ges ut av SIX Swiss Exchange. I det fall någon punkt som ingår i direktivet inte tas upp i denna redovisning är den antingen inte tillämplig eller saknar betydelse för ABB.

Enligt kraven från New York Stock Exchange (NYSE), finns på ABB:s webbplats www.abb.com/investorrelations, under rubriken corporate governance, en jämförelse som visar i vilken omfattning ABB:s principer om ägarstyrning avviker från dem som föreskrivs i NYSE:s börsregler.

1.2 Styrelseledamöters och funktionärers åligganden

Enligt Swiss Code of Obligations åligger det styrelseledamöter och funktionärer i schweiziska bolag att utföra sina åligganden med tillbörlig omsorg, att på bästa sätt skydda bolagets intressen och att behandla aktieägare lika under liknande förhållanden.

Swiss Code of Obligations specificerar inte den standard som erfordras av styrelseledamöter i en bolagsstyrelse när det gäller tillbörlig omsorg. Emellertid är det en allmän uppfattning bland schweiziska jurister och i schweizisk rättsvetenskap att styrelseledamöter måste äga den kunskap och skicklighet som krävs för att utöva sitt ämbete och ägna tillräcklig tid åt uppgiften. Dessutom måste styrelseledamöter utföra sina åligganden med all tillbörlig omsorg, med samma förstånd och pliktkänsla som förväntas av en styrelseledamot i samma omständigheter. Till sist, styrelseledamöter skall agera i bolagets bästa intresse och får inte vidta åtgärder som kan skada bolaget.

Beslutanderätt

Styrelseledamöter, såväl som andra personer som bemyndigats att agera å ett schweiziskt bolags vägnar, får för bolagets räkning vidtaga alla lagenliga handlingar som följer av syftet med affärsverksamheten enligt bolagsordningen. Enligt domstolspraxis kan sådana styrelseledamöter och funktionärer vidtaga varje sådan handling såvida det inte uttryckligen framgår att den inte ligger inom ramen för ändamålet med bolagets verksamhet. Styrelseledamöter och funktionärer måste dock alltid utföra sina åligganden med tillbörlig omsorg och lojalitet på sätt som beskrivs ovan samt behandla bolagets aktieägare lika under liknande förhållanden. ABB:s bolagsordning innehåller inte bestämmelser beträffande en styrelseledamots beslutanderätt, när det gäller att rösta om ersättning till sig själva eller andra medlemmar i styrelsen, i de fall ett beslutsmässigt antal oberoende styrelseledamöter inte är närvarande.

Intressekonflikter

Schweizisk lag innehåller ingen allmän föreskrift beträffande intressekonflikter och vår bolagsordning begränsar inte våra styrelseledamöters möjligheter att rösta om ett förslag, en åtgärd eller ett kontrakt i vilket en styrelseledamot eller funktionär har väsentliga intressen. Swiss Code of Oligations kräver dock att styrelseledamöter och funktionärer skyddar bolagets intressen och ålägger styrelseledamöter och funktionärer att utföra sina arbetsuppgifter med omsorg och lojalitet. Denna regel tolkas i allmänhet så, och rekommendationen i Swiss Code of Best Practice for Corporate Governance är, att styrelseledamöter och funktionärer diskvalificeras från att delta i beslut som direkt påverkar dem, med undantag för beslut på årsstämman.

Konfidentiell information

Konfidentiell information som styrelseledamöter och funktionärer i ett schweiziskt bolag erhåller i sin verksamhet måste hållas konfidentiell såväl under som efter deras mandattid.

Sanktioner

Om styrelseledamöter och funktionärer utför affärstransaktioner för bolagets räkning med tredje parter som är i god tro i strid med sina reglementsenliga åligganden, anses transaktionen ändå giltig så länge den inte uttryckligen ligger utanför ändamålet med bolagets verksamhet enligt bolagsordningen. Styrelseledamöter och funktionärer som agerar i strid med sina reglementsenliga åligganden – vare sig de utför affärstransaktioner med tredje parter som är i god tro eller handlar i andra avseenden för bolagets räkning – kan emellertid bli ansvariga för eventuella skador mot bolaget, dess aktieägare och dess fordringsägare. Ansvaret är gemensamt och enskilt, men en domstol kan fördela ansvaret mellan styrelseledamöter och funktionärer efter deras grad av skuld.

Därutöver innehåller schweizisk lag en bestämmelse att betalningar som gjorts till en aktieägare eller en styrelseledamot eller till personer, som har relationer till dem på armlängds avstånd, måste återbetalas till bolaget om aktieägaren eller styrelseledamoten eller denna person har handlat med ont uppsåt.

Om styrelsen lagenligt har delegerat den dagliga skötseln till en annan enhet inom bolaget, till exempel koncernledningen, är den inte ansvarig för de handlingar som utförs av medlemmarna i denna enhet. Styrelseledamöterna kan hållas ansvariga endast om de vederbörligen brustit i att utse, instruera och kontrollera medlemmarna i denna enhet.

2. Koncernstruktur och aktieägare

2.1 Koncernstruktur

ABB Ltd, Schweiz, är det yttersta moderbolaget i ABB-koncernen, vilken omfattar 254 konsoliderade rörelsedrivande dotterbolag och holdingbolag runt om i världen. ABB Ltd har sina aktier börsnoterade på SIX Swiss Exchange (där de handlas på SWX Europe), på Nasdaq OMX Stockholm och på NYSE (där aktierna handlas i form av amerikanska depåbevis, American Depositary Shares (ADS) – varje ADS motsvarar en registrerad aktie). Börsvärdet för ABB Ltd per den 31 december 2008 uppgick till 36,2 miljarder CHF.

Det enda konsoliderade dotterbolaget inom ABB-koncernen med börsnoterade aktier är ABB Limited, Bangalore, Indien, som är noterat på Bombay Stock Exchange och National Stock Exchange of India. Den 31 december 2008 ägde ABB Ltd, Schweiz, direkt eller indirekt, 52,11 procent av ABB Limited, Bangalore, Indien, som vid denna tidpunkt hade ett börsvärde på 96 miljarder INR.

Börsnoteringar

Börs	Värdepapper	Ticker symbol	”Security number”	ISIN-kod
SIX Swiss Exchange (SWX Europe)	ABB Ltd, Zürich, aktie	ABBN	1222171	CH0012221716
Nasdaq OMX Stockholm	ABB Ltd, Zürich, aktie	ABB	–	CH0012221716
New York Stock Exchange	ABB Ltd, Zürich, ADS	ABB	000375204	US0003752047
Bombay Stock Exchange	ABB Limited, Bangalore, aktie	ABB	500002	INE117A01022
National Stock Exchange of India	ABB Limited, Bangalore, aktie	ABBEQ	–	INE117A01022

Alla data per den 31 december 2008.

Följande tabell visar namn, land, ägarandel och aktiekapital per den 31 december 2008 i ABB Ltd, Zürich, Schweiz, och dess viktigare dotterbolag:

Viktigare dotterbolag

Bolagsnamn/hemvist	Land	ABB:s ägarandel i %	Aktiekapital i 1000	Valuta
ABB S.A., Buenos Aires	Argentina	100,00	10 510	ARS
ABB Australia Pty Limited, Sydney	Australien	100,00	122 436	AUD
ABB AG, Wien	Österrike	100,00	15 000	EUR
ABB N.V. Zaventern	Belgien	100,00	13 290	BRL
ABB Ltda., Osasco	Brasilien	100,00	94 396	BRL
ABB Bulgaria EOOD, Sofia	Bulgarien	100,00	3 010	BGN
ABB Inc., St. Laurent, Quebec	Kanada	100,00	301 957	CAD
ABB (China) Ltd., Beijing	Kina	100,00	120 000	USD
Asea Brown Boveri Ltda., Bogotá	Colombia	99,99	486 440	COP
ABB Ltd., Zagreb	Krotatien	100,00	2 730	HRK
ABB s.r.o Prague	Tjeckien	100,00	400 000	CZK
ABB A/S, Skovlunde	Danmark	100,00	100 000	DKK
ABB Equador S.A., Quito	Ecuador	96,87	315	USD
Asea Brown Boveri S.A.E., Kairo	Egypten	100,00	16 000	EGP
ABB AS, Tallinn	Estland	100,00	25 985	EEK
ABB Oy, Helsingfors	Finland	100,00	10 003	EUR
ABB S.A., Rueil-Malmaison	Frankrike	100,00	38 921	EUR
ABB AG, Mannheim	Tyskland	100,00	167 500	EUR
ABB Automation GmbH, Mannheim	Tyskland	100,00	15 000	EUR
ABB Automation GmbH, Ladenburg	Tyskland	100,00	20 750	DEM
ABB Beteiligungs- und Verwaltungsges. mbH, Mannheim	Tyskland	100,00	120 000	DEM
ABB Stotz-Kontakt GmbH, Heidelberg	Tyskland	100,00	7 500	EUR
Busch-Jaeger Elektro GmbH, Mannheim/Lüdenscheid	Tyskland	100,00	3 000	DEM
Asea Brown Boveri S.A., Metamorphossis Attika	Grekland	100,00	1 182	EUR
ABB (Hong Kong) Ltd., HongKong	Hongkong	100,00	20 000	HKD
ABB Engineering Trading and Service Ltd,. Budapest	Ungern	100,000	444 090	HUF
ABB Limited, Bangalore	Indien	52,11	423 817	INR

Viktigare dotterbolag (forts.)

Bolagsnamn/hemvist	Land	ABB:s ägarandel i %	Aktiekapital i 1000	Valuta
ABB Ltd, Dublin	Irland	100,00	635	EUR
ABB Technologies Ltd., Tirat Carmel	Israel	99,99	420	ILS
ABB S.p.A., Milano	Italien	100,00	107 000	EUR
ABB Technology SA. Abidjan	Elfenbenskusten	99,00	178 540	XOF
ABB K.K., Tokyo	Japan	100,00	1 000 000	JPY
ABB Ltd., Seoul	Sydkorea	100,00	18 670 000	KRW
ABB Holdings Sdn. Bhd., Subang Jaya	Malaysia	100,00	4 490	MYR
Asea Brown Boveri S.A. de C.V., Tlalnepantla	Mexiko	100,00	419 096	MXN
ABB BV, Rotterdam	Nederländerna	100,00	9 076	EUR
ABB Finance B.V., Amsterdam	Nederländerna	100,00	18	EUR
ABB Holdings BV, Amsterdam	Nederländerna	100,00	119	EUR
ABB Limited, Auckland	Nya Zeeland	100,00	34 000	NZD
ABB Holding AS, Billingstad	Danmark	100,00	800 000	DKK
ABB S.A., Lima	Peru	80,60	35 469	PEN
ABB Inc., Paraneque, Metro Manila	Filippinerna	100,00	123 180	PHP
ABB Sp. z o.o., Warszawa	Polen	99,88	260 644	PLN
ABB (Asea Brown Boveri), S.A., Paco de Arcos	Portugal	100,00	4 117	EUR
Asea Brown Boveri Ltd., Moskva	Ryssland	100,00	332	USD
ABB Contracting Company Ltd., Riyadh	Saudiarabien	65,00	40 000	SAR
ABB Holdings Pte. Ltd., Singapore	Singapore	100,00	25 597	SGD
ABB Holdings (Pty) Ltd., Sunninghill	Sydafrika	80,00	4 050	ZAR
Asea Brown Boveri S.A., Madrid	Spanien	100,00	33 318	EUR
ABB AB, Västerås	Sverige	100,00	400 000	SEK
ABB Norden Holding AB, Stockholm	Sverige	100,00	2 344 783	SEK
ABB Asea Brown Boveri Ltd., Zürich	Schweiz	100,00	2 768 000	CHF
ABB Schweiz AG, Baden	Schweiz	100,00	55 000	CHF
ABB LIMITED, Bangkok	Thailand	100,00	1 034 000	THB
ABB Holding A.S., Istanbul	Turkiet	99,95	12 844	USD
ABB Ltd., Kiev	Ukraina	100,00	5 860	USD
ABB Holdings Limited., Warrington	Storbritannien	100,00	203 014	GBP
ABB Limited., Warrington	Storbritannien	100,00	140 000	GBP
ABB Holdings Inc., Norwalk, CT	USA	100,00	2	USD
ABB Inc., Norwalk, CT	USA	100,00	1	USD
Asea Brown Boveri S.A., Caracas	Venezuela	100,00	30 910	VEF

ABB:s operativa koncernstruktur beskrivs i kapitlet ”Financial review” i den engelska utgåvan av denna årsredovisning.

2.2 Större aktieägare

Investor AB, Sverige, ägde per den 31 december 2008, enligt registrering i Commercial Register per detta datum, 166 330 142 ABB-aktier, vilket motsvarade cirka 7,2 procent av ABB:s totala aktiekapital och röster. Antalet aktier som ägs av Investor AB inkluderar inte de aktier som ägs av Jacob Wallenberg, ordförande i Investor AB, som privatperson.

Såvitt ABB känner till innehar ingen annan aktieägare 3 procent eller mer av ABB:s totala aktiekapital och röster enligt registrering i Commercial Register per 31 december 2008.

Enligt ABB:s bolagsordning representerar varje registrerad aktie en röst. Aktieägare med betydande innehav har inte avvikande rösträtt.

Såvitt vi känner till ägs eller kontrolleras vi inte, direkt eller indirekt, av någon regering eller något annat bolag eller person.

3. Kapitalstruktur

3.1 Aktiekapital

Per den 31 december 2008 uppgick ABB:s aktiekapital (inklusive treasury shares) enligt registrering i Commercial Register till 4 692 041 526,70 CHF, fördelat på 2 322 792 835 fullt betalda registrerade aktier med ett nominellt värde av 2,02 CHF per aktie.

3.2 Ändringar i aktiekapitalet

Under 2008 utfärdade ABB 6 777 733 aktier av sitt villkorade aktiekapital i samband med ABB:s bonusprogram MIP. För mer information om MIP, se avsnitt 8.3. Det nya aktiekapitalet på 4 692 041 526,70 CHF, fördelat på 2 322 792 835 fullt betalda registrerade aktier, redovisades i ABB:s bolagsordning av den 24 november 2008.

Under 2008 betalade ABB sin utdelning för 2007 i form av en reduktion av det nominella värdet av sin aktie från 2,50 CHF till 2,02 CHF. Motsvarande justeringar gjordes av det nominella värdet av ABB:s villkorade och godkända aktiekapital. Det nya aktiekapitalet på 4 678 350 506,04 CHF, fördelat på 2 316 015 102 fullt betalda registrerade aktier, redovisades i ABB:s bolagsordning av den 8 maj 2008.

Under 2007 utfärdade ABB 23 327 183 aktier av sitt villkorade aktiekapital i samband med ABB:s aktieägarprogram för medarbetare (ESAP) och MIP. För mer information om ESAP, se avsnitt 8.2. Under 2007 utfärdade ABB även 104 931 602 aktier av sitt villkorade aktiekapital avsedda för innehavare av sina då utestående obligationer i CHF. Det nya aktiekapitalet på 5 790 037 755 CHF, fördelat på 2 316 015 102 aktier, redovisades i ABB:s bolagsordning av den 10 januari 2008.

Under 2006 utfärdade ABB 5 746 614 aktier av sitt villkorade aktiekapital i samband med ESAP. Det nya aktiekapitalet på 5 469 390 792,50 CHF, fördelat på 2 187 756 317 aktier, redovisades i ABB:s bolagsordning av den 15 december 2006.

Under 2006 utfärdade ABB även 105 068 206 aktier av sitt villkorade aktiekapital avsedda för innehavare av sina då utestående dollarobligationer. Det nya aktiekapitalet på 5 455 024 257,50 CHF, fördelat på 2 182 009 703 aktier, redovisades i ABB:s bolagsordning av den 26 juni 2006.

Utöver vad som nämns i detta avsnitt (3.2) förekom inga ändringar i ABB:s aktiekapital under 2008, 2007 och 2006.

3.3 Villkorat aktiekapital

Per den 31 december 2008 kan ABB:s aktiekapital ökas med maximalt 404 000 000 CHF genom utgivning av maximalt 200 000 000 fullt betalda registrerade aktier med ett nominellt värde av 2,02 CHF per aktie genom utnyttjande av optionsrätter som beviljats i samband med utgivning av nya eller redan utgivna obligationer eller andra finansiella instrument på den nationella eller internationella kapitalmarknaden.

Per den 31 december 2008 kan ABB:s aktiekapital ökas med maximalt 20 200 000 CHF genom utgivning av maximalt 10 000 000 fullt betalda registrerade aktier med ett nominellt värde av 2,02 CHF per aktie genom utnyttjande av optionsrätter som beviljats dess aktieägare. Styrelsen får använda optionsrätter som inte utnyttjats av aktieägarna för andra ändamål i ABB:s intresse.

Aktieägarna äger inte företrädesrätt vid utgivning av optioner. De som vid denna tidpunkt innehar optioner skall ha rätt att teckna de nya aktierna. Villkoren för optionerna fastställs av styrelsen.

Aktieförvärv genom inlösen av optionsrätter och varje påföljande överlåtelse av aktier lyder under de bestämmelser om restriktioner som framgår av ABB:s bolagsordning (se avsnitt 4.2).

I samband med utfärdande av konvertibla obligationer eller optionsrätter är styrelsen bemyndigad att begränsa eller avslå akteägares förhandsteckningsrätt om sådana obligationer eller andra instrument är i syfte att finansiera eller återfinansiera förvärv av ett bolag, delar av ett bolag, andelar eller nya investeringar eller avser en utgivning på nationella eller internationella kapitalmarknaderna. Om styrelsen avslår förhandsteckningsrätt kommer de konvertibla obligationerna, optionsrätterna eller andra finansiella instrument att ges ut enligt rimliga marknadsvillkor och de nya aktierna utfärdas enligt rimliga marknadsvillkor med hänsyn taget till aktiepriset och/eller andra jämförbara instrument som har ett marknadspris. Utnyttjande av konvertibler kan ske under en period av maximalt tio år, och av optionsrätter under en period av maximalt sju år, i båda fallen räknat från dagen för respektive utgivande. Förhandsteckningsrätt för aktieägare kan beviljas indirekt.

Därutöver, per den 31 december 2008, kan ABB:s aktiekapital ökas med maximalt 75 794 278,40 CHF genom utgivning av maximalt 37 521 920 fullt betalda aktier på nominellt 2,02 CHF per aktie till medarbetare. ABB:s aktieägare har inte företrädesrätt eller förhandsteckningsrätt. Aktierna eller rätten att teckna aktier tilldelas medarbetare enligt en eller flera föreskrifter som fastställs av styrelsen med hänsyn till prestation, befattning, ansvarighetsgrad och lönsamhetskriterier. ABB kan ge ut aktier eller teckningsrätter till medarbetare till ett lägre pris än aktuell börskurs. Aktieförvärv inom ABB:s aktieägarprogram för medarbetare och varje påföljande överlåtelse av aktier lyder under de bestämmelser om restriktioner som framgår av ABB:s bolagsordning (se avsnitt 4.2).

3.4 Godkänt aktiekapital

Per den 31 december 2008 hade ABB ett godkänt aktiekapital på upp till 404 000 000 CHF genom utgivning av upp till 200 000 000 fullt betalda registrerade aktier med ett nominellt värde av 2,02 CHF per aktie. Detta aktiekapital gäller till den 3 maj 2009. Styrelsen har rätt att besluta om dag för utgivning av nya aktier, pris, typ av betalning, villkor för utnyttjande av företrädesrätt och första datum för rätt till utdelning. Styrelsen kan låta företrädesrätt som inte utnyttjats av aktieägarna förfalla eller kan sälja dessa rätter och/eller aktier för vilka företrädesrätt har beviljats men inte utnyttjats på marknadsmässiga villkor eller använda dem för andra ändamål i bolagets intresse. Dessutom har styrelsen rätt att begränsa eller avslå aktieägarnas företrädesrätt och tilldela sådan rätt till tredje part om aktierna används (1) för förvärv av ett bolag eller delar av ett bolag, andelar eller för nya investeringar, eller, i fråga om aktieplacering, för att finansiera eller refinansiera sådana transaktioner; eller (2) i syfte att bredda aktieägarbasen i samband med en notering av aktier på en inhemsk eller utländsk börs.

Per februari 2009 avser ABB:s styrelse att rekommendera att aktieägare bemyndigar nytt godkänt aktiekapital uppgående till 200 miljoner aktier vid ABB:s årsstämma i maj 2009. Detta för att ersätta det nu godkända aktiekapital som förfaller 3:e maj 2009.

Teckningen eller förvärvet av de nya aktierna, liksom varje påföljande överlåtelse av aktierna, kommer att bli föremål för restriktionerna i ABB:s bolagsordning (se avsnitt 4.2).

3.5 Konvertibla obligationer och optioner

Information om utestående konvertibla obligationer och aktieoptioner utgivna av ABB återfinns i not 12 och 19 i ABB:s koncernbokslut i kapitlet ”Financial review” i den engelska utgåvan av denna årsredovisning.

4. Aktieägares rättigheter

4.1 Aktieägares rösträtt

ABB har ett aktieslag och varje registrerad aktie berättigar till en röst på årsstämman. Rösträtt kan endast utövas efter att en aktieägare har blivit införd i ABB:s aktiebok som aktieägare med rätt att rösta, eller hos Euroclear AB (tidigare VPC AB) i Sverige, som innehar ett underregister av ABB:s aktiebok.

En aktieägare kan företrädas på årsstämman av annan rösträttigad aktieägare, sin legala företrädare, ett bolagsombud (Organvertreter), ett oberoende ombud (unabhängiger Stimmrechtsvertreter), eller ett depåombud (Depotvertreter). Samtliga aktier som innehas av en aktieägare får endast företrädas av en person.

Av praktiska skäl måste aktieägare vara införda i aktieboken senast 10 dagar före årsstämman för att ha rätt att rösta. Med undantag av fallen som beskrivs i avsnitt 4.2, finns inga restriktioner avseende rösträtt som begränsar rättigheterna för ABB:s aktieägare.

4.2 Begränsningar beträffande överlåtelse av aktier och förvaltarregistrering

ABB kan avslå en registrering av aktier med rösträtt om en aktieägare inte försäkrar att denne har förvärvat aktierna i eget namn och för egen räkning. Om aktieägaren vägrar att lämna en sådan försäkran, registreras denne som en aktieägare utan rösträtt.

En person som inte uttryckligen i sin registreringsansökan kan försäkra att denne innehar aktierna för egen räkning (en förvaltare), införs i aktieboken med rösträtt, förutsatt att sådan förvaltare har ingått ett avtal med styrelsen avseende sin status, och vidare förutsatt att förvaltaren är föremål för erkänd bank- eller finansmarknadsinspektion. I speciella fall kan styrelsen bevilja dispens. Inga dispenser beviljades under 2008.

4.3 Aktieägares rätt till utdelning

ABB Ltd får endast lämna utdelning om utdelning har föreslagits av en aktieägare eller av styrelsen och godkänts av aktieägarna på en årsstämma samt förutsatt att de lagstadgade revisorerna har bekräftat att utdelningen överensstämmer med gällande lag och ABB:s bolagsordning. Vanligtvis betalas utdelningar ut i schweiziska franc och förfaller inte till betalning förrän tre handelsdagar efter aktieägarnas beslut.

För aktieägare som är skatterättsligt bosatta i Sverige har ABB inrättat ett särskilt utdelningsförfarande. Om sådana aktieägare har registrerat sina aktier hos Euroclear AB i Sverige, kan de välja att erhålla utdelningen i svenska kronor från ABB Norden Holding AB utan avdrag för schweizisk källskatt. Mer information om det särskilda utdelningsförfarandet finns i bolagsordningen. Bolagsordningen finns även publicerad på vår webbplats www.abb.com/investorrelations under rubriken corporate governance.

4.4 Årsstämma

Aktieägares beslut på årsstämmor godkänns med en absolut majoritet av rösterna som är representerade på stämman, med undantag av sådana ärenden som beskrivs i artikel 704 i Swiss Code of Obligations samt beslut avseende begränsad rösträtt och eliminering av begränsad rösträtt, som samtliga kräver godkännande av två tredjedelar av rösterna som är representerade på årsstämman.

Aktieägare som innehar aktier till ett nominellt värde av minst 808 000 CHF kan begära att ärenden tas upp på dagordningen för en årsstämma. En sådan begäran måste ske skriftligt minst 40 dagar före stämman och specificera ifrågavarande aktieägares diskussionspunkter och förslag. ABB:s bolagsordning innehåller inte bestämmelser för kallelse till årsstämma som skiljer sig från tillämpliga bestämmelser enligt lag.

5. Styrelse

5.1 Ansvar och organisation

Styrelsen anger den yttersta inriktningen för ABB:s verksamhet och utarbetar erforderliga instruktioner. Den fastställer ABB-koncernens organisation och tillsätter, avsätter och kontrollerar de personer som anförtros att leda och företräda ABB.

Den interna organisationsstrukturen och styrelsens ansvarsområden samt information och styrinstrument i förhållande till koncernledningen fastläggs i föreskrifterna för ABB Ltd:s styrelse (Board Regulations), som finns publicerade under rubriken corporate governance på www.abb.com/investorrelations

Styrelsen sammanträder så ofta som behövs men minst fyra gånger per år. Kallelser till styrelsemöten görs av ordföranden eller på begäran av en styrelseledamot eller koncernchefen (CEO). Skriftlig dokumentation om de olika punkterna på dagordningen för varje styrelsemöte sänds till samtliga styrelseledamöter i förväg så att de ges tid att studera respektive ärende före mötet. Beslut tagna på styrelsemöten dokumenteras i skrivna protokoll från varje möte.

Koncernchefen (CEO) ska regelbundet, och närhelst extraordinära omständigheter så kräver, rapportera till styrelsen om ABB:s samlade affärsverksamhet. Därutöver har styrelseledamöter rätt att få tillgång till information om ABB:s verksamhet och affärer. Mer information återfinns i föreskrifterna för ABB Ltd:s styrelse.

5.2 Mandattid och ledamöter

Styrelseledamöterna väljs av aktieägarna på årsstämman för en mandatperiod av ett år. Omval är möjligt. Vår bolagsordning, som finns publicerad under rubriken corporate governance på www.abb.com/investorrelations, stipulerar ingen specifik pensionsålder för styrelseledamöter. En åldersgräns för styrelseledamöter fastläggs emellertid i föreskrifterna för ABB Ltd:s styrelse, som finns publicerade under rubriken corporate governance på www.abb.com/investorrelations

Per den 31 december 2008 var samtliga styrelseledamöter oberoende ledamöter och ingick inte i koncernledningen (se även avsnitt 5.3).

Styrelseledamöter den 31:a december 2008 var: (mandattid maj 2008 till maj 2009):

Hubertus von Grünberg har varit styrelseledamot och ordförande i ABB:s styrelse sedan den 3 maj 2007. Han är förvaltningsrådsordförande för Continental AG (Tyskland). Han är förvaltningsrådsledamot i Allianz Versicherungs AG och Deutsche Telekom AG (båda Tyskland). Han är styrelseledamot i Schindler Holding (Schweiz). Hubertus von Grünberg är född 1942 och är tysk medborgare.

Roger Agnelli har varit ledamot i ABB:s styrelse sedan 12 mars 2002. Han är VD och koncernchef i Companhia Vale do Rio Doce (Brasilien). Roger Agnelli är född 1959 och är brasiliansk medborgare.

Louis R. Hughes har varit ledamot i ABB:s styrelse sedan 16 maj 2003. Han är styrelseordförande och koncernchef i GBS Laboratories LLC (USA). Han är tidigare styrelseordförande i Out Performance Inc. (USA). Han även styrelseledamot i Akzo Nobel (Nederländerna), Alcatel Lucent (Frankrike) och Sulzer (Schweiz). Louis R. Hughes är född 1949 och är amerikansk medborgare.

Hans Ulrich Märki har varit ledamot i ABB:s styrelse sedan 12 mars 2002. Han är f.d. ordförande i IBM Europa, Mellanöstern och Afrika (Frankrike) samt styrelseledamot i Mettler-Toledo International (USA), SwissRe och Menuhin Festival Gstaad AG (båda Schweiz). Han är även styrelseledamot i stiftelsen Schulthess Klinik, Zürich (Schweiz) och styrelseledamot i Hermitage Museum, St. Petersburg (Ryssland). Hans Ulrich Märki är född 1946 och är schweizisk medborgare.

Michel de Rosen har varit ledamot i ABB:s styrelse sedan 12 mars 2002. Han är koncernchef för Groupe SGD (Frankrike) och tidigare styrelseordförande för ViroPharma (USA). Michel de Rosen är född 1951 och är fransk medborgare.

Michael Treschow har varit ledamot i ABB:s styrelse sedan 16 maj 2003. Han är styrelseordförande i Ericsson (Sverige), Unilever NV (Nederländerna) och Unilever PLC (Storbritannien). Han är även styrelseledamot i Knut och Alice Wallenbergs Stiftelse (Sverige). Michael Treschow är född 1943 och är svensk medborgare.

Bernd W. Voss har varit ledamot i ABB:s styrelse sedan 12 mars 2002. Han är förvaltningsrådsledamot i Dresdner Bank (Tyskland). Han är även styrelseledamot i Continental AG, Hapag-Lloyd och Wacker Chemie (samtliga Tyskland). Bernd W. Voss är född 1939 och är tysk medborgare.

Jacob Wallenberg har varit ledamot i ABB:s styrelse sedan 26 juni 1999. Från mars 1999 till juni 1999 var han styrelseledamot i ABB Asea Brown Boveri Ltd, ABB-koncernens tidigare moderbolag. Han är styrelseordförande i Investor AB (Sverige). Han är vice ordförande i SEB Skandinaviska Enskilda Banken, Atlas Copco AB och SAS AB (samtliga Sverige). Han är även styrelseledamot i Knut och Alice Wallenbergs Stiftelse, Nobelstiftelsen och Handelshögskolan i Stockholm (samtliga Sverige) samt Coca Cola Corporation (USA). Jacob Wallenberg är född 1956 och är svensk medborgare.

Per den 31 december 2008 innehar ingen av ABB:s styrelseledamöter officiella ämbeten eller politiska uppdrag. Ytterligare information om ABB:s styrelseledamöter finns under rubriken corporate governance på www.abb.com/investorrelations.

5.3 Affärsförbindelser

Detta avsnitt beskriver viktiga affärsförbindelser mellan ABB och dess styrelseledamöter, eller bolag och organisationer som de representerar. Bedömningarna är baserade på ABB Ltd's Related Third Party Transaction Policy.

Companhia Vale do Rio Doce med dotterbolaget Vale och ABB har ingått ett ramavtal för allmänna villkor för leverans av produkter, system och tjänster mellan dotterbolagen i respektive koncern. ABB förser Vale huvudsakligen med produkter för processautomation för tillämpningar inom mineralindustri. De totala intäkterna för ABB från kontrakten med Vale uppgick under 2008 till cirka 110 miljoner dollar. Roger Agnelli är VD och koncernchef för Vale.

Under 2008 erhöll ABB intäkter på cirka 50 miljoner dollar från Atlas Copco AB och dess dotterföretag (Atlas Copco), främst för leveranser av automationsprodukter som motorer och drivsystem. Jacob Wallenberg är vice styrelseordförande i Atlas Copco.

Under 2008 erhöll ABB cirka 125 miljoner dollar i intäkter från Sulzer AG (Sulzer), i huvudsak för leveranser av diverse automationsprodukter. Louis R. Hughes är styrelseledamot i Sulzer.

Den 4 juli 2005 ingick ABB ett femårigt syndikerat kreditavtal på 2 miljarder dollar utan säkerhet, vilket blev tillgängligt i juli 2005 och som reviderades och förnyades den 27 juni 2007. Per den 31 december 2008 har SEB Skandinaviska Enskilda Banken AB (publ) (SEB) förbundit sig att stå för 120 miljoner dollar och Dresdner Bank AG (Dresdner) för 105 miljoner dollar av den totala krediten på 2 miljarder dollar. Jacob Wallenberg är vice ordförande i SEB och Bernd W. Voss är förvaltningsrådsledamot i Dresdner.

2003 ingick ABB ett tioårigt avtal med IBM enligt vilket IBM övertog ansvaret för drift och support av infrastrukturen för ABB:s informationssystem. Det totala värdet av infrastruktur- och servicetjänster som lyder under detta avtal beräknas bli nära 1,7 miljarder dollar. Hans Ulrich Märki är f.d. ordförande för IBM Europe, Middle East and Africa.

Efter att ha jämfört de intäkter som genererats från ABB:s affärsförbindelser med Vale, Atlas Copco, Sulzer, SEB och Dresdner med ABB:s totala årliga intäkter liksom med intäkterna för ovan uppräknade bolag samt likaså ha jämfört avtalet om infrastruktur och tjänster med IBM samt bankförbindelserna från SEB och Dresdner, har styrelsen bedömt att ABB:s affärsrelationer med dessa bolag inte utgör väsentliga affärstransaktioner och att samtliga av styrelsens ledamöter anses vara oberoende ledamöter. Denna bedömning har gjorts i enlighet med ABB Ltd's Related Third Party Transaction Policy som har fastställts enligt Swiss Code of Best Practice for Corporate Governance och kriterierna för oberoende i föreskrifterna för ägarstyrning på New York Stock Exchange.

5.4 Styrelsekommittéer

ABB:s styrelse har bland sina ledamöter utsett två styrelsekommittéer: Kommittén för ägarstyrnings-, nominerings- och ersättningsfrågor (GNCC) samt kommittén för finans-, revisions- och efterlevnadsfrågor (FACC). Styrelsekommittéernas åligganden och mål beskrivs i föreskrifter utfärdade eller godkända av styrelsen, vilka finns publicerade på www.abb.com/investorrelations under rubriken corporate governance. Styrelsekommittéerna bistår styrelsen i dess uppgifter och rapporterar regelbundet till styrelsen. Medlemmarna i styrelsekommittéerna skall vara oberoende.

5.4.1 Kommittén för ägarstyrnings-, nominerings- och ersättningsfrågor

Kommittén för ägarstyrnings-, nominerings- och ersättningsfrågor (GNCC) har som sitt ansvar att (1) övervaka att principerna för ägarstyrning tillämpas korrekt inom ABB, (2) utse kandidater till styrelsen, dess kommittéer, koncernchef och medlemmar i koncernledningen och (3) successionsplanering samt anställnings- och ersättningsfrågor avseende styrelsen och koncernledningen. Kommittén för ägarstyrnings-, nominerings- och ersättningsfrågor ansvarar också för att upprätthålla ett introduktionsprogram för nya styrelseledamöter och ett fortlöpande utbildningsprogram för befintliga styrelseledamöter.

Kommittén för ägarstyrnings-, nominerings- och ersättningsfrågor skall bestå av tre eller flera oberoende styrelseledamöter. Styrelsens ordförande, samt koncernchefen eller andra medlemmar i koncernledningen efter inbjudan från kommitténs ordförande, kan delta i kommitténs sammanträden, förutsatt att intressekonflikter undviks och diskussionerna hålls konfidentiella.

Ledamöter och sekreterare i kommittén för ägarstyrnings-, nominerings- och ersättningsfrågor var per den 31 december 2008:
Hans Ulrich Märki (ordförande)
Michel de Rosen
Roger Agnelli

5.4.2 Kommittén för finans-, revisions- och efterlevnadsfrågor

Kommittén för finans-, revisions- och efterlevnadsfrågor (FACC) ansvarar för att tillse (1) att ABB:s finansiella redovisning är fullständig, (2) att ABB följer lagar och förordningar, (3) att de externa revisorerna har erforderliga kvalifikationer och är oberoende samt (4) att ABB:s interna revisionsfunktion samt externa revisorer fullgör sina uppgifter.

Kommittén för finans-, revisions- och efterlevnadsfrågor skall bestå av tre eller fler oberoende styrelseledamöter som är grundligt insatta i ekonomi och redovisning. Enligt beslut av kommitténs ordförande kan chefen för intern revision samt externa revisorer delta i kommitténs sammanträden i ärenden som är hänförliga till respektive funktioner. På inbjudan av kommitténs ordförande kan koncernchefen eller andra medlemmar i koncernledningen delta i kommitténs möten, förutsatt att potentiella intressekonflikter undviks och att diskussionerna hålls konfidentiella. Såsom krävs av U.S. Securities and Exchange Commission (SEC) har styrelsen bedömt att Bernd W. Voss är kommitténs finansiella expert.

Ledamöter och sekreterare i kommittén för finans-, revisions och efterlevnadsfrågor per den 31 december 2008:
Bernd W. Voss (ordförande)
Jacob Wallenberg
Louis R. Hughes

5.5 Sammanträden och närvaro

Tabellen nedan visar antalet sammanträden som hållits av styrelsen och dess kommittéer under 2008, sammanträdenas genomsnittliga längd samt i vilken omfattning respektive styrelseledamöter varit närvarande:

5.6 Styrelsens sekreterare

Diane de Saint Victor är styrelsens sekreterare.

6. Koncernledning

6.1 Ansvar och organisation

Styrelsen har delegerat ledningen av ABB till koncernchefen och övriga medlemmar i koncernledningen. Koncernchefen, och övriga medlemmar i koncernledningen under hans ledning, ansvarar för ABB:s samlade affärsverksamhet och den dagliga ledningen. Koncernchefen rapporterar regelbundet och, närhelst extraordinära omständigheter så kräver, till styrelsen i frågor rörande utvecklingen av ABB:s affärsverksamhet och finansiella resultat samt i alla organisations- och personalfrågor, frågor om affärstransaktioner och andra frågor som är relevanta för koncernen.

Var och en av medlemmarna i koncernledningen utses respektive avsätts av styrelsen.

6.2 Medlemmar i koncernledningen

Den 31 december 2008 ingick följande medlemmar i koncernledningen:

Joe Hogan tillträdde posten som koncernchef för ABB i september 2008. Han var tidigare koncernchef och VD för GE Healthcare, ett bolag inom General Electric, från 2000 till 2008. 1985 till 2000 innehade Hogan olika befattningar inom General Electric. Joe Hogan är född 1957 och är amerikansk medborgare.

Michel Demaré anställdes vid ABB som ekonomi- och finanschef (CFO) den 1 januari 2005, och utsågs till tillförordnad koncernchef (CEO) utöver uppdraget som CFO från februari till augusti 2008. Han utsågs också som ansvarig för Global Markets i oktober 2008. Från 2002 till 2004 var Michel Demaré vice VD och CFO för Baxter Europe. Från 1984 till 2002 innehade han olika befattningar inom Dow Chemical (USA). Michel Demaré är född 1956 och är belgisk medborgare.

Ulrich Spiesshofer kom till ABB som chef för Corporate Development i november 2005. Från 2002 till anställningen vid ABB var han senior partner, Global Head of Operations practice, vid Roland Berger AG. Före 2002 innehade han diverse befattningar vid A.T. Kearney Pty. Ltd. och dess dotterbolag. Ulrich Spiesshofer är född 1964 och är tysk medborgare.

Möten och närvaro

	Styrelsen	GNCC	FACC
Genomsnittlig längd (timmar)	7	3,5	3
Antal sammanträden	5	5	7
Närvaro			
Hubertus von Grünberg	5	–	–
Roger Agnelli	4	4	–
Louis R. Hughes	4	–	7
Hans Ulrich Märki	5	5	–
Michel de Rosen	5	5	–
Michael Treschow	5	–	–
Bernd W. Voss	5	–	7
Jacob Wallenberg	5	–	7

Gary Steel kom till ABB som chef för Human Resources (personal) i januari 2003. Gary Steel är medlem i styrelsen för Harman International Industries Inc. (USA). Under 2002 var han Human Resources Director, Group Finance, vid Royal Dutch Shell (Nederländerna). Mellan 1976 och 2002 innehade han flera human resource- och medarbetarrelaterade befattningar vid Royal Dutch Shell. Gary Steel är född 1952 och är brittisk medborgare.

Diane de Saint Victor kom till ABB som chefsjurist (General Counsel) i januari 2007. Från 2004 till 2006 var hon General Counsel vid European Aeronautic Defence and Space, EADS (Frankrike/Tyskland). Från 2003 till 2004 var hon General Counsel vid SCA Hygiene Products (Tyskland). Från 1993 till 2003 innehade hon diverse befattningar vid Honeywell International (Frankrike/Belgien). Från 1988 till 1993 innehade hon diverse befattningar vid General Electric (USA). Diane de Saint Victor är född 1955 och är fransk medborgare.

Bernhard Jucker utsågs till medlem av koncernledningen med ansvar för divisionen Power Products i januari 2006. Från 2003 till 2005 var han ABB:s landchef i Tyskland. Från 1980 till 2003 innehade han diverse befattningar inom ABB. Bernhard Jucker är född 1954 och är schweizisk medborgare.

Peter Leupp utsågs till medlem av koncernledningen med ansvar för divisionen Power Systems i januari 2007. Från 2005 till 2006 var han ABB:s regionchef i Nordasien och från 2001 till 2006 var han ABB:s landchef i Kina. Från 1989 till 2001 innehade han diverse befattningar inom ABB. Peter Leupp är född 1951 och är schweizisk medborgare.

Tom Sjökvist Sjökvist utsågs till medlem av koncernledningen med ansvar för divisionen Automation Products i januari 2006. Från 2003 till 2005 var han chef för affärsområdet Automation Products. Från 1972 till 2003 innehade han flera befattningar inom ABB. Tom Sjökvist är född 1947 och är svensk medborgare.

Veli-Matti Reinikkala utsågs till medlem av koncernledningen med ansvar för divisionen Process Automation i januari 2006. Han är styrelseledamot i UPM-Kymmene (Finland). 2005 var han chef för affärsområdet Process Automation. Från 1993 till 2005 innehade han flera befattningar inom ABB. Veli-Matti Reinikkala är född 1957 och finsk medborgare.

Anders Jonsson utsågs till medlem av koncernledningen med ansvar för divisionen Robotics i januari 2006. 2005 var han chef för f.d. divisionen Automation Technologies i Kina. Från 1976 till 2004 innehade han diverse befattningar inom ABB. Anders Jonsson är född 1950 och är svensk medborgare.

Mer information om medlemmarna i ABB:s koncernledning återfinns på: www.abb.com/investorrelations under rubriken corporate governance.

6.3 Kontrakt med utomstående avseende ledning av ABB

Mellan ABB och bolag eller fysiska personer som inte tillhör ABB-koncernen finns inga kontrakt som avser ledningen av ABB.

7. Ersättningar

7.1 Principer för och information om ersättningar till styrelsen

Ersättningsnivåerna för styrelseledamöterna är följande:

Belopp i CHF	Mandatperiod 2008–2009	Mandatperiod 2007–2008
Ordförande	1 200 000	1 200 000
Ledamot och kommittéordförande	400 000	400 000
Ledamot	300 000	300 000

Ersättningen till styrelsen betalas halvårsvis i efterhand. Den första betalningen görs i november för perioden från det att ledamoten invaldes i styrelsen vid årsstämman i maj till oktober samma år. Den andra betalningen görs i maj följande år för perioden från november till maj.

Styrelseledamöter väljer att erhålla antingen 50 procent eller 100 procent av sin ersättning i ABB-aktier. Referenspriset för de aktier som skall levereras (och således beräkningen av antalet aktier som skall levereras) utgörs av den genomsnittliga stängningskursen för ABB-aktien under en definierad 30-dagarsperiod, vilken varierar för varje utbetalningstillfälle. ABB-aktierna hålls på ett spärrat konto i tre år från datumet för den ursprungliga leveransen och får endast avyttras tidigare om respektive person har lämnat styrelsen och inte har medgivit att aktierna hålls spärrade under den ursprungliga treårsperioden. Därutöver hålls samtliga aktier som fanns på det spärrade kontot i början av maj 2007 spärrade till maj 2010 och får endast avyttras tidigare om respektive styrelseledamot har lämnat styrelsen före 2010 och inte har medgivit att aktierna skall förbli spärrade till 2010.

Ersättningen till varje styrelseledamot framgår av tabellen nedan.

		Utbetalningar 2008					Utbetalningar 2007		
		November Mandatperiod 2008/2009		Maj Mandatperiod 2007/2008			November Mandatperiod 2007/2008		
Namn	Befattning	Kontant ersättning[1]	Ersättning i aktier – antal erhållna aktier[2]	Kontant ersättning[1]	Ersättning i aktier – antal erhållna aktier[2]	Total ersättning[3]	Kontant ersättning[1]	Ersättning i aktier – antal erhållna aktier[2]	Total ersättning[4]
		(CHF)		(CHF)		(CHF)	(CHF)		(CHF)
Hubertus von Grünberg	Styrelseordförande	300 000	10 139	300 000	7 919	1 200 000	300 000	6 779	600 000
Roger Agnelli[5]	Styrelseledamot	75 000	2 514	75 000	1 968	300 000	75 000	1 677	150 000
Louis R. Hughes[6]	Styrelseledamot	75 000	2 514	75 000	1 968	300 000	75 000	1 677	150 000
Hans Ulrich Märki	Styrelseledamot och ordf i kommittén för ägarstyrnings-, nominerings- och ersättningsfrågor	–	9 204	–	7 199	400 000	–	6 149	200 000
Michel de Rosen[5]	Styrelseledamot	75 000	2 514	75 000	1 968	300 000	75 000	1 677	150 000
Michael Treschow	Styrelseledamot	75 000	2 543	75 000	1 971	300 000	75 000	1 677	150 000
Bernd W. Voss	Styrelseledamot och ordf i kommittén för finans-, revisions- och efterlevnadsfrågor	100 000	3 387	100 000	2 644	400 000	100 000	2 273	200 000
Jacob Wallenberg[6]	Styrelseledamot	75 000	2 514	–	3 936	300 000	–	3 354	150 000
Totalt		**775 000**	**35 329**	**700 000**	**29 573**	**3 500 000**	**700 000**	**25 263**	**1 750 000**

[1] Representerar betalda bruttobelopp, före avdrag för sociala avgifter, källskatt, etc.
[2] Antal aktier per styrelseledamot är beräknade baserat på nettobeloppet efter avdrag för sociala avgifter, källskatt mm.
[3] I tillägg till ersättningarna i tabellen ovan betalade företaget in 223 267 CHF i sociala avgifter. För mandatperioden 2008–2009 har alla ledamöter valt att erhålla 50 procent av deras bruttoersättning i form av ABB-aktier, utom Hans Ulrich Märki som valde att erhålla 100 procent.
[4] Gällande från 2007 betalas styrelsens ersättningar halvårsvis i efterskott, varför endast en betalning gjordes under 2007. För mandatperioden 2007–2008 valde alla ledamöter att erhålla 50 procent av sin bruttoersättning i form av ABB-aktier, utom Hans Ulrich Märki och Jakob Wallenberg som valde att erhålla 100 procent.
[5] Ledamot i kommittén för ägarstyrnings-, nominerings- och ersättningsfrågor.
[6] Ledamot i kommittén för finans-, revisions- och efterlevnadsfrågor.

Styrelseledamöter erhåller inga pensionsförmåner och kan inte delta i något av våra bonusprogram för medarbetare.

7.2 Principer för ersättning till medlemmar i koncernledningen

GNCC (kommittén för ägarstyrnings-, nominerings- och ersättningsfrågor) har fastställt ett ersättningsprogram för medlemmarna i koncernledningen med tre huvudkomponenter (1) en årlig grundlön, (2) ett bonusprogram på kort sikt och (3) ett långsiktigt bonusprogram. När nivån på dessa komponenter bestäms för var och en av medlemmarna i koncernledningen gör GNCC europeiska jämförelser, och för Veli-Matti Reinikkala görs jämförelser med höga chefer i USA, som framtagits av Hay Group.

De kortsiktiga bonusprogrammen för medlemmar i koncernledningen utgörs av deras årliga bonusar. För att koppla prestationskraven på dessa medlemmar till ABB:s utveckling, skall minst 50 procent av dessa bonusar baseras på utfallet av ABB:s affärsverksamhet under föregående räkenskapsår. Utfallande bonusar betalas ut i mars varje år efter publicering av helårsresultatet. Koncernchefen kan erhålla högst 150 procent av grundlönen i bonus. Övriga medlemmar i koncernledningen kan erhålla högst 100 procent av grundlönen i bonus.

För att koppla koncernledningsmedlemmarnas prestationer till ABB:s prestationer på längre sikt, erbjuds de att delta i ett långsiktigt program, Long-term Incentive Plan (LTIP). För mer information om LTIP, se avsnitt 8.4. Några av koncernledningens medlemmar deltog i tidigare omgångar av MIP och när de gjorde så hade de inte rätt att delta i LTIP för samma period.

Medlemmar i koncernledningen erhåller även pensionsförmåner. För 2008 var alla medlemmar försäkrade i Schweiz i ABB Pension Fund, ABB Supplementary Insurance Plan, Tödi Plan och Tödi Foundation – TEDC Plan (föreskrifterna finns på www.abbvorsorge.ch), med undantag för Veli-Matti Reinikkala, som var försäkrad i en pensionsplan i Finland under första halvåret och därefter i jämförbara planer i USA. Medlemmarna i koncernledningen erhåller pensionstillskott från ABB enligt villkoren i deras pensionsplaner.

Koncernledningens medlemmar erhåller sedvanliga tilläggsförmåner, till exempel företagsbil samt olycks-, liv-, arbetslöshets-, social- och sjukförsäkring. I några fall ges dessutom bidrag till barns utbildning. Medlemmar i koncernledningen kan även delta i ESAP.

7.3 Detaljerad information beträffande ersättningar till koncernledningen

Den 1 september 2008 började Joe Hogan som koncernchef vid ABB. Hans grundlön för 2008 var 1,9 miljoner CHF omräknad på de fyra månader han var anställd. I samband med hans tillträde vid ABB mottog han (1) en initial bonus på 3 000 000 CHF och (2) initial tilldelning av ABB-aktier till ett värde av 10 miljoner CHF (baserat på genomsnittskursen för ABB:s aktie under de 20 närmast föregående handelsdagarna före hans anställningsdag), varav 50 procent tillfaller om 3 år och 50 procent om 5 år från hans tillträdesdatum i ABB, förutsatt att han inte väljer att lämna ABB före dessa tidpunkter och inte har lämnat företaget på grund av uppsägning av giltigt skäl före dessa tidpunkter. Dessa initiala belopp var för att kompensera honom för vissa förverkade förmåner från sin tidigare arbetsgivare. Joe Hogan, liksom andra medlemmar av koncernledningen, mottog också villkorad tilldelning enligt 2008 års omgång av ABB:s långsiktiga bonusprogram (LTIP) samt i form av rätten att delta i andelen ömsesidig investering av denna plan. Därutöver mottog han sedvanliga ytterligare förmåner inklusive pensionsförmåner, flyttersättning, bil, skolgång för barn, hälsovård och andra diverse förmåner. Under 2009 kommer han att vara berättigad till en årlig bonus på upp till 150 procent av sin framräknade lön under 2008. Hans ersättning, tillsammans med ersättningen till de andra medlemmarna i koncernledningen, redovisas i detalj senare i detta avsnitt.

Den totala ersättningen för var och en av medlemmarna i koncernledningen redovisas i två delar: (1) total lön och icke-aktiebaserad ersättning och (2) total aktiebaserad ersättning. Den totala lönen och icke-aktiebaserade ersättningen består av grundlön, bonusar, pensionsinbetalningar och vissa andra poster som beskrivs mera i detalj i tabellen över lön och icke-aktiebaserad ersättning senare i detta avsnitt. Den totala aktiebaserade ersättningen omfattar alla aktierelaterade tilldelningar per individ. Beloppen baseras på marknadspriset för ABB Ltd-aktien vid tidpunkten för tilldelning, och såvitt avser LTIP-tilldelningar, så förutsätts 100 procents intjänandegrad, även om mindre än 100 procent verkligen intjänas. Aktiebaserad ersättning beskrivs mer i detalj i tabellen med aktiebaserad ersättning senare i detta avsnitt. Den totala ersättningen omfattar endast ersättning erhållen av en individ i samband med hans eller hennes roll som medlem av koncernledningen. Den totala ersättningen till medlemmar i koncernledningen under 2008 framgår av den första tabellen nedan. Den andra tabellen visar de bruttoutbetalningar (det vill säga ersättning före avdrag för socialförsäkringar enligt anställningsvillkor och pensionsinbetalningar) som gjordes till, eller till förmån för, medlemmarna i koncernledningen, eller för deras räkning, under 2008. Den tredje tabellen visar den aktiebaserade ersättningen som tilldelats medlemmar av koncernledningen under 2008; tilldelningsdatum för de respektive ersättningarna redovisas i tabellens fotnoter.

Namn	Befattning	Total lön och annan icke-aktiebaserad ersättning 2008 (CHF)	Total aktiebaserad ersättning[1] 2008 (CHF)	Total ersättning 2008 (CHF)
Joe Hogan[2]	VD och koncernchef	4 119 134	15 084 279	19 203 413
Michel Demaré	Ekonomi- och finanschef	3 330 059	3 963 209	7 293 268
Gary Steel	Human Resources	2 352 667	2 082 413	4 435 080
Ulrich Spiesshofer	Corporate Development	2 077 822	1 978 285	4 056 107
Diane de Saint Victor	Chefsjurist	1 903 921	1 973 985	3 877 906
Bernhard Jucker	Power Products Division	2 077 401	2 469 149	4 546 550
Peter Leupp	Power Systems Division	1 980 773	2 081 199	4 061 972
Tom Sjökvist	Automation Products Division	1 974 501	1 906 201	3 880 702
Veli-Matti Reinikkala	Process Automation Division	1 863 471	1 765 876	3 629 347
Anders Jonsson	Robotics Division	1 458 202	1 652 547	3 110 749
Total summa, nuvarande koncernledningsmedlemmar		**23 137 951**	**34 957 143**	**58 095 094**
Fred Kindle	VD och koncernchef till 13 februari 2008	8 660 961	–	8 660 961
Ravi Uppal	Ansvarig Global Markets från 1 juli 2007 till 31oktober 2008	4 264 595	1 936 379	6 200 974
Total summa, tidigare koncernledningsmedlemmar		**12 925 556**	**1 936 379**	**14 861 935**
Totalt		**36 063 507**	**36 893 522**	**72 957 029**

[1] Den aktiebaserade ersättningen har räknats fram med marknadsvärdet på utgivningsdagen och förutsätter 100% avyttring, även om mindre än 100% kan avyttras.
[2] Joe Hogans totala ersättning för 2008 innehåller en engångsbonus på 13 miljoner CHF för att kompensera avsedda förmåner från sin tidigare arbetsgivare.

Namn	Grundlön	Bonus[1]	Tilläggs-ersättning	Arbetsgivarens pensionsinbetalningar	Bilförmån	Sjukförsäkring	Barns utbildning	Sociala kostnader betalda av arbetsgivaren	Total ersättning 2008
	(CHF)	(CHF)	(CHF)	(CHF)	(CHF)	(CHF)	(CHF)	(CHF)	(CHF)
Joe Hogan[2]	633 335	–	3 150 000	85 055	2 666	3 153	4 500	240 425	4 119 134
Michel Demaré[3]	1 190 043	832 832	325 706	242 710	26 575	8 644	31 320	672 229	3 330 059
Gary Steel	765 004	685 462	706	257 484	26 574	9 622	27 000	580 815	2 352 667
Ulrich Spiesshofer	723 337	659 640	706	210 850	28 460	7 820	–	447 009	2 077 822
Diane de Saint Victor[4]	725 005	649 250	4 900	232 079	–	8 632	–	284 055	1 903 921
Bernhard Jucker	904 999	773 145	706	252 640	29 963	8 412	–	107 536	2 077 401
Peter Leupp[5]	758 338	682 500	73 706	262 232	27 278	9 622	–	167 097	1 980 773
Tom Sjökvist[6]	761 672	702 000	96 466	275 866	29 368	9 031	–	100 098	1 974 501
Veli-Matti Reinikkala[7]	702 123	582 337	77 929	419 312	25 488	9 458	–	46 824	1 863 471
Anders Jonsson	608 333	493 350	706	248 210	27 080	9 224	–	71 299	1 458 202
Total summa, nuvarande koncernlednings-medlemmar	**7 772 189**	**6 060 516**	**3 731 531**	**2 486 438**	**223 452**	**83 618**	**62 820**	**2 717 387**	**23 137 951**
Fred Kindle[8]	2 325 250	2 480 426	1 483 022	185 088	34 881	6 281	–	2 146 013	8 660 961
Ravi Uppal[9]	1 211 669	1 317 119	1 172 020	213 203	25 496	8 064	–	317 024	4 264 595
Total summa, tidigare koncernledningsmedlemmar	**3 536 919**	**3 797 545**	**2 655 042**	**398 291**	**60 377**	**14 345**	**0**	**2 463 037**	**12 925 556**
Totalt	**11 309 108**	**9 858 061**	**6 386 573**	**2 884 729**	**283 829**	**97 963**	**62 820**	**5 180 424**	**36 063 507**

[1] Tabellen visar ersättningsbelopp för 2008 på kontantbasis. Följaktligen visar tabellen bonusar hänförliga till 2007 utbetalda 2008, utom för Fred Kindle, vars bonus inkluderar en proportionerligt beräknad del för perioden januari till september. Koncernchefen har möjlighet till en maximal bonus om 150 procent av sin grundlön. Alla andra medlemmar i koncernledningen har möjlighet till en maximal bonus om 100 procent av grundlönen, förutom Michel Demaré som under tiden han var tillförordnad koncernchef hade en möjlighet till en maximal bonus 150% av grundlönen. Ackumulerad bonus per 31 december 2008 uppgick till 9 052 622 CHF, inklusive 1 632 325 CHF som representerarde engångsbonus baserad på specifika resultat. Bonusutbetalningar kommer att ske i mars 2009 efter publiceringen av bokslutet.

[2] Joe Hogans tilläggsersättning inkluderar en 3 000 000 CHF anställningsbonus och 150 000 CHF i flyttomkostnader

[3] Michel Demarés grundlön inkluderar ett belopp om 178 375 CHF som ersättning för hans tid som tillförordnad koncernchef. I tilläggsersättningen ingår en engångsutbetalning om 325 000 CHF

[4] Tilläggsersättning för Diane de saint Victor inkluderar 4 900 CHF för tågkostnader under året och är istället för att erhålla en tjänstebil.

[5] Peter Leupp mottog en utbetalning om 73 000 CHF för att ersätta kostnader som uppstod när han flyttade till Schweiz, dessa är inkluderade i tilläggsersättningsbeloppet.

[6] Tom Sjökvist erhöll en tilläggsersättning på 95 760 CHF i pensionsförmåner för att han fortsätter att arbeta efter 60 års ålder, denna är inkluderad i tilläggsersättningen.

[7] Veli-Matti Reinikkala erhöll 50 % av sin grundlön i dollar och 50 % i EURO till en fast växlingskurs. Dollarkursen har omräknats till CHF till en växlingskurs av 1,062 CHF per dollar. För perioden Januari till Juni 2008 erhöll han sina pensionsinbetalningar från arbetsgivaren liksom sjukförsäkringsförmåner i EUR, som har omräknats till CHF till en växlingskurs av 1,067 CHF per EUR. Sedan Juli 2008 har liknande ersättningar betalats i USD och omvandlats till CHF med växlingskursen 1.062. Hans tilläggsersättning inkluderar en återbetalning om 71 026 CHFför skatter uppkomna av förmåner och 6 903 CHF för finansiell rådgivning. Hans pensionsinsättningar inkluderar en engångsinsättning om 216 837 CHF relaterade till pensionsavsättningar för 2006 och 2007.

[8] I februari 2008 lämnade Fred Kindle företaget. Han erhöll lön, bonus och andra förmåner tom 28:e februari 2009 (inklusive pensionsavsättningar och utbetalning av ej uttagna semesterdagar) till ett totalt belopp om 8 660 061 CHF. Beloppet inkluderar ett avgångsvederlag om 1 483 022 CHF.

[9] Ravi Uppal lämnade företaget den 31:a oktober 2008. Han erhöll lön, bonus och andra förmåner för perioden fram till 31:a augusti 2009 med ett toalt värde om 4 264 595 CHF. Hans grundlön inkluderade ett belopp om 608 333 CHF för perioden fram till 31:a augusti 2009. I hans bonus ingår 329 490 CHF för 2007 och 987 630 CHF för tiden 1:a Januari 2008 till och med 31:a augusti 2008. i hans tilläggsersättning ingår en engångsutbetalning om 1 169 000 CHF för att lösa alla ABB:s förpliktelser i samband med hans avgång.

Namm	Antal tilldelade, villkorade aktier enligt LTIP 2008[1]	Antal tilldelade, villkorade aktier med ömsesidig investeringsdel enligt LTIP 2008[1]	Totalt marknadsvärde LTIP 2008[2]	Antal tilldelade aktier i samband med anställning[3]	Marknadsvärde för aktier tilldelade vid anställning[2]	Antal tilldelade aktier vid särskild bonus[4]	Marknadsvärde för aktier vid särskild bonus[2]	Totalt marknadsvärde för aktiebaserad ersättning tilldelad 2008
			(CHF)		(CHF)		(CHF)	(CHF)
Joe Hogan	145 039	26 923	4 704 880	379 364	10 379 399	–	–	15 084 279
Michel Demaré	71 880	10 490	2 703 383	–	–	44 643	1 259 825	3 963 209
Gary Steel	29 390	8 634	1 247 948	–	–	29 570	834 465	2 082 413
Ulrich Spiesshofer	27 863	8 309	1 187 165	–	–	28 034	791 119	1,978,285
Diane de Saint Victor	27 863	8 178	1 182 866	–	–	28 034	791 119	1 973 985
Bernhard Jucker	35 115	9 739	1 472 108	–	–	35 331	997 041	2 469 149
Peter Leupp	29 390	8 597	1 246 733	–	–	29 570	834 465	2 081 199
Tom Sjökvist	29 390	8 842	1 254 774	–	–	29 570	651 427	1 906 201
Veli-Matti Reinikkala	23 902	6 866	1 009 806	–	–	26 792	756 070	1 765 876
Anders Jonsson	23 665	6 214	980 629	–	–	23 810	671 918	1 652 547
Total summa, nuvarande koncernlednings-medlemmar	**443 497**	**102 792**	**16 990 292**	**379 364**	**10 379 399**	**275 354**	**7 587 452**	**34 957 143**
Fred Kindle[5]	–	–	–	–	–	–	–	–
Ravi Uppal[6]	27 863	6 800	1 137 640	–	–	28 304	798 739	1 936 379
Total summa, tidigare koncernlednings-medlemmar	**27 863**	**6 800**	**1 137 640**	**0**	**0**	**28 304**	**798 739**	**1 936 379**
Totalt	**471 360**	**109 592**	**18 127 932**	**379 364**	**10 379 399**	**303 658**	**8 386 190**	**36 893 522**

[1] Datum för tilldelning 15 mars 2011.
[2] Marknadsvärde motsvarar aktiekursen på utgivningsdagen av resp program.
[3] 189 682 aktier erhålls både 1:a september 2011 och 1:a september 2013.
[4] Datum för tilldelning 1 mars 2010, förutom Tom Sjökvist som har 14 785 aktier att erhålla både 1:a mars 2009 och 1:a mars 2010.
[5] Fred Kindle lämnade företaget i februari 2008 och tilldelades inga rättigheter. När han lämnade företaget erhöll han 547 309 aktiervilka han hade förtjänat under tidigare program
[6] Ravi Uppal lämnade företaget 31:a oktober 2008. Han erhöll 3 306 aktier relaterade till LTIP programmet 2008 och 21 026 aktier som en del i bonusuppgörelsen under 2008.

Utöver i ovanstående program deltog många medlemmar i koncernledningen i den femte omgången av ESAP, som medger ett sparande över en 12-månadersperiod samt att, i november 2009, använda det sparade beloppet till att köpa maximalt 650 eller 700 aktier (beroende på vilken valuta sparandet skett i) till ett pris per aktie av 15,30 CHF eller 12,98 USD (beroende på vilken valuta sparandet skett i).

För jämförande information om ersättning till medlemmar av koncernledningen under 2007, se not 13 i ABB Ltd koncernbokslut.

7.4 Övriga arvoden och ersättningar

Utöver vad som redovisas i detta dokument har ABB under 2008 och 2007 inte betalat några andra arvoden eller ersättningar till styrelseledamöter eller medlemmar i koncernledningen för tjänster till ABB. Inte heller har ABB under 2008 betalat andra arvoden eller ersättningar, annat än på normala marknadsvillkor, till närstående till en styrelseledamot eller medlem i koncernledningen för tjänster till ABB. Med ”närstående” avses: (1) enskilds äkta make/maka, (2) enskilds barn under 18 år, (3) personer som sammanbott med den enskilde i minst 12 månader, (4) juridisk enhet som kontrolleras av enskild eller av personer nämnda under punkterna (1) till (3) ovan samt (5) juridisk eller fysisk person, som agerar som förtroendeman för enskild eller för personer nämnda under punkterna (1) till (4) ovan.

7.5 Lån och garantier beviljade styrelseledamöter eller koncernledning

ABB har inte beviljat några lån eller garantier till sina styrelseledamöter eller medlemmar i koncernledningen eller närstående till någon av dessa under 2008 eller 2007.

7.6 Avgångsvederlag

Anställningskontrakt för koncernledningsmedlemmar innehåller uppsägningstider på 12 månader eller kortare tid, under vilken tid de har rätt till löpande löneutbetalningar och bonusbelopp. Dessutom gäller att om bolaget säger upp en koncernledningsmedlems anställning och denne inom uppsägningstiden inte finner en ny anställning som ger minst 70 procent av sådan medlems årliga ersättning, kommer bolaget att fortsätta att utbetala ersättning till denna medlem i upp till 12 ytterligare månader.

7.7 Ersättning till tidigare medlemmar i styrelsen respektive koncernledningen

Under 2008 och 2007 har ABB, med undantag enligt uppgifterna ovan, inte gjort några utbetalningar till tidigare medlemmar i styrelsen eller koncernledningen på grund av sådan medlems uppgift som, eller avgång från uppdrag som, medlem i styrelsen respektive koncernledningen.

8. Delägarprogram för medarbetare

8.1 Bonusprogram knutna till ABB-aktien

I syfte att koppla medarbetarnas intressen till koncernens affärsmål och ekonomiska resultat driver ABB ett antal program, knutna till ABB-aktien, vilka beskrivs nedan (för en mer detaljerad beskrivning av varje program, se not 20 till ABB:s konsoliderade bokslut som återfinns i kapitlet ”Financial review” i den engelska utgåvan av denna årsredovisning).

8.2 ESAP

ESAP är ett aktieoptionsprogram för medarbetare byggt på sparande. Medarbetare sparar under en 12-månadersperiod genom månatliga avdrag från sin lön. Det maximala månatliga sparbeloppet är det lägsta av 10 procent av bruttomånadslönen eller ett belopp i lokal valuta motsvarande 750 CHF. Vid slutet av sparperioden väljer medarbetarna huruvida de vill utnyttja sina optioner till att köpa ABB-aktier (eller ADS för medarbetare i USA) till det inlösenpris som bestämts vid utställandet, eller få det sparade beloppet tillbaka med ränta. Sparade belopp samlas på ett bankkonto med ränta hos en fristående förvaltare för deltagarnas räkning.

Det maximala antalet aktier som varje anställd kan köpa har bestämts på basis av inlösenpris och det samlade sparandet under 12-månadersperioden, ökat med 10 procent för att ta hänsyn till valutakursförändringar. Om det sparade beloppet inklusive ränta på inlösendagen överstiger det maximala kontantbelopp som den anställde måste betala för att fullt ut utnyttja sina aktieoptioner, kommer överskjutande belopp att återbetalas till den anställde. Om det sparade beloppet med ränta inte räcker för att medge den anställde att utnyttja aktieoptionerna full ut kan den anställde frivilligt välja att göra en extra inbetalning så att denne fullt ut kan nyttja sina aktieoptioner.

Om anställningen hos ABB upphör, återbetalas de ackumulerade besparingarna per dagen för anställningens upphörande till den anställde och den anställdes rätt att utnyttja sina aktieoptioner förverkas. Medarbetare kan gå ur ESAP när som helst under sparperioden och är då berättigade att få sitt ackumulerade sparande återbetalt.

Inlösenpriset på 15,30 CHF respektive 12,98 dollar per aktie respektive ADS för programmet 2008 fastställdes med utgångspunkt från stängningskurser för ABB-aktien på SIX Swiss Exchange (SWX Europe) och för ADS-beviset på New York Stock Exchange på dagen för utställandet.

8.3 MIP

ABB har ett program kallat MIP, enligt vilket nyckelpersoner erbjuds aktieoptioner och syntetiska optioner (WAR).

Aktieoptioner tilldelade enligt MIP-programmet möjliggör för deltagarna att köpa ABB-aktier till förutbestämda priser. Deltagarna kan sälja optionerna i stället för att utnyttja rätten att köpa aktier. Likvärdiga aktieoptioner är noterade av en fristående bank på SIX Swiss Exchange, vilket underlättar prissättning och överlåtelse av beviljade aktieoptioner enligt MIP. De optioner som inte är generellt överlåtbara berättigar innehavaren att begära att en fristående bank köper sådana optioner till marknadspriset för likvärdiga överlåtbara optioner noterade av den fristående banken i samband med utfärdandet av detta MIP-program. Om en deltagare väljer att sälja en aktieoption kan optionen komma att innehas av en tredje part, och följaktligen blir ABB förpliktat att leverera aktier till denna tredje part. Varje syntetisk option (WAR) ger deltagaren rätt att erhålla kontant ersättning motsvarande den noterade aktieoptionens marknadspris på dagen för inlösen av den syntetiska optionen. Syntetiska optioner får inte överlåtas.

Deltagare kan utnyttja rätten att köpa aktier eller sälja aktieoptionerna respektive inlösa de syntetiska optionerna efter inlåsningsperioden, vilken är tre år från datum för utställandet. Begränsningar i rätten att lösa in optionerna kan hävas under vissa omständigheter, till exempel vid dödsfall eller invaliditet. Samtliga aktieoptioner och syntetiska optioner förfaller sex år från utställningsdatum.

Detaljerna för de olika program, vars löptid inte har gått ut per den 31 december 2008, är följande:

Månad för utfärdande	Inlösenpris i CHF	Teckningskvot
December 2003	7,00	5:1
December 2004	7,50	5:1
Februari 2006	15,30	5:1
Maj 2007	26,00	5:1
Maj 2008	36,40	5:1

8.4 LTIP

ABB har ett LTIP-program för medlemmar i koncernledningen och vissa andra chefer (nedan gemensamt kallade deltagare). LTIP innebär årliga, villkorade tilldelningar av ABB-aktier och innehåller även en ömsesidig investeringskomponent.

I den del som är knuten till aktiekursutvecklingen är värdet på det antal aktier som villkorligt tilldelas lika med en viss procentsats av deltagarens grundlön på utgivningsdagen. För medlemmar i koncernledningen var dessa procentsatser 100 procent under 2008 för alla medlemmar utom Joe Hogan och Michel Demaré för vilka procentsatserna var 200 respektive 150 procent. Antalet aktier som beviljas justeras vanligen nedåt för deltagare som har tillkommit efter ursprungligt utgivningsdatum. Det faktiska antalet aktier som varje deltagare erhåller utan kostnad vid ett framtida datum beror (1) på kursutvecklingen för ABB Ltd-aktien under en definierad period (utvärderingsperioden) jämförd med kursutvecklingen för en utvald jämförelsegrupp bestående av offentligt listade multinationella bolag, och (2) respektive deltagares anställningstid i den aktuella befattningen under utvärderingsperioden. Det faktiska antalet erhållna aktier efter utvärderingsperiodens slut kan inte överstiga 100 procent av den villkorade tilldelningen.

Utfallet för ABB jämfört med jämförelsegruppen under utvärderingsperioden kommer att mätas som summan, i procentuella termer, av den genomsnittliga procentuella kursutvecklingen för ABB-aktien under utvärderingsperioden och en genomsnittlig årlig procentuell utdelningsavkastning (ABB:s resultat).

För att aktier skall kunna intjänas måste ABB:s utfall under utvärderingsperioden vara positivt och lika med eller bättre än utfallet för hälften av den definierade jämförelsegruppen. Det faktiska antalet aktier som erhålls kommer att bero på ABB:s rankning jämfört med den definierade jämförelsegruppen. Hela beloppet för den villkorade tilldelningen kommer att falla ut om ABB:s resultat är bättre än för tre fjärdedelar av den definierade jämförelsegruppen.

I den del av LTIP som innehåller den ömsesidiga investeringskomponenten inbjuds varje deltagare att deponera ett antal ABB-aktier upp till ett individuellt definierat maximalt antal aktier. Om deltagaren vid utvärderingsperiodens slut fortfarande är deltagare och äger de deponerade aktierna levererar ABB utan kostnad motsvarande antal aktier till deltagaren.

Följande gäller för de olika bonusprogrammen vars löptid inte har gått ut per 31 december 2008:

Utgivningsår	Utvärderingsperiod	Referenskurs (i CHF)
2006	15 mars 2006	
	till 15 mars 2009	15,48
2007	15 mars 2007	
	till 15 mars 2010	21,08
2008	15 mars 2008	
	till 15 mars 2011	26,20

Det exakta antalet aktier att erhållas för programmen 2006, 2007 och 2008 blir känt först i mars 2009, 2010 respektive 2011.

9. Styrelsens och koncernledningens innehav av ABB-aktier

9.1 Styrelsens innehav av ABB-aktier och optioner

Tabellen nedan visar antalet ABB-aktier som innehades av var och en av styrelseledamöterna per den 31 december 2008:

Styrelsens innehav	Aktieinnehav, totalt antal per 31 december 2008[1]	Aktieinnehav, totalt antal per 31 december 2007[1]
Hubertus von Grünberg	30 037	6 779
Roger Agnelli	138 964	134 482
Louis R. Hughes	64 233	59 751
Hans Ulrich Märki	330 454	304 051
Michel de Rosen	96 148	90 115
Michael Treschow	75 521	71 007
Bernd W. Voss	143 838	137 807
Jacob Wallenberg[2]	153 174	146 724
Totalt	**1 032 369**	**950 716**

[1] inkluderar totalt 879 559 aktier för 2008 och 814 657 aktier för 2007 utgörande ersättning till nuvarande och tidigare års styrelseledamöter, för närvarande spärrade enligt villkoren för ersättning till styrelseledamöter.

[2] Aktiebelopp angivna i denna tabell inkluderar inte aktier som innehas och förvaltas av Investor AB, där Jacob Wallenberg är ordförande.

Utöver vad som beskrivs i detta avsnitt, 9.1, ägde ingen styrelseledamot eller styrelseledamot närstående person ABB-aktier eller ABB-optioner per den 31 december 2008.

9.2 Koncernledningens innehav av ABB-aktier och optioner

Per den 31 december 2008 ägde medlemmarna av koncernledningen följande antal aktier (eller ADS som motsvarar dessa aktier), villkorade tilldelningar av ABB-aktier under LTIP, syntetiska optioner eller optionsrätter (antingen inlösta eller oinlösta enligt notering) under MIP-programmen samt oinlösta aktier enligt bonus- och/eller pensionsöverenskommelser:

Namn	Totalt aktieinnehav, antal[1]	Oinlösta per 31 december 2008											
		Antal tilldelade, villkorade aktier enligt LTIP 2006 (år för inlösen 2009)	Antal matchande aktier att erhålla enligt ömsesidig investeringsdel i LTIP 2006 (år för inlösen 2009)	Antal tilldelade, villkorade aktier enligt LTIP 2007 (år för inlösen 2010)	Antal matchande aktier att erhålla enligt ömsesidig investeringsdel i LTIP 2007 (år för inlösen 2010)	Antal tilldelade, villkorade aktier enligt LTIP 2008 (år för inlösen 2011)	Antal matchande aktier att erhålla enligt ömsesidig investeringsdel i LTIP 2008 (år för inlösen 2011)	Innehav av antal optioner/syntetiska optioner enligt MIP[2] 2006 (år för inlösen 2009)	Innehav av antal optioner/syntetiska optioner enligt MIP[2] 2007 (år för inlösen 2010)	Innehav av antal optioner/syntetiska optioner enligt MIP[2] 2008 (år för inlösen 2011)	Aktier som bonusersättning 2008 (år för inlösen 2010)	Aktier i stället för pensionslösning (år för inlösen 2010)	Aktier som erhållits i samband med anställning[3] (år för inlösen 2011 och 2013)
Joe Hogan	26 923	–	–	–	–	145 039	26 923	–	–	–	–	–	379 364
Michel Demaré[4]	224 304	51 680	15 014	41 746	11 843	71 880	10 490	–	–	–	44 643	80 840	–
Gary Steel	97 974	46 512	13 416	35 105	10 243	29 390	8 634	–	–	–	29 570	55 703	–
Ulrich Spiesshofer	83 285	41 990	13 372	32 733	9 650	27 863	8 309	–	–	–	28 034	–	–
Diane de Saint Victor	82 850	33 287	8 239	33 207	8 219	27 863	8 178	–	–	–	28 034	–	–
Bernhard Jucker	31 375	48 450	8 595	39 374	11 295	35 115	9 739	–	–	–	35 331	–	–
Peter Leupp	40 488	33 287	8 239	33 207	8 219	29 390	8 597	–	–	–	29 570	–	–
Tom Sjökvist[5]	40 011	45 220	12 451	34 156	10 789	29 390	8 842	–	–	–	29 570	–	–
Veli-Matti Reinikkala	38 738	43 001	5 680	33 022	9 414	23 902	6 866	–	–	–	26 792	–	–
Anders Jonsson[6]	73 505	33 592	3 603	26 092	5 007	23 665	6 214	100 000	96 300	138 000	23 810	–	–
Total	**739 453**	**377 019**	**88 609**	**308 642**	**84 679**	**443 497**	**102 792**	**100 000**	**96 300**	**138 000**	**275 354**	**136 543**	**379 364**

[1] Inkluderar matchande aktier som deponerats i den ömsesidiga investeringsdelen i LTIP. Dessa aktier får säljas/överlåtas, men motsvarande antal matchande aktier i den ömsesidiga investeringsdelen blir då förverkade.
[2] Optioner/optionsrätter får säljas eller utnyttjas/konverteras till aktier enligt teckningskvoten 5 optioner/optionsrätter för 1 aktie.
[3] 189 682 aktier erhålls både under 2011 och 2013.
[4] Totalt aktieinnehav inkluderar 4 500 aktier som ägs tillsammans med maka.
[5] Totalt aktieinnehav inkluderar 7 560 aktier som ägs av maka eller barn. 14 785 aktier i form av bonus under 2008, erhålls under både 2009 och 2010.
[6] Totalt aktieinnehav inkluderar 55 529 aktier som ägs tillsammans med maka. De syntetiska optionerna som utfaller 2009, 2010 och 2011 erhölls av Anders Jonssons maka i samband med hennes anställning vid ABB.

Dessutom innehade följande medlemmar i koncernledningen per den 31 december 2008 syntetiska optioner som när de inlöses berättigar innehavaren att kontant erhålla marknadsvärdet av motsvarande noterade optioner vid tiden för inlösen.

	Antal fullt intjänade/inlösta syntetiska optioner enligt MIP 2004	Innehav av oinlösta syntetiska optioner enligt MIP 2006 (år för inlösen 2009)
Bernhard Jucker	–	375 000
Peter Leupp	–	375 000
Tom Sjökvist	–	375 000
Veli-Matti Reinikkala	200 000	375 000
Anders Jonsson	–	375 000
Totalt	**200 000**	**1 875 000**

För jämförande information om innehav av aktier och optioner för medlemmarna av koncernledningen under 2007, se not 14 i ABB Ltd koncernbokslut.

Utöver vad som beskrivs i detta avsnitt, 9.2, hade ingen medlem i koncernledningen eller person närstående en medlem i koncernledningen några ABB-aktier eller optioner i ABB-aktier per den 31 december 2008.

9.3 Totalt innehav av ABB-aktier och optioner

Per den 31 december 2008 och 31 december 2007 ägde styrelseledamöterna och koncernledningen mindre än 1 procent av bolagets totala antal utestående aktier.

10. Skyldighet att göra ett offentligt uppköpserbjudande

ABB:s bolagsordning innehåller inte några bestämmelser som höjer gränsen för (opting-up) eller eliminerar skyldigheten (opting-out) att lämna ett offentligt uppköpserbjudande enligt artikel 32 i Swiss Stock Exchange and Securities Trading Act.

11. Avgångsvederlag till chefer vid ”change of control”

Ingen av ABB:s styrelseledamöter, medlemmar i koncernledningen eller högre chefer har ”gyllene fallskärmar” eller andra särskilda förmåner i händelse av ”change of control”.

12. Revisorer

12.1 Revisorer

Ernst & Young är ABB-koncernens enligt lag valda revisorer.

12.2 Koncernrevisorernas mandatperiod och uppdragsperiod

Ernst & Young tjänstgör som ABB-koncernens revisorer sedan 1994. Huvudansvarig revisor för mandatet är Nigel Jones, som tillträdde detta uppdrag för räkenskapsåret som avslutades 31 december 2008.

12.3 Revisions- och andra arvoden till koncernens revisorer

Revisionsarvoden, som debiterats av Ernst & Young för lagstadgad revision uppgick under 2008 till cirka 29 miljoner dollar. Revisionstjänster definieras som ordinarie revision som utförs varje räkenskapsår för att revisorerna skall kunna uttala sig om ABB:s koncernbokslut och om lokala lagstadgade bokslut.

De omfattar också tjänster som kan tillhandahållas endast av koncernrevisorn, till exempel hjälp med tillämpning av nya redovisningsregler, granskning av kvartalsrapporter inför publicering samt granskning av så kallade ”comfort letters” till garanter av emissioner.

Därutöver debiterade Ernst & Young cirka 5 miljoner dollar för tjänster utöver revisioner utförda under 2008. Dessa tjänster omfattar huvudsakligen konsultationer i redovisningsfrågor och revisioner i samband med avyttringar, revision av pensions- och förmånsprogram, råd beträffande redovisningsfrågor i allmänhet, tillämpning och efterlevnad av skatteregler och andra skattetjänster. I enlighet med kraven under U.S. Sarbanes-Oxley Act från 2002 och regler utgivna av SEC, har ABB en process på global basis för granskning och godkännande i förväg av revisionsrelaterade och icke-revisionsrelaterade tjänster som skall utföras av Ernst & Young.

12.4 Övervaknings- och styrinstrument visavi koncernrevisorer

FACC (kommittén för finans-, revisions- och efterlevnadsfrågor) lämnar förslag till styrelsen beträffande utnämning och avsättning av externa revisorer. FACC ansvarar också för övervakning av de externa revisorerna för att säkerställa att de har tillräckliga kvalifikationer, är oberoende och utför uppgiften tillfredsställande. Den sammanträder regelbundet med de externa revisorerna för att informera sig om resultatet av deras revisionsåtgärder. FACC rapporterar till styrelsen de iakttagelser av betydelse som framkommit vid deras kontroll av de externa revisorerna.

13. Informationspolicy

ABB är, i egenskap av ett publikt, börsnoterat bolag, förpliktat att, rättidigt och konsekvent, lämna adekvat information till aktieägare, potentiella investerare, finansanalytiker, kunder, leverantörer, media och andra intressenter. Av ABB krävs att betydelsefull information angående verksamheten tillkännages på ett sätt som uppfyller de regler som gäller på de börser där bolagets aktier är noterade och handlas.

ABB publicerar en årsredovisning som består av granskade resultat- och balansräkningar (financial statements) samt information om affärsverksamhetens resultat, strategier, ägarstyrning, human resources (personal), hållbarhet (inklusive arbetsmiljö) och teknik.

Utöver denna årsredovisning lämnar ABB även en årsredovisning på Form 20-F till SEC. ABB publicerar dessutom sina resultat kvartalsvis i form av pressmeddelanden, som distribueras enligt de regler och föreskrifter som gäller på de börser där aktien är noterad och handlas. Pressmeddelanden med ekonomiska resultat och viktiga händelser lämnas också in till SEC på Form 6-K. Ett arkiv med årsredovisningar, rapporter på Form 20-F, kvartalsrapporter och därtill hörande presentationer finns på ABB:s webbplats www.abb.com/investorrelations. De kvartalsvisa pressmeddelandena innehåller oreviderade bokslut utformade enligt normerna i U.S. GAAP.

ABB:s officiella kommunikationskanal är Swiss Official Gazette of Commerce (www.shab.ch). Inbjudan till bolagets årsstämma sänds till registrerade aktieägare med post.

Förfrågningar kan även göras till ABB Investor Relations:
Telefon: +41 (0)43 317 7111
Fax: +41 (0)44 311 9817

ABB:s webbplats är: www.abb.com

14. Ytterligare information om ägarstyrning

Förteckningen nedan innehåller referenser till ytterligare information om ABB:s ägarstyrning, vilken finns tillgänglig under rubriken corporate governance på webbplatsen www.abb.com/investorrelations

- Bolagsordning
- Föreskrifter för styrelsens arbete
- CV för styrelseledamöter
- CV för medlemmar i koncernledningen
- Föreskrifter för kommittén för ägarstyrnings-, nominerings- och ersättningsfrågor
- Föreskrifter för kommittén för finans-, revisions- och efterlevnadsfrågor
- ABB:s uppförandekod (ABB Code of Conduct)
- Jämförelse beträffande ABB:s tillämpning av ägarstyrning i förhållande till New York-börsens regler

Finansiell sammanfattning
Resultaträkning

31 december (miljoner dollar förutom aktiedata)	2008	2007	2006
Försäljning av produkter	29 705	24 816	19 503
Försäljning av tjänster	5 207	4 367	3 778
Summa intäkter	**34 912**	**29 183**	**23 281**
Kostnader produkter	–20 506	–17 292	–13 967
Kostnader tjänster	–3 466	–2 923	–2 570
Summa rörelsekostnader	**–23 972**	**–20 215**	**–16 537**
Bruttovinst	**10 940**	**8 968**	**6 744**
Försäljnings- och administrationsomkostnader	–5 822	–4 975	–4 326
Övriga intäkter (kostnader), netto	–566	30	139
Resultat före räntenetto och skatter	**4 552**	**4 023**	**2 557**
Ränteintäkter och utdelningar	315	273	147
Räntekostnader och andra finansiella kostnader	–349	–286	–307
Vinst från kvarvarande verksamheter före skatter, minoritetsintressen och ackumulerad effekt av ändrade redovisningsprinciper	**4 518**	**4 010**	**2 397**
Skatter	–1 119	–595	–686
Minoritetsintressen	–260	–244	–179
Vinst från kvarvarande verksamheter före ackumulerad effekt av ändrade redovisningsprinciper	**3 139**	**3 171**	**1 532**
Vinst (förlust) från avvecklade verksamheter, netto efter skatt	–21	586	–142
Nettovinst	**3 118**	**3 757**	**1 390**
Vinst (förlust) per aktie, grundläggande:			
Vinst från kvarvarande verksamheter före ackumulerad effekt av ändrade redovisningsprinciper	1,37	1,40	0,72
Vinst (förlust) från avvecklade verksamheter, netto efter skatt	–0,01	0,26	–0,07
Nettovinst	**1,36**	**1,66**	**0,65**
Vinst (förlust) per aktie, vid full konvertering:			
Vinst från kvarvarande verksamheter före ackumulerad effekt av ändrade redovisningsprinciper	1,37	1,38	0,69
Vinst (förlust) från avvecklade verksamheter, netto efter skatt	–0,01	0,25	–0,06
Nettovinst	**1,36**	**1,63**	**0,63**

Se vidare i noter i kapitlet "Financial review" i den engelska utgåvan av denna årsredovisning.

Balansräkning

31 december (MUSD förutom aktiedata)	2008	2007
Likvida medel	6 399	4 650
Kortfristiga placeringar	1 407	3 460
Fordringar, netto	9 245	8 582
Varulager, netto	5 306	4 863
Förutbetalda kostnader	237	307
Uppskjuten skatt	1 020	783
Övriga omsättningstillgångar	733	368
Tillgångar klassificerade till salu och i avvecklade verksamheter	–	132
Summa omsättningstillgångar	**24 347**	**23 145**
Finansiella fordringar	445	487
Materiella anläggningstillgångar, netto	3 562	3 246
Goodwill	2 817	2 421
Övriga immateriella tillgångar, netto	411	270
Förutbetalda pensioner och övriga ersättningar till anställda	73	380
Investeringar i bolag redovisade enl. kapitalandelsmetoden	68	63
Uppskjuten skatt	1 190	862
Övriga anläggningstillgångar	268	127
Summa tillgångar	**33 181**	**31 001**
Leverantörsskulder	4 451	4 167
Förskottsfakturering	1 224	829
Övriga kortfristiga skulder	1 292	1 289
Kortfristig upplåning och kortfristig andel av långfristig upplåning	354	536
Förskott från kunder	2 014	2 045
Uppskjuten skatt	528	371
Garantireserveringar	1 105	1 121
Avsättningar och övriga skulder	3 467	2 322
Upplupna kostnader	1 569	1 737
Skulder klassificerade till salu och i avvecklade verksamheter	–	62
Summa kortfristiga skulder	**16 004**	**14 479**
Långfristig upplåning	2 009	2 138
Pensioner och andra ersättningar till anställda	1 071	631
Uppskjuten skatt	425	407
Övriga skulder	1 902	1 797
Summa skulder	**21 411**	**19 452**
Ansvar och förbindelser		
Minoritetsintressen	612	592
Eget kapital:		
Aktiekapital och övriga bundna fonder (2 322 792 835 resp 2 316 015 102 aktier den 31 december 2008 resp 2007)	4 695	5 634
Balanserade vinstmedel	10 073	6 955
Accumulated other comprehensive loss	–2 710	–1 330
Avgår: Treasury stock, anskaffningsvärde (40 108 014 och 18 725 475 aktier den 31 december 2008 resp 2007)	–900	–302
Summa eget kapital	**11 158**	**10 957**
Summa skulder och eget kapital	**33 181**	**31 001**

Se vidare i noter i kapitlet "Financial review" i den engelska utgåvan av denna årsredovisning.

Kassaflödesanalys

31 december (miljoner dollar)	2008	2007	2006
Kassaflöde från rörelsen			
Nettovinst	3 118	3 757	1 390
Justeringar för nettovinst som inte ingår i kassaflöde från rörelsen:			
Avskrivningar och amortering	661	602	570
Pensioner och andra ersättningar efter anställnings slut	43	–61	–4
Uppskjuten skatt	–199	–351	113
Nettovinst från försäljning materiella anläggningstillgångar	–49	–46	–76
Vinst från bolag redovisade enligt kapitalandelsmetoden	–15	–55	–95
Minoritetsintressen	261	246	179
Förlust (vinst) från försäljning av avvecklade verksamheter	–	–541	–
Övrigt	232	132	190
Förändring rörelsekapital:			
Kundfordringar	–1 266	–1 323	–698
Varulager	–800	–551	–512
Leverantörsskulder	522	530	256
Förskottsfakturering	539	374	132
Reserveringar, netto	677	–362	243
Förskottsbetalningar från kunder	130	411	461
Övriga tillgångar och skulder, netto	104	292	–210
Summa kassaflöde från rörelsen	**3 958**	**3 054**	**1 939**
Kassaflöde från investeringsverksamheten			
Förändring finansiella fordringar	7	56	67
Förvärv kortfristiga fordringar (ej trading)	–3 626	–10 115	–4 743
Investeringar materiella anläggningstillgångar	–1 171	–756	–536
Förvärv verksamheter (netto efter förvärvade likvida medel)	–653	–54	–3
Försäljning kortfristiga placeringar (ej trading)	5 417	7 361	4 366
Försäljning materiella anläggningstillgångar	94	75	128
Avyttring verksamheter och bolag redovisade enl kapitalandelsmetoden (netto efter avyttrade likvida medel)	46	1 142	27
Summa kassaflöde från (använt i) investeringsverksamheten	**114**	**–2 291**	**–694**
Kassaflöde från finansieringsverksamheten			
Förändring lån med löptid högst 90 dagar	–10	–19	–26
Ökad upplåning	458	210	151
Återbetalning lån	–786	–247	–189
Utfärdade aktier	49	241	47
Förvärv av Treasury shares	–621	–199	–
Betalning av utdelningar	–1 060	–449	–203
Betalning av utdelningar till minoritetsaktieägare	–152	–117	–94
Betalningar vid konvertering av obligationer	–	–	–72
Betalningar vid inbyte av obligationer	–	–	–111
Övrigt	3	–45	105
Summa kassaflöde från finansieringsverksamheten	**–2 119**	**–625**	**–392**
Effekter av kursdifferens på likvida medel	–230	275	184
Justering nettoförändring likvida medel i tillgångar klassificerade till salu och i avvecklade verksamheter	26	39	25
Förändring av likvida medel, netto – kvarvarande verksamhet	**1 749**	**452**	**1 062**
Likvida medel vid periodens början	4 650	4 198	3 136
Likvida medel vid periodens slut	**6 399**	**4 650**	**4 198**
Kompletterande kassaflödesinformation			
Betalda räntor	244	246	274
Betalda skatter	1 065	780	594
Balansvärde av skuld och upplupen ränta konverterat till aktiekapital	–	843	953

Se vidare i noter i kapitlet "Financial review" i den engelska utgåvan av denna årsredovisning.

Aktieinformation

Kursutveckling för ABB Ltd-aktien under 2008

Under 2008 minskade ABB Ltd:s aktiekurs på SIX Swiss Exchange med 52 procent, medan Swiss Performance Index minskade 34 procent. Aktiekursen på NASDAQ OMX Stockholm minskade med 37 procent jämfört med OMX 30 Index, som minskade med 39 procent. Aktiekursen för ABB Ltd-aktien på New York Stock Exchange (NYSE) minskade med 48 procent, medan Dow Jones Industrial Index minskade med 34 procent.

Källor: SIX Swiss Exchange, NASDAQ OMX Stockholm, New York Stock Exchange

Aktiekurser (tabellen innehåller stängningskurser)

	SIX Swiss Exchange (CHF)	NASDAQ OMX Stockholm (SEK)	New York Stock Exchange (USD)
Högsta	35,04	198,50	32,95
Lägsta	11,92	80,75	9,12
31 december	15,58	116	15,01
Daglig handelsvolym, i medeltal	17 690 000	4 930 000	6 210 000

Börsvärde

Per den 31 december 2008 uppgick ABB Ltd:s börsvärde, baserat på antalet utestående aktier (totalt antal utestående aktier: 2 282 684 821), till ca 34,3 miljarder USD (35,6 miljarder CHF, 264,8 miljarder SEK).

Ägarstruktur

Per den 31 december 2008 var det totala antalet direktregistrerade aktieägare i ABB Ltd ca 177 000 stycken. Ytterligare cirka 303 000 aktieägare ägde sina aktier indirekt genom förvaltare. Totalt hade ABB cirka 480 000 aktieägare.

Större aktieägare

Per den 31 december 2008 ägde Investor AB, Stockholm, Sverige, 166 330 142 aktier, vilket motsvarar 7,2 procent av totalt kapital och antal röster.

Såvitt ABB känner till, äger ingen annan aktieägare 3 procent, eller mer, av de totala rösterna.

Förslag beträffande utdelning

ABB:s styrelse har föreslagit en utdelning för 2008 om 0,48 CHF per aktie i form av en minskning av aktiens nominella värde. Omvandlat till dollar, enligt växlingskursen per den 31 december 2008, motsvarar utdelningen ca 33 procent av ABB:s nettovinst 2008. Förslaget skall godkännas av aktieägarna vid ABB:s årsstämma, som är planerad till den 5 maj 2009 i Zürich, Schweiz. Om förslaget godkänns kommer aktien att handlas utan rätt till utdelning i slutet av juli och utbetalningsdag i början av augusti för aktier registrerade i Sverige.

Nyckeldata

	2008	2007
Utdelning per aktie (CHF)	0,48[1]	0,48
Nominellt värde per aktie (CHF)	2,02[1]	2,50
Röster per aktie	1	1
Vinst per aktie (USD)[2]	1,36	1,63
Eget kapital per aktie (USD)[3]	4,89	4,77
Kassaflöde från rörelsen per aktie (USD)[2]	1,72	1,35
Utdelning i procent av nettovinst (%)	33%	26%
Utestående aktier, vägt genomsnitt, grundläggande (antal i miljoner)	2 287	2 258
Utestående aktier, vägt genomsnitt vid full konvertering (antal i miljoner)	2 296	2 308

[1] Styrelsens förslag, föremål för aktieägarnas godkännande på årsstämman I Zürich, Schweiz, den 5 maj 2009 genom en minskning av aktiens nominella värde från 2,02 till 1,54 CHF.
[2] Beräkning baserad på antal utestående aktier, vägt genomsnitt vid full konvertering.
[3] Beräkning baserad på antal utestående aktier den 31 december

ABB Ltd:s årsstämma

ABB Ltd:s årsstämma 2009 hålls tisdagen den 5 maj 2009 kl 10:00 i Messe Zürich, Zürich-Oerlikon, Schweiz.
Årsstämman hålls på tyska och simultantolkas till engelska och franska. Aktieägare som är införda i aktieregistret, i Sverige i den av VPC förda aktieboken, med rätt att rösta per den 24 april 2009, är berättigade att delta i stämman i Zürich, Schweiz, och i informationsmötet i Västerås, Sverige.

Informationsmöte för aktieägare i Sverige hålls i Västerås den 6 maj 2009 kl 10:00.

Viktiga datum för ABB Ltd:s aktieägare 2009

Resultatet för första kvartalet 2009	23 april
ABB Ltd:s årsstämma i Zürich	5 maj
ABB Ltd:s informationsmöte i Västerås	6 maj
Resultatet för andra kvartalet 2009	23 juli
Resultatet för tredje kvartalet 2009	29 oktober

Handel med ABB Ltd-aktien

ABB Ltd är noterat på SIX Swiss Exchange (handlas på SWX Europe), NASDAQ OMX Stockholm och New York Stock Exchange.

Den globala ISIN-koden för ABB aktien är: CH 001 222 171 6.

Tickersymboler för ABB Ltd

SIX Swiss Exchange (SWX Europe)	ABBN
NASDAQ OMX Stockholm	ABB
New York Stock Exchange (NYSE)	ABB

Tickersymboler för ABB Ltd på Bloomberg

SIX Swiss Exchange (SWX Europe)	ABBN VX
NASDAQ OMX Stockholm	ABB SS
New York Stock Exchange (NYSE)	ABB US

Tickersymboler för ABB Ltd på Reuters

SIX Swiss Exchange (SWX Europe)	ABBN.VX
NASDAQ OMX Stockholm	ABB.ST
New York Stock Exchange (NYSE)	ABB.N

Credit rating för ABB Ltd per den 24 februari 2009

Standard & Poor's

Long-term corporate credit rating:	A–
Long-term senior unsecured debt:	A–
Short-term corporate credit rating:	A–2
Outlook: Stable	

Moody's

Long-term senior unsecured rating:	A3
Short-term debt rating:	Prime-2
Outlook: Stable	

Kreditvärdigheten kan när som helst revideras.

Information om ABB:s obligationer

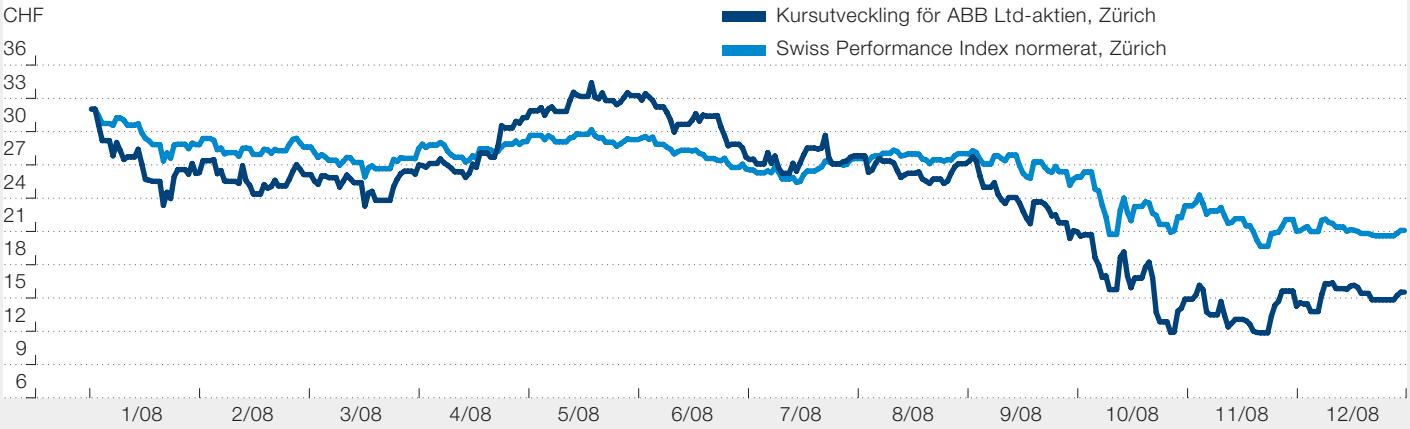
Utestående offentliga obligationer per den 24 februari 2009.

	Nominellt belopp	Kupongränta	Förfalloår	Bloombergkod	Reuterskod
ABB International Finance Ltd	200 MGBP[1]	10%	2009	ABB 10 05/29/09	CH014855661=
ABB Ltd	500 MCHF[2]	3,75%	2009	ABB 3.75 09/30/09	CH896367=S
ABB International Finance Ltd	650 MEUR	6,5%	2011	ABB 6.5 11/30/11	CH018119617=
ABB International Finance Ltd	700 MEUR	4,625%	2013	ABB 4.625 06/06/13	CH025291581=

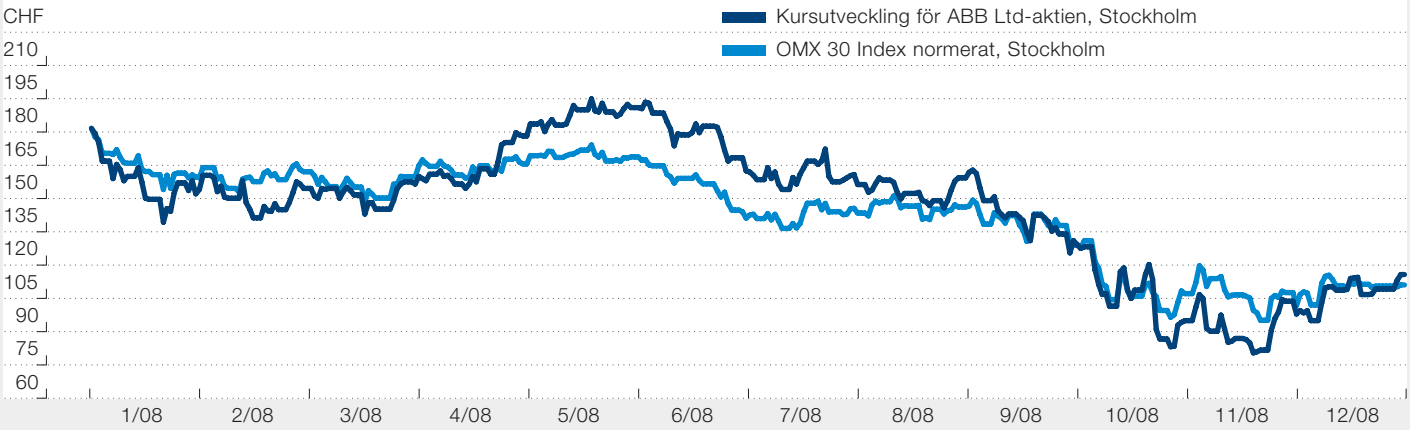
[1] Utestående belopp = 20 MGBP
[2] Utestående belopp = 108 MCHF

Utveckling för ABB Ltd-aktien

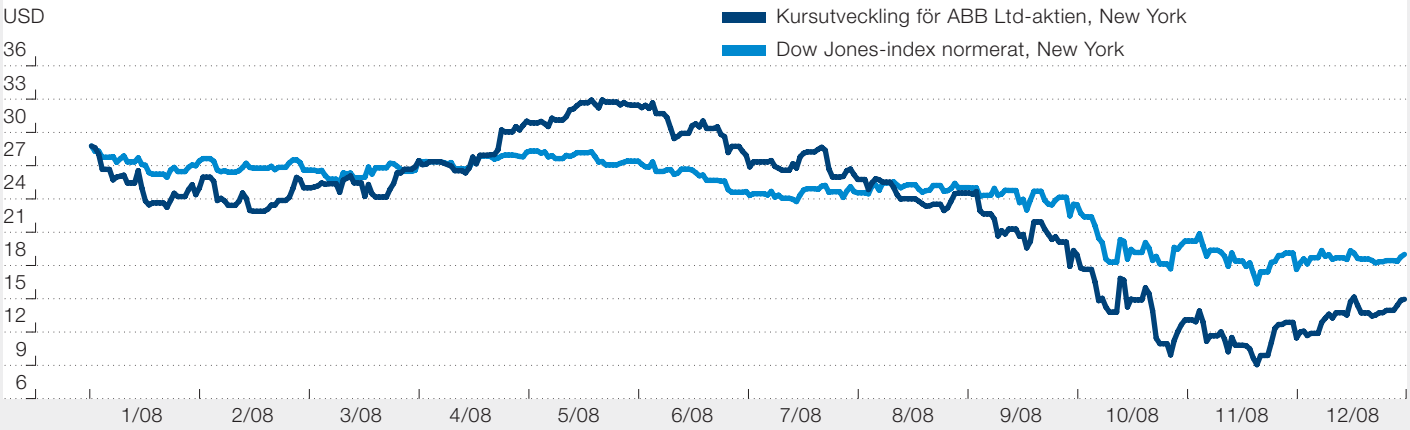
Zurich

Stockholm

New York

Källa: Bloomberg

För beställning av ytterligare exemplar av denna eller andra översikter, se kontaktuppgifterna på baksidan. Den kan även hämtas från www.abb.com

Delar av ABB:s engelska årsredovisning har översatts till tyska och svenska. Om tolkningsfrågor uppstår gäller den engelska versionen av samtliga översikter.

Klausul beträffande framåtsyftande information
ABB-koncernens årsredovisning 2008 innehåller framåtsyftande information och uttalanden som lyder under Section 27A i Securities Act 1933 och Section 21E i Securities Exchange Act 1934. Vi har huvudsakligen baserat dessa framåtsyftande uttalanden på nuvarande förväntningar, uppskattningar och prognoser om faktorer som kan påverka våra framtida resultat, inklusive världsekonomiska förhållanden såväl som ekonomiska förhållanden i de regioner och industrier som utgör viktiga marknader för ABB. Ord som ”tror”, ”kan”, ”kommer att”, ”beräknas”, fortsätter”, ”mål”, förutser”, ”avser”, ”förväntar” och liknande ord samt uttalanden, direkta eller indirekta, om strategi, planer eller avsikter är kännetecknande för sådana framåtsyftande uttalanden. Dessa framåtsyftande uttalanden är föremål för risker, osäkerheter och antaganden, inklusive bland annat (i) kostnader i samband med efterlevnadsaktiviteter; (ii) svårigheter att förutspå framtida marknadsmässiga och ekonomiska förhållanden; (iii) effekter av, och förändringar i, lagar, förordningar, statliga policies, beskattning samt standarder och praxis för redovisning; (iv) förändringar i råvarupriser; (v) effekter av konkurrens och förändrade ekonomiska och marknadsmässiga förhållanden på de produktmarknader och geografiska regioner vi verkar i; (vi) vår förmåga att förutse och reagera på tekniska förändringar och industristandarder som växer fram på marknader vi verkar på; (vii) rätt timing för utveckling av nya produkter, tekniker och tjänster som våra kunder har användning för; (viii) oförutsedda konjunkturnedgångar i de branscher vi betjänar; (ix) inneboende risker i stora långtidsprojekt som delar av vår verksamhet är engagerade i; (x) svårigheter i samband med att driva verksamheter i utvecklingsländer, (xi) intäktsvolymen vi förmår generera från orderstock och orderingång; (xii) ränte- och valutakurssvängningar samt (xiii) andra faktorer beskrivna i dokument som vi från tid till annan registrerar hos U.S. Securities and Exchange Commission, inklusive årsredovisningar i dokument 20-F. Även om vi bedömer att förväntningarna som återges i sådana framåtsyftande uttalanden bygger på rimliga antaganden kan vi inte ge några garantier för att de kommer att infrias. Vi förbinder oss inte att officiellt uppdatera eller revidera sådana framåtsyftande uttalanden på grund av ny information, framtida händelser eller liknande. Med hänsyn till dessa risker och osäkerheter är det inte säkert att framåtsyftande information, händelser och omständigheter, som presenteras i denna årsredovisning, verkligen inträffar. Våra faktiska resultat kan avvika väsentligt från de som har förutspåtts i sådana framåtsyftande uttalanden.

ABB Ltd
Investor Relations
721 83 Västerås
Sverige
Tel: +46 (0)21 32 50 00

www.abb.se

Rapporten är tryckt på papper tillverkat av ECF (elementary chlorine-free) pappersmassa från pappersbruk certifierade enligt ISO 14001. Uppskattningsvis 50 procent av det trä som används kommer från skogar certifierade enligt Forest Stewardship Council (FSC) och Programme for the Endorsement of Forest Certification (PEFC).

© Copyright 2009 ABB. All rights reserved. Concept and design by Interbrand

Power and productivity
for a better world™